

DE STER

97E JAARGANG

NUMMER 4

DE KERK VAN JEZUS CHRISTUS VAN DE HEILIGEN DER LAATSTE DAGEN

APRIL 1997

APRIL 1997

DE S T E R

OP DE OMSLAG:

Antonio Ciseri, *Ecce Homo (Aanschouw de mens!)*, 19de-eeuwse Italiaanse schilder; *Allinari/Art Resource*, New York. Dit doek legt het moment vast waarop Pilatus, de Romeinse stadhouder in Judea, de gegeselde Jezus voorleedt om door de menigte te worden berecht. [Zie de boodschap van president Gordon B. Hinckley, 'De overwinning op de dood', blz. 2.]

OP DE OMSLAG DE KINDERSTER:

John Steel, *Jezus en het kleine meisje*. Gebruikt met toestemming van de Providence Lithograph Company.

ARTIKELN

- 2 BOODSCHAP VAN HET EERSTE PRESIDIUM: DE OVERWINNING OP DE DOOD
PRESIDENT GORDON B. HINCKLEY
- 10 'O, HOE LIEF'LIJK WAS DE MORGEN': JOSEPH SMITHS EERSTE GEBED EN HET
EERSTE VISIOEN OUDERLING CARLOS E. ASAY
- 17 'GOD ZIJ MET U ...' DEANNE WALKER
- 20 DE ONKNAKBARE MARY ANN REX G. JENSEN
- 34 DE WINDEN VAN HET EVANGELIE BEREIKEN DE KAAPVERDISCHE EILANDEN
ANDREW CLARK
- 38 EEN KROON VOOR AS: DE VERZOENING VAN JEZUS CHRISTUS
OUDERLING BRUCE C. HAFEN

VOOR DE JONGEREN

- 8 GEESTELIJKE WONDEN GENEZEN JEANETTE WAITE BENNETT
- 26 BLAUWDRIJK VOOR EEN GOEDE TOESPRAAK DARRIN LYTHGOE
- 28 HET TEMPELHUWELIJK WAAROP IK GEWACHT HAD PATRICIA E. MCINNIS
- 31 HET BOEK VAN MORMON WEGGEVEN VICTOR CAMARGO
- 32 DE REIS NAAR HUIS JENNIFER GANTT ABSHER

RUBRIEKEN

- 1 INGEZONDEN BRIEVEN
- 25 HUISBEZOEKBOODSCHAP: DE WAARHEID HERKENNEN

DE KINDERSTER

- 2 VERHALEN UIT HET BOEK VAN MORMON: JEZUS CHRISTUS
LEGT HET AVONDMAAL EN HET GEBED UIT
- 4 VERHAAL: DE GEHEIME WEEK JENNIFER JENSEN
- 7 GEMOEDSRUST DOOR GEHOORZAAMHEID
OUDERLING REX D. PINEGAR
- 8 PAASVERHAAL MARITA SCHLICK
- 10 PARTICIPATIEPERIODE: BEKERING –
VAN VERKEERD NAAR GOED
KAREN ASHTON
- 12 VEEL PLEZIER!
- 13 VRIENDSCHAP SLUITEN: DAN BALL UIT
JERUZALEM JAMIE MACOMBER
- 16 VOOR KLEINE VRIENDEN: GEVOELENS
PAT GRAHAM

DALE KIDDOON, JOSEPH SMITH, ZOEKT
WISSEND IN DE RUBRIEK

DE STER

April 1997 97e jaargang Nummer 4

Officiële Nederlandse uitgave van De Kerk van Jezus Christus van de Heiligen der Laatste Dagen

Eerste Presidium:

Gordon S. Hinckley, Thomas S. Monson, James E. Faust

Raad der Twaal:

Boyd K. Packard, L. Tom Perry, David B. Haight, Neal A. Maxwell, Russell M. Nelson, Dallin H. Oaks, M. Russell Ballard, Joseph B. Wirthlin, Richard G. Scott, Robert D. Hales, Jeffrey R. Holland, Henry B. Eyring
Editor: Jack H. Goslin

Adviseurs: L. Lionel Kendrick, Wm. Rolfe Kerr

Directie afdeling leerplannen:

Hoofdredacteur: Ronald L. Knighton
Directeur planning en redactie: Brian K. Kelly
Directeur grafische vormgeving: Allan R. Loyborg

Redactie:

Hoofdredacteur: Marvin K. Gardner
Adjunct-hoofdredacteur: R. Val Johnson
Redacteur: David Mitchell
Redacteur De Kinderster: DeAnne Walker
Adjunct-redacteur: Janifer Greenwood
Rooster: Maryann Martindale
Assistent publicaties: Beth Doyley

Afdeling vormgeving:

Leidinggevend art-director: M. M. Kawasaki
Art-director: Scott Van Kampen
Vormgeving: Shiori Cook

Vertaling en nieuwsredactie:

CPB Vertaalbureau
Heschepad 1, NL-5341 GS Oss
Telefoon: 04 12-69 04 90
Fax: 04 12-69 03 26
Nieuwsredacteur: A. H. Niessink

Abonnementenadministratie:

Administratie: R. de Cock-Goudberg
Postbus 224, NL-3430 AE Nieuwegein
Telefoon: 030-6053804
Fax: 030-6000502

Uitgever:

Kirche Jesu Christi der Heiligen der letzten Tage
Industriestraße 21, D-61381 Friedrichsdorf

© 1997 by

The Church of Jesus Christ of Latter-day Saints

Alle rechten voorbehouden

Gedrukt in Duitsland

De tijdschriften van De Kerk van Jezus Christus van de Heiligen der laatste Dagen verschijnen maandelijks in het Chinees, Deens, Duits, Engels, Fins, Frans, Italiaans, Japans, Koreaans, Nederlands, Noors, Portugees, Samoaans, Spaans, Tongaans en Zweeds; eens in de twee maanden in het Indonesisch, Tahitaans en Thuis; in eens per kwartaal in het Bulgaars, IJslands, Russisch, Tsjechoos en Hongaars.

Informatie voor abonnees in de V.S.:

USA and Canadian subscriptions are \$9.00 per year. Sixty days' notice required for change of address. Include address label from a recent issue; changes cannot be made unless both old address and new one are included.

Send USA and Canadian subscriptions and queries to Salt Lake Distribution Center, Church Magazines, P.O. Box 26368, Salt Lake City, UT 84126-0368, USA. Subscription help line: 1-800-453-3860, USA ext. 2947, Canada ext. 2031. Credit card orders (Visa, Mastercard, American Express) may be taken by phone. Periodicals postage paid at Salt Lake City, Utah.

DE STER (ISSN 1044-3401) is published by The Church of Jesus Christ of Latter-day Saints, 50 East North Temple, Salt Lake City, UT 84150.

POSTMASTER: Send address changes to Salt Lake Distribution Center, Church Magazines, P.O. Box 26368, Salt Lake City, UT 84126-0368, USA.

Abonnementsprijs

Nederland: NLG 22,00 - België: BEF 390,00

Het jaarabonnement kan elk gewenst moment ingaan en wordt automatisch verlengd. U ontvangt een acceptatiekaart (België: stortings-/overschrijftingsformulier).

Versijnt twaalf maal per jaar

97984 120
Dutch

INGEZONDEN BRIEVEN

AFHANKELIJK VAN ONS GELOOF

In de *Liahona* (Spaans) heb ik gelezen over kerkliden uit voormalige communistische landen die na jaren geduldig wachten een zending vervulden; ik heb gelezen over het bezoek dat president Hinckley aan Mexico heeft gebracht; ik heb geleerd hoe belangrijk de historische gebeurtenissen rond de herstelling waren; de artikelen hebben bijgedragen tot mijn kennis van de wijsheid uit het Oude en het Nieuwe Testament, en de openbaringen van hedendaagse profeten. Maar boven alles heb ik geleerd dat de *Liahona* ons, net als de *Liahona* in Lehi's tijd, blijft leiden en onderrichten, afhankelijk van ons geloof (zie 1 Nephi 16:28–29; Alma 37:38–40).

Sergio Trejo Reyes

Gemeente Ameca

Ring Guadalajara-Unión (Mexico)

'WAT ZOU JEZUS WILLEN DAT IK DOE?'

Ik ben zestien jaar en ben nu twee jaar lid van de kerk. Vanaf het moment dat ik besloten heb om het voorbeeld van de Heiland te volgen, ben ik gelukkig geweest. Het evangelie heeft ons gezin vrede en liefde gebracht.

Door het voorbeeld van Christus heb ik vaak het goede gekozen. Ik vraag me dan af: "Wat zou Jezus willen dat ik doe?" Ik stel mijn vertrouwen in Hem, en ik weet dat Hij mij grote zegeningen gegeven heeft en zelfs het hart van mijn ouders heeft geraakt zodat zij het evangelie aanvaardden.

Antonia Capcha Atahumán

Gemeente San Luis

Ring Huamaco (Peru)

GROOT VERSCHIL

Ik heb ondervonden dat je leven een grote verandering kan ondergaan als je het evangelie van Jezus Christus aanvaardt. Het kan een opstandig hart veranderen en het leven meer

kleur geven. Nu ik het doel van het leven weet, heb ik een nieuw gevoel van richting, nieuwe hoop, en heeft mijn leven een nieuw begin gekregen. Ik heb nooit spijt gehad van mijn beslissing om lid te worden van deze kerk.

Mary Lee Joy Sigayo

Gemeente Biñan 2

Ring Las Piñas (Filipiënen)

GEESTELIJKE GIDS

Naast de Schriften is *L'Étoile* (Frans) mijn geestelijke gids. Mijn eigen kracht put ik uit de geestelijke ervaringen van mijn broeders en zusters uit andere landen in de hele wereld. Door dit tijdschrift word mijn getuigenis van de waarheid van het evangelie gesterkt en leer ik mijzelf beter kennen.

Zuster Yobo Dorcas

Zendingsgebied Abidjan (Ivoorkust)

BIJ GEHOORZAAM

Wij weten dat onze Vader in de hemel en de Kerk van Jezus Christen. Wij ontlenen kracht aan de verzoening van Jezus Christus en worden erdoor aangemoedigd om te volharden tot het einde. Jezus Christus is onze Heiland. Wij houden van Hem, en zijn blij om zijn geboden te gehoorzamen. We zijn blij dat we bij zijn kerk horen, De Kerk van Jezus Christus van de Heiligen der Laatste Dagen.

De jongevrouwen van de wijk

Aeropuerto

Ring Ciudad Obregón-Yaquí (Mexico)

DE OVERWINNING OP DE DOOD

President Gordon B. Hinckley

Wat is Pasen een heerlijke tijd van het jaar! Pasen is de tijd waarin wij, samen met christenen overal, de belangrijkste gebeurtenis in de geschiedenis van de mens vieren: de herrijzenis uit het graf, het tot het leven wederkeren van de Zoon van God. Niets in het sterfelijk leven is zo zeker als zijn dodelijke einde. Hoe tragisch, hoe schrijnend is het verdriet van degenen die achterblijven. De rouwende weduwe, het moederloze kind, de getroffen, eenzame vader – allen kunnen getuigen van de wonden die het scheiden achterlaat.

Maar dank zij God voor het wonder en de majesteit van zijn eeuwige plan. Dank en heerlijkheid zij zijn geliefde Zoon, die, ondanks onbeschrijflijk lijden, zijn leven heeft gegeven aan het kruis op Golgota om de schuld te betalen van de zonden in dit sterfelijk leven. Hij was het die, door zijn zoenoffer, de banden van de dood gebroken heeft en met goddelijke macht als overwinnaar uit het graf is herrezen. Hij is onze Verlosser, de Verlosser van alle mensen. Hij is de Heiland van de wereld. Hij is de Zoon van God, de Oorzaak van ons eeuwig heil.

'Als een mens sterft, zou hij herleven?' (Job 14:14.) Dat is de grote, universele vraag die Job stelt. Hij uitte wat iedere man of vrouw die ooit geleefd heeft,

HAROLD COPPING, MARIA BIJ HET GRAF,
GEBRUIKT MET TOESTEMMING VAN DE
PROVIDENCE LITHOGRAPH COMPANY

Maria Magdalena en andere vrouwen gingen naar het graf. Daar zagen zij een engel die tot hen sprak: 'Ik weet dat gij Jezus zoekt, de gekruisigde. Hij is hier niet, want Hij is opgewekt, gelijk Hij gezegd heeft' (Matteüs 28:5-6).

welens overdacht heeft. De Christus alleen was, van alle miljoenen die tot dan toe op aarde hadden geleefd, de eerste die als overwinnaar uit het graf kwam, een levende ziel, die volledig was in lichaam en geest. Hij werd de 'eersteling van hen, die ontslapen zijn' (1 Korintiërs 15:20). Zijn er ooit grootsere woorden gesproken dan die van de engel op die eerste ochtend van de wederopstanding: 'Wat zoekt gij de levende bij de doden?' (Lucas 24:5.) 'Hij is hier niet, want Hij is opgewekt, gelijk Hij gezegd heeft' (Matteüs 28:6).

Met zijn dood bezegelde Hij het getuigenis van zijn liefde voor alle mensen. Door zijn wederopstanding deed Hij voor de zoons en dochters van God uit alle generaties de poorten tot de verlossing open.

In de hele geschiedenis is er geen majesteit geweest zoals zijn majesteit. Hij, de machtige Jehova, verwaardigde zich om in een stal in Betlehem in het sterfelijk leven geboren te worden. Hij groeide op in Nazaret en 'nam toe in wijsheid en grootte en genade bij God en mensen' (Lucas 2:52).

Zijn kruisiging

Hij werd door Johannes gedoopt in het water van de Jordaan, en 'zie, de hemelen openden zich, en hij zag de Geest Gods nederdalen als een duif en op Hem komen.

'En zie, een stem uit de hemelen zeide: Deze is mijn Zoon, de geliefde, in wie Ik mijn welbehagen heb' (Matteüs 3:16-17).

GEDURENDE de drie jaar van zijn aardse bediening deed Hij wat geen ander ooit gedaan had; Hij onderrichtte ook geen ander ooit onderricht had.

Toen kwam zijn tijd om geofferd te worden. Er was het avondmaal in de bovenzaal, zijn laatste avondmaal in het sterfelijk leven met de Twaalf. Toen Hij hun voeten wuste, leerde Hij ze een les in nederigheid en dienstbetoon die ze nooit zouden vergeten. Toen volgde het lijden in Getsemane, 'welk lijden,' zei Hij, 'Mij, God, de Grootste van allen, van pijn deed sidderen en uit iedere porie bloeden, en zowel lichamelijk als geestelijk deed lijden' (Leer en Verbonden 19:18).

Hij werd met ruwe hand meegevoerd. 's Avonds, in tegenspraak met de wet, werd Hij voor Annas gebracht, en vervolgens voor Kajafas, de sluwe, slechte functionaris van

het Sanhedrin. Toen volgde de volgende ochtend vroeg een tweede verschijning voor deze snode, gemene man. Daarna werd Hij naar Pilatus gebracht, de Romeinse stadhouder, tegen wie zijn vrouw als waarschuwing had gezegd: 'Bemoei u toch niet met die rechtvaardige' (Matteüs 27:19). De Romein dacht zijn verantwoordelijkheid te kunnen ontlopen en stuurde Hem naar Herodus, de corrupte, verdorven, slechte tetrarch van Galilea. Christus werd mishandeld en geslagen. Zijn hoofd werd gekroond met scherpe doornen; spottend werd zijn bloedende rug getooid met een purperen mantel. Weer werd hij voor Pilatus gebracht, tegen wie de menigte riep: 'Kruisig Hem, kruisig Hem!' (Lucas 23:21.)

Wankelend beging Hij de weg naar Golgota, waar zijn gewonde lichaam aan het kruis genageld werd – de onmenselijkste, pijnlijkste executiemethode die deze sadistische geesten konden bedenken.

Toch riep Hij uit: 'Vader, vergeef het hun, want zij weten niet wat zij doen' (Lucas 23:34).

De uren gingen voorbij terwijl zijn leven in pijn wegbeedde. De aarde schudde; de voorhang van de tempel scheurde vaneen. Van zijn uitgedroogde lippen kwamen de woorden 'Vader, in uw handen bevel Ik mijn geest. En toen Hij dat gezegd had, gaf Hij de geest' (Lucas 23:46).

Het was over. Zijn sterfelijk leven was voorbij. Hij had het opgeofferd als losprijs voor alle mensen.

De overwinning op de dood

Vervolgen was de hoop van hen die Hem liefhadden. Vergeten waren de beloften die Hij had gedaan. Op de avond voor de joodse sabbat werd zijn lichaam haastig maar liefdevol in een geleend graf gelegd. Die sabbat kwam en ging. En toen gingen Maria Magdalena en andere vrouwen vroeg op zondagochtend naar het graf. Toen zij zich daaraan spoedden, vroegen zij zich verbaasd af hoe het kwam dat de steen voor de ingang van het rotsgraf was weggerold. Toen zij daar aankwamen, zagen zij een engel die tot hen sprak: 'Ik weet dat gij Jezus zoekt, de gekruisigde.

'Hij is hier niet, want Hij is opgewekt, gelijk Hij gezegd heeft' (Matteüs 28:5-6).

Dat was nog nooit gebeurd. Het lege graf was het

antwoord op de vraag aller tijden. Paulus heeft het uitstekend uitgedrukt: 'Dood, waar is uw overwinning? Dood, waar is uw prikkel?' (1 Korintiërs 15:55.)

Het wonder van die ochtend van de wederopstanding, die eerste paasdag, is een wonder voor de hele mensheid. Het is het wonder van de macht Gods, wiens geliefde Zoon zijn leven heeft gegeven om verzoening te brengen voor de zonden van alle mensen, een liefdesoffer voor elke zoon en dochter van God. Daarmee heeft Hij de banden van de dood verbroken.

Wij zullen allen sterven. Maar dat zal niet het einde zijn. Net als Hij in de geestenwereld hen onderricht heeft die in staat waren onderricht te ontvangen, zo zal ieder van ons

blijven bestaan als een individuele persoonlijkheid die in staat is om te leren, te onderrichten, en andere activiteiten te doen.

Net als Hij zijn lichaam weer op zich heeft genomen en uit het graf is gekomen, zullen ook wij een hereniging van lichaam en geest meemaken waardoor wij op de dag van onze eigen opstanding een levende ziel worden.

Christus' hoofd werd gekroond met scherpe en geplette doornen; spottend werd er een purperen mantel over zijn bloedende rug geworpen. Hij werd weer voor Pilatus gebracht, tot wie de menigte riep: 'Kruisig Hem, kruisig Hem!' (Lucas 23:21.)

ANTONIO CERRELLI, ECCE HOMO (AANSCHOUW DE MENS), ALINARI/ART RESOURCE, NEW YORK.

Daarom verheugen wij ons, zoals zovelen, en zoals de hele mensheid zou moeten, wanneer wij denken aan de heerlijkste, meest troostgevende en geruststellende gebeurtenis in de geschiedenis van de mensheid: de overwinning op de dood.

De realiteit van de opstanding

Wij getuigen plechtig tot de hele wereld. Wij hebben het getuigenis gelezen van hen die deel hebben genomen aan de gebeurtenissen die plaats hebben gevonden in die drie dagen pijn, verdriet en vreugde. Wij hebben gelezen over het lijden van hen die hiervan getuigd hebben en over hun bereidheid om liever hun leven te geven dan de waarheid te ontkennen van wat zij hadden gezien. Wij hebben het getuigenis gelezen van de mensen in Palestina en de mensen in Amerika die door de herrezen Heer bezocht zijn. De Geest heeft in ons hart getuigd dat die getuigenissen waar zijn.

Wij hebben ook het getuigenis van iemand die bij het ingaan van deze bedeling gesproken heeft met de levende Christus en met zijn eeuwige Vader, en die zijn leven heeft gegeven om dat getuigenis met zijn bloed te bezegelen. Hij heeft in alle eenvoud verklaard:

'En nu, na de vele getuigenissen, die van Hem zijn gegeven, is dit het getuigenis, het allerlaatste, dat wij van Hem geven: Dat Hij leeft!

'Want wij zagen Hem, namelijk ter rechterhand Gods; en wij hoorden de stem, die getuigenis gaf, dat Hij de Eniggeborene des Vaders is –

'Dat door Hem, en in Hem, en uit Hem de werelden worden en werden geschapen, en dat de bewoners er van Gode gewonnen zonen en dochteren zijn' (Leer en Verbonden 76:22–24).

Wij voegen plechtig, met een begrip van de ernst van wat wij zeggen, ons getuigenis bij dat van de hele wereld aangaande het feit dat de opstanding werkelijk heeft plaatsgevonden, dat dezelfde Jezus die herrezen is uit het graf, is opgevaren naar de hemel. Wij verklaren dat Hij in deze bedeling is teruggekeerd om op aarde het oorspronkelijke evangelie te herstellen dat Hij verkondigd had tijdens zijn bediening onder de mensen, dat de mens met die herstelling

'En nu, na de vele getuigenissen, die van Hem zijn gegeven, is dit het getuigenis, het allerlaatste, dat wij van Hem geven: Dat Hij leeft! Want wij zagen Hem, namelijk ter rechterhand Gods; en wij hoorden de stem, die getuigenis gaf, dat Hij de Eniggeborene des Vaders is' (LV 76:22–23).

tevens een verder vast getuigenis heeft gekregen dat Hij echt bestaat, en dat daarnaast tevens het heilig priester-schap aan de mens is gegeven, dat in zijn naam wordt uitgeoefend. Dat is ons getuigenis, wat wij geven in de naam van Jezus Christus, en wij nodigen alle mensen uit om het te aanvaarden, zodat zij zich mogen verheugen in de zegeningen die voortvloeien uit de leringen van onze herrezen Heer, de Heiland van de mens. □

IDEEËN VOOR HUISONDERWIJZERS

1. Job heeft gezegd wat alle mensen weleens overdacht hebben: 'Als een mens sterft, zou hij herleven?'
2. Het wonder van de wederopstanding van de Heer is een wonder voor alle mensen. Het is de meest troostgevende en geruststellende gebeurtenis in de geschiedenis van de mensheid: zijn overwinning op de dood.
3. Naast de getuigenissen van de herrijzenis van Christus die in het Nieuwe Testament te vinden zijn, hebben wij het getuigenis van getuigen uit onze tijd die de herrezen Heiland gezien hebben en zijn stem hebben gehoord.
4. Wij nodigen allen uit om het getuigenis van deze getuigen te aanvaarden, zodat zij zich mogen verheugen in de zegeningen die voortvloeien uit het navolgen van de leringen van de herrezen Zoon van God, de Heiland van alle mensen, Jezus Christus.

GEESTELIJKE WONDEN GENEZEN

Jeanette Waite Bennett

Ik heb niet altijd opeget. Omdat ik de avondmaalsgebeden al sinds mijn jeugd elke week had gehoord, was ik ze buiten gaan sluiten. Als ik iets had om aan te denken dat ik interessanter vond, dan liet ik mijn gedachten afdwalen.

Maar toen ik op een zondag mijn hoofd boog om deel te nemen aan het avondmaal, merkte ik ineens mijn handen op. Er zaten schrammen op die door verschillende oorzaken ontstaan waren. Eén was van een fietsongeluk op een avond dat mijn ouders me gezegd hadden dat ik niet naar buiten mocht, een andere schram had ik gekregen doordat ik door mijn onvoorzichtigheid van de trap gevallen was. Mijn handen hadden verschillende littekens die veroorzaakt waren door dingen die ik gedaan had.

Sommige waren er al langer dan andere. Maar ik wist dat de meeste uiteindelijk een keer zouden genezen.

Terwijl ik voorzichtig de schrammen op mijn handen aanraakte, dacht ik aan de wonden op de handen van iemand anders, en hoezeer die littekens voor ons van levensbelang zijn. Jezus Christus heeft intens lijden doorstaan ten behoeve van ons geestelijk welzijn.

Ik besepte dat net zoals mijn lichaam littekens had die het probeerde te genezen, mijn geest ook getekend was door littekens die het gevolg waren van mijn onvoorzichtige daden. Onze hemelse Vader wist dat we onszelf op aarde

geestelijk zouden bezeren, daarom heeft Hij zijn Zoon gestuurd om ons bij te staan in het helen van die wonden.

Toen ik bewuster naar de avondmaalsgebeden ging luisteren, besepte ik dat de Heiland de innerlijke kneuzingen van mijn ziel kon wegnemen als ik deelnam aan het avondmaal en mijn verbonden hernieuwde. Door de jaren heen was ik onaardig geweest voor mijn huisgenoten, ondankbaar tegenover mijn JV-leidsters, en op andere manieren onvolmaakt geweest. Mijn ziel, die oorspronkelijk vlekkeloos was geweest, was nu bevlekt. Ik kende de formule om lichamelijke wonden te genezen, maar de manier om geestelijke littekens weg te nemen was niet zo duidelijk geweest totdat ik goed begon te luisteren naar de avondmaalsgebeden: 'Zijn geboden te onderhouden, die Hij hun heeft gegeven, opdat zij altijd Zijn Geest met zich mogen hebben' (Leer en Verbonden 20:77).

Ik kan genezing ontvangen door de verzoening van Jezus Christus.

Ik ben dankbaar voor datgene waaraan de littekens op mijn handen mij herinnerden wanneer ik er een uitsteek om van het avondmaal te nemen. Elke zondag beloof ik plechtig om in de komende week niet nog meer innerlijke schrammen toe te laten, en denk ik eraan dat de wonden op mijn ziel genezen kunnen naarmate ik de geboden onderhoud en luister naar de Heilige Geest. □

‘O, hoe lief’lijk was

Joseph Smiths eerste gebed en het eerste visioen

Al jaren zingen de heiligen der laatste dagen met waardigheid en veel gevoel de geïnspireerde lofzang ‘Joseph Smiths eerste gebed’, geschreven door George Manwaring. In deze lofzang wordt een verschijning van God aan de mens beschreven die de ziel van alle gelovigen tot grote vreugde opwekt. Let op de schilderachtige schoonheid van de tekst:

*O, hoe lief’lijk was de morgen,
helder blauw de hemelboog,
bijen gonsden, vogels zongen,*

*lentebloesems streelden ’t oog,
toen in ’t lommer van een bosje
Joseph tot de Heer zich boog.*

*Need’rig smeekte hij om wijsheid,
’t was zijn eerste luid’ gebed,
toen door kwade, duist’re machten
hem het spreken werd belet.
Maar toch werd zijn vast vertrouwen
op de Here niet ontzet.*

*Plots’ling kwam een licht van boven,
heller dan de middagzon;
in een vuurkolom, zo heerlijk
dat hij ’t niet beschrijven kon,*

*stond een tweetal heil’ge Wezens,
God de Vader en de Zoon.*

*‘Joseph, dit is mijn Geliefde,
luister nu naar zijn gebod.’
Joseph, die zijn beê verhoord kreeg,
hoorde toe met stil genot.
O, wat vreugd gloeid’ in zijn boezem,
want zijn oog aanschouwde God.
(Lofzang 26)*

Zoals in de lofzang beschreven wordt, resulteerde Joseph Smiths eerste luide gebed in een opmerkelijke ervaring die miljoenen mensen als het

de morgen'

Ouderling Carlos E. Asay, emeritus lid van de Zeventig

ALROUNDS, HET HEILIGE BOS

eerste visioen kennen. Het was het eerste van veel visioenen die de profet Joseph Smith ontving tijdens zijn korte bediening in dit sterfelijk leven. Het was de eerste in een serie gebeurtenissen die de bedeling van de volheid der tijden inluide: een tijd waarin de herstelling van alle dingen zou plaatsvinden waarvan alle heilige profeten al vanaf het begin van de wereld hadden gesproken (zie Handelingen 3:18–21). Het was de eerste van een aantal geestelijke voorvallen die gepaard gingen met de herstelling van het evangelie van Jezus Christus en de vestiging van

'de enige ware en levende kerk' (Leer en Verbonden 1:30). Het gaf het begin aan van een wereldwijde beweging die voorbestemd is om voort te rollen totdat het 'de ganse aarde heeft gevuld' (LV 65:2).

Maar het eerste visioen van Joseph Smith was niet het eerste in zijn soort in de geschiedenis van de mens. Mozes zag God van aangezicht tot aangezicht en sprak met Hem. Daarbij vernam Mozes ook wat zijn relatie met God was – dat hij een zoon van God was, 'naar de gelijkenis van [zijn] Eniggeborene' (Mozes 1:6). Hij vernam tevens van de

duistere aard van Satan en de heerlijkheid van de Godheid in tegenstelling tot de huidige toestand van de mens (zie Mozes 1:2–20).

De apostel Paulus heeft getuigd dat Jezus van Nazaret aan hem is

Het eerste visioen in het heilige bos, afgebeeld zoals het er in 1820 uitgezien zou kunnen hebben, was de eerste van een reeks geestelijke gebeurtenissen die gepaard gingen met de herstelling van het evangelie van Jezus Christus.

Toen de veertienjarige Joseph op een dag in de Bijbel aan het lezen was, las hij Jakobus 1:5. Later heeft hij daarover geschreven: 'Nog nooit had een tekst uit de Schriften een mensenhart sterker getroffen, dan deze, toen, het mijne' (Joseph Smith-Geschiedenis 1:12).

DALE KILBOURN, JOSEPH SMITH ZOEKT WIJSHEID IN DE BIJBEL

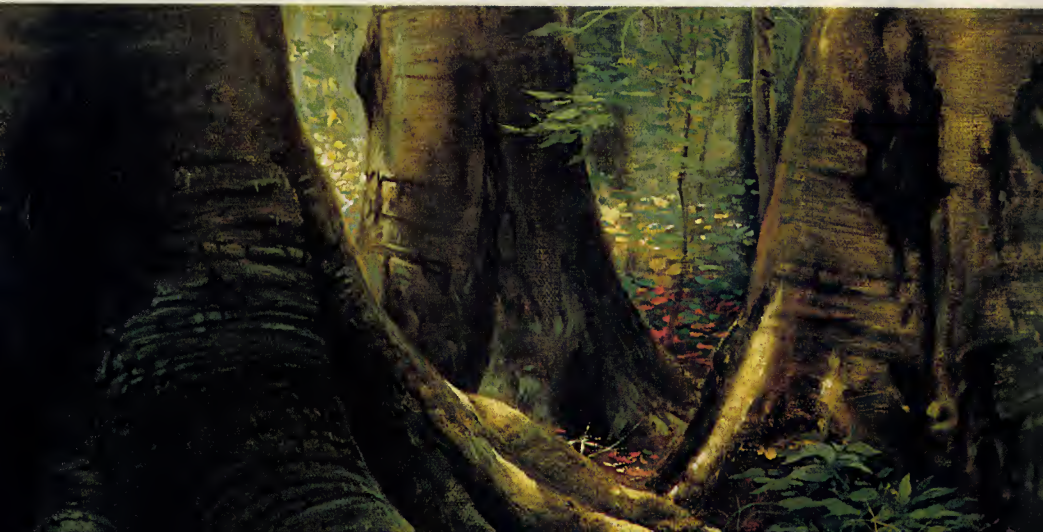
verschenen op de weg naar Damascus en de loop van zijn leven heeft veranderd (zie Handelingen 26:9–23). Zijn verslag van het hemelse visioen bracht koning Agrippa tot de uitspraak: 'Gij overreedt mij welhaast om christen te worden' (naar de King James-vertaling van de Bijbel, zie vs. 28). Wie weet hoeveel bekeerlingen Paulus tijdens zijn zendingsreizen heeft gekregen nadat hij deze sublieme ervaring had gehad? Anderen, zoals Lehi, Nephi en Alma, kunnen worden toegevoegd

aan de lijst bevoorrechte personen die wonderbaarlijke manifestaties van goddelijke machten hebben ontvangen. Elk visioen dat ontvangen en opgetekend is, was op zijn eigen manier heerlijk en is gegeven overeenkomstig de wil en doeleinden van God.

Men kan zich afvragen welk goddelijk doel er bereikt werd met de

manifestatie die in het voorjaar van 1820 in een bos nabij Palmyra (New York) plaatsvond. Het volledige antwoord op die vraag wordt alleen gegeven aan hen die de omstandigheden van deze unieke gebeurtenis begrijpen. Een lange nacht van geestelijke duisternis, ongebruikelijke godsdienstige opwinding, afscheidingen onder hen die voorgaven christen te zijn, gewone boerenmensen die naar meer kennis van goddelijke zaken zochten, en andere unieke omstandigheden leidden tot de omstandigheden waaronder de profeet Joseph Smith het toneel betrad in een stuk dat nog steeds niet uit is. Hier volgen enkele van de vele doelen die bereikt werden door het eerste visioen, en waardevolle stukjes kennis die eraan ontleend zijn:

1. Bij een woordentwist zijn er nooit winnaars. Joseph kwam crachtter dat er bij het tumult van de

meningsverschillen aangaande godsdienstige zaken geen winnaars waren. Een dergelijke twist speelt Satan in de kaart omdat hij 'de vader van twisten is' (3 Nephi 11:29). Hij is de duivel, die priester tegen priester keert en bekeerling tegen bekeerling, waarmee hij twist zaait, of zelfs goede gevoelens tweebrengt die meer voorgegeven dan echt zijn (zie Joseph Smith-Geschiedenis 1:6).

Bovendien constateerde Joseph dat essentiële meningsverschillen aangaande de Geest niet louter en alleen beslecht kunnen worden door een beroep te doen op de Bijbel zolang predikanten dezelfde schriftpassages verschillend blijven uitleggen (zie Joseph Smith-Geschiedenis 1:12).

2. De satanische machten en duisternis bestaan echt. Joseph maakte kennis met 'de macht van een werkelijk bestaand wezen uit de niet-

zichtbare wereld' die hem de mond snoerde en hem in een dikke duisternis hulde toen hij begon te bidden (zie Joseph Smith-Geschiedenis 1:16; zie ook vs. 15). Die macht werd uitgeoefend door de boze, die Joseph Smith beschouwde als een bedreiging van zijn koninkrijk van zonde en dwaling.

Weinig mensen hebben de tegenstander zo gestoord en geërgerd als Joseph, weinigen hebben de gebundelde krachten van de duisternis meer gevoeld dan hij, en weinig mensen hebben Satan edeler overwonnen dan hij (zie Joseph Smith-Geschiedenis 1:20).

3. De machten van het licht en van waarheid zijn van God. Toen Joseph bad om verlossing van de invloed die zijn mond snoerde en hem een gevoel van verdoemenis gaf, leerde Joseph wat Mozes eeuwen daarvoor al geleerd had over Satans duisternis

en nietswaardigheid, in vergelijking met het licht en de vrijheid die van God komen (zie Mozes 1:10–15). Joseph heeft gezegd:

'(...) ik [zag] recht boven mijn hoofd een kolom van licht, sterker glanzend dan de zon, die geleidelijk neerdaalde tot ze op mij viel.

'Niet zodra verscheen dit licht, of ik voelde mij bevrijd van de vijand die mij gekluisterd hield' (Joseph Smith-Geschiedenis 1:16–17).

'Uiteindelijk kwam ik tot de gevolgtrekking dat (...) als [God] wijsheid gaf aan wie het aan wijsheid ontbrak, en mildelijk wilde geven en niet verwijten, (...) ik mij dus het bos in [zou begeven] om de poging te doen (...) hardop te bidden' (Joseph Smith-Geschiedenis 1:13–14).

GREG K. O'LEEN, JOSEPH SMITHS EERSTE WISDOM

'Ik (zag) recht boven mijn hoofd een kolom van licht, sterker glanzend dan de zon (...). Toen het licht op mij rustte, zag ik twee Personen boven mij in de lucht staan, Wier glans en heerlijkheid alle beschrijving te boven gaan' (Joseph Smith-Geschiedenis 1:16-17).

'Licht en waarheid verzaken [echt de boze' (LV 93:37). De machten van de duisternis vluchten voor de machten van het licht, net als de nacht vlucht voor de dag.

4. De enig ware God en Jezus Christus zijn verschenen. Joseph zag de heerlijke verschijning van de Vader en de Zoon, en leerde zo dat hij naar het beeld van God geschapen was, precies zoals de Schriften getuigen. 'Toen het licht op mij rustte,' schreef Joseph, 'zag ik twee Personen boven mij in de lucht staan, Wier glans en heerlijkheid alle beschrijving te boven gaan. Een Hunner sprak tot mij, mij bij de naam noemende, en zei, op de Ander wijzend: Deze is Mijn geliefde Zoon - hoor Hem!' (Joseph Smith-Geschiedenis 1:17.)

In slechts enkele momenten werd de verdoemde mythe van een onpersoonlijke, liefdeloze en onbegrijpelijke God van de hand gewezen. De ware aard van een Vader in de hemel - de Vader van onze geest - werd geopenbaard, in gezelschap van zijn geliefde Zoon, Jezus Christus, die verzoening had gedaan voor de zonden van de mens (zie Hebreëen 12:9).

George Q. Cannon heeft gezegd: 'Maar al deze [mythen van het christendom] werden in slechts een

moment van tafel geveegd door de verschijning van de Almachtige zelf. (...) In een moment verdween al die duisternis, en was er op aarde weer een mens te vinden in het vlees die God gezien had, die Jezus gezien had, en die de persoonlijkheid van beiden beschrijven kon' (*Journal of Discourses*, deel 24, blz. 371–372).

5. De eenheid van de Vader en de Zoon werd geopenbaard. Joseph zag met één blik en door enkele gesproken woorden de ware leerstelling van de eenheid van de Godheid: een leerstelling die door de eeuwen heen verkeerd was uitgelegd door misleide mensen. Zij verschenen als twee Personen voor hem die even afzonderlijk en apart waren als elke aardse vader en zoon. Toch spreidden de twee Personen een volmaakte eenheid ten toon, eenheid in gedachte en doelstelling die niet te weerleggen was. De Vader sprak zijn liefde voor de Zoon uit en nodigde Hem uit om te spreken, wetend dat de Zoon zou zeggen wat de Vader gezegd zou hebben als Hij besloten had om zelf te spreken.

Toen die leerstelling eenmaal was verduidelijkt, was er geen noodzaak meer om te speculeren aangaande deze opgetekende woorden van de Heiland:

'En Ik bid niet alleen voor dezen, maar ook voor hen, die door hun woord in Mij geloven, opdat zij allen één zijn, gelijk Gij, Vader, in Mij en Ik in U, dat ook zij in Ons zijn; opdat de wereld gelove, dat Gij Mij gezonden hebt' (Johannes 17:20–21).

6. Geen van de kerken uit zijn tijd was goed. Joseph kreeg de opdracht om zich bij geen van die kerken aan te sluiten. Hij vertelt daarover:

'Ik had mij tot de Here gewend om te vragen welke van al de sekten de waarheid bezat om te weten te komen bij welke ik mij moest aansluiten.

Zodra ik daarom mijzelf weer meester was en weer kon spreken, vroeg ik de Personen Die Zich boven mij in het licht bevonden, welke van alle sekten gelijk had – bij welke ik mij moest aansluiten.

'Ik kreeg ten antwoord dat ik mij bij geen ervan moest aansluiten, want ze hadden alle ongelijk' (Joseph Smith-Geschiedenis 1:18–19).

Die uitspraak kan Joseph hebben dwarsgezet, want enkele huisgenoten waren lid geworden van een bepaalde kerk, en zelf helde hij over naar een andere. Maar God had gesproken, en wie was Joseph om Hem tegen te spreken?

7. De dwalingen van de bestaande kerken werden geopenbaard. Joseph vernam waarom hij zich niet bij een van de bestaande kerken moest voegen: 'De Persoon Die tot mij sprak, zei dat al hun geloofsbelijdenissen een gruwel in Zijn ogen waren, dat die belijdenissen allen verdorven waren: "Zij genaken Mij met hun lippen, maar hun hart houdt zich verre van Mij; zij onderwijzen leringen die geboden van mensen zijn, hebbende een gedaante van godzaligheid, maar zij verloochenen de kracht er van"' (Joseph Smith-Geschiedenis 1:19).

Hoe kon Joseph, na wat hij gezien en gehoord had, ooit nog lid worden van een sekte die onaanvaardbaar was voor de Almachtige? Misschien waren sommige predikanten 'nederige volgelingen van Christus [...] Doch ook zij w[e]rden zo geleid,

dat zij in vele gevallen dwa[al]den, omdat zij volgens de voorschriften van mensen w[e]rden onderwezen' (2 Nephi 28:14).

Misschien waren er wel eerlijke pogingen ondernomen, maar wat er ook gedaan was, het was onvoldoende om 'iedereen de juiste weg te leren' (2 Nephi 25:28).

8. Het getuigenis van Jakobus was waar. Joseph kwam erachter dat 'het getuigenis van Jakobus waar was: indien iemand wijsheid ontbreekt, mag hij die van God vragen, en zal hij ze zonder verwijt ontvangen' (Joseph Smith-Geschiedenis 1:26).

Hij leerde bovendien dat een ziel in het begin van de negentiende eeuw God net zo dierbaar was als een ziel in de tijd van Mozes of in het midden des tijds. Waarom zou de Heer anders zijn nederig gebed beantwoorden en in eigen persoon aan hem verschijnen? Verder leerde Joseph dat openbaring ontvangen kan worden door mensen die zich verootmoedigen en God met een vast geloof, een gebroken hart en een verslagen geest benaderen.

9. Joseph Smith had een zending te vervullen. Drie jaar na zijn eerste visioen vernam Joseph 'dat God een werk voor [hem] had' en dat zijn 'naam zowel ten goede als ten kwade onder alle natiën, geslachten en talen bekend zou worden' (Joseph Smith-Geschiedenis 1:33).

Die verklaring is vervuld door de uitgave van het Boek van Mormon, de herstelling van het heilig priester-schap, de stichting van De Kerk van Jezus Christus van de Heiligen der Laatste Dagen, en de prediking van het volle evangelie in de hele wereld.

'Een Hunner sprak tot mij, mij bij de naam noemende, en zei, op de Ander wijzend: Deze is Mijn geliefde Zoon – hoor Hem!' (Joseph Smith-Geschiedenis 1:17).

10. Joseph werd een bijzonder getuige van God en zijn Zoon, Jezus Christus. De rest van zijn leven, van het bos tot het graf, werd de profeet Joseph bitter vervolgd en beschimpt. Toch bleef hij zijn woord en zijn bijzondere opdracht trouw. Hij heeft daarover gezegd: 'Want ik heb een visioen gezien; ik wist het, en ik wist dat God het wist, en ik kon het niet ontkennen' (Joseph Smith-Geschiedenis 1:25). Op de nog jonge leeftijd van achtendertig en een half jaar stierf Joseph Smith de martelaarsdood en bezegelde hij zijn getuigenis met zijn bloed – een getuigenis dat zijn wortels had in het eerste visioen.

Dit zijn enkele waarheden in samenhang met het eerste visioen van de profeet Joseph Smith. Elk van de tien genoemde waarheden vormt een krachtige straal levend licht die de lange nacht van duisternis en afval heeft doorboord die de mensheid vele eeuwen lang in geestelijke gevangenschap had gehouden. Al die lichtstralen samen vormden een schijnwerperstraal van intelligentie die veel mensen dichter tot God gebracht heeft. Zoals Orson Pratt het samengevat heeft: 'Een minuut instructie van Personen die, bekleed met de heerlijkheid van God, neerdalen uit de eeuwige werelden is meer waard dan alle boeken die ooit door ongeïnspireerde mensen

LOWELL BRUCE BENNETT, HET EERSTE VISIOEN

geschreven zijn' (*Journal of Discourses*, deel 12, blz. 354).

Het begon allemaal zo rustig, zo eenvoudig en zo geweldig, 177 jaar geleden. Een gelovige jongen deed een kleine stap en bad. De liefhebberende Vader in de hemel luisterde en reageerde. Het resultaat kan beslist een gigantische stap voor de mens genoemd worden.

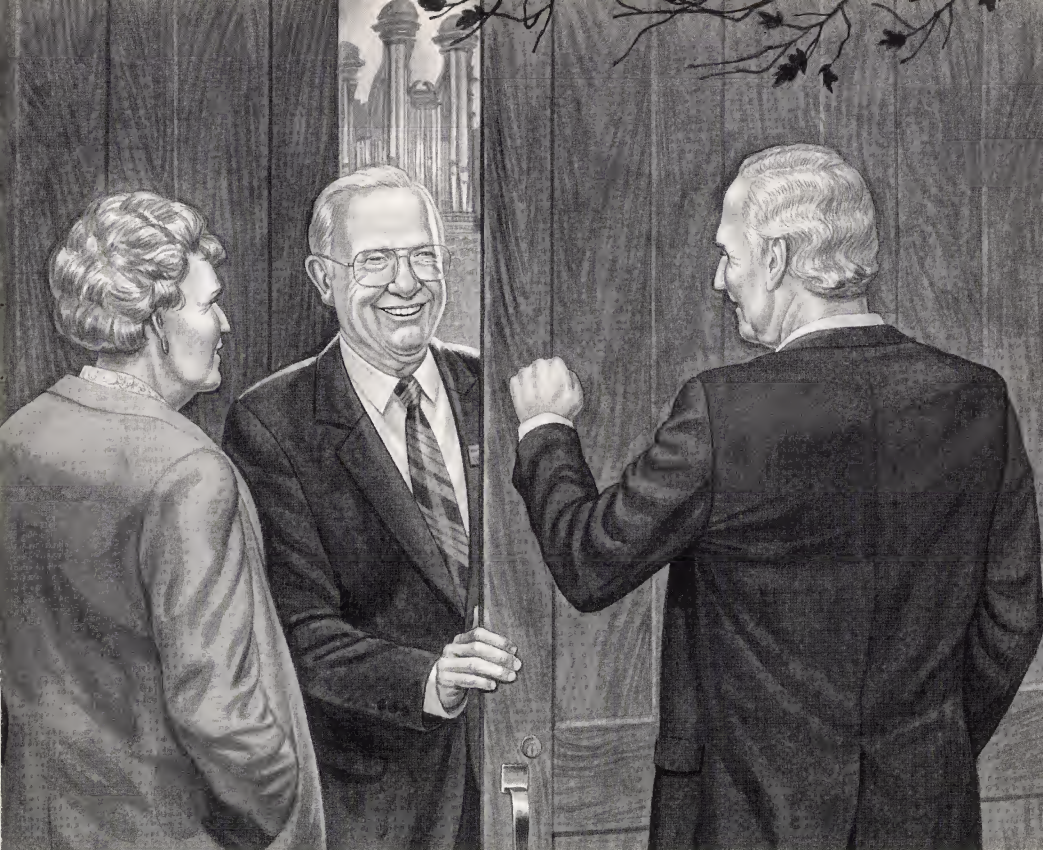
Alle torens die ooit gebouwd zijn, alle ruimteschepen die ooit gelanceerd zijn, verbleken in vergelijking met Joseph Smiths eerste visioen. Hoewel de mens steeds hoger de hemel in vliegt, zal hij God niet vinden, noch zal hij zijn gezicht zien, tenzij hij zich verootmoedigt, bidt en zich houdt aan de waarheden die geopenbaard zijn door de profeet van de herstelling.

Sommigen hebben dwaas gezegd: 'Zonder Joseph Smith en zijn gebed in het bos, en zonder het eerste visioen, kunnen wij uw boodschap aanvaarden.' Dergelijke mensen zouden willen dat wij de genoemde dierbare waarheden begroeven, en nog vele andere erbij, en 'de belangrijkste gebeurtenis in de wereldgeschiedenis sinds de tijd van

Christus' bediening tot die heerlijke tijd waarop het [eerste visioen] plaatsvond' de rug toekeren (zie Bruce R. McConkie, *Mormon Doctrine*, tweede editie [1966], blz. 285).

Joseph Smith 'was een groot man, en hij stierf als een groot man in de ogen van God' (LV 135:3). Hij 'heeft, Jezus alleen uitgezonderd, meer voor de zaligheid des mensen in deze wereld gedaan dan enig ander persoon, die ooit op aarde heeft geleefd' (vs. 3). Die woorden van eerbetoon, geschreven door John Taylor, een vriend van de profeet Joseph en ooggetuige van de martelaarsdood van Joseph en Hyrum, waren al waar toen ze werden gesproken, maar worden bevestigd met elke dag die voorbijgaat waarop het koninkrijk van God voortgaat zodat het koninkrijk des hemels mag komen (zie LV 65:6).

Hoe uitermate lieflijk was de morgen in het voorjaar van 1820 toen Joseph Smith in nederig gebed de God van liefde zocht! En hoe geweldig is het dat de zorgzame Vader in de hemel, in het gezelschap van zijn geliefde Zoon, dat gebed verhoorde in de vorm van het eerste visioen! Wij, die zich nu koesteren in het licht en de waarheid die voortvloeien uit dat historische gesprek tussen God en de mens, zijn de deelnemers aan die gedenkwaardige gebeurtenis veel verschuldigd. Het is ons voorrecht om de man te eren tot wie Jehova gesproken heeft, om Degene te dienen die het middel is waardoor wij verlossing ontvangen, Jezus Christus, en om in geest en waarheid God, onze Vader, de ware en levende God, te dienen. □

ILLUSTRATOR: CHRISTOPHER H. CREEK

‘God zij met u . . .’

Het was het einde van een vakantie, maar het begin van een veel langere reis.

DeAnne Walker

Toen Thor en Solvor Torgersen uit Hosle (Noorwegen) in november 1993 voor zaken naar de Verenigde Staten reisden, waren ze van plan om een korte vakantie te nemen alvorens naar huis terug te keren.

Hoewel zij geen lid van de kerk waren, was een van de drie plaatsen die ze wilden bezoeken Salt Lake City, om het Mormoons Tabernakelkoor te horen.

Na hun bezoek aan de andere twee plaatsen was de vakantietijd bijna voorbij. ‘Maar iets in mij zei dat we echt naar Salt Lake City moesten gaan voordat we naar huis terugkeerden’, zegt Solvor.

Omdat ze door een misverstand meenden dat het Tabernakelkoor op vrijdagavond repe-

teerde, vlogen de Torgensens op een vrijdagavond naar Salt Lake City – hun laatste avond in de Verenigde Staten. Zo gauw ze Salt Lake City bereikt hadden, herinnert Thor zich, 'huurden we snel een auto en reden naar Temple Square. We haastten ons naar de Tabernakel, maar daar was niemand.' De deur zat op slot!

'Het was al laat,' zegt Thor, 'maar toen begonnen we te kloppen – of eigenlijk te bonzen – op de deur. Om de een of andere reden hadden we het gevoel dat we echt naar binnen moesten.'

Gelukkig was er iemand in de Tabernakel die het aanhoudende gebons hoorde. Een zendingeling van het zendingsgebied Temple Square, broeder Wilmer Taylor, was zo vriendelijk om de Torgensens binnen te vragen en hen door de stille Tabernakel rond te leiden. Hij vertelde ze bovendien dat het koor op donderdagavond repeteert, en niet op vrijdag.

'We kunnen niet tot volgende week donderdag wachten!' smeekte Solvor. 'Ons vliegtuig vertrekt morgen naar Noorwegen, en we zijn helemaal hierheen gekomen om het koor te horen!'

Broeder Taylor wist niet hoe hij dit probleem moest oplossen, maar stelde voor dat de Torgensens de volgende ochtend terug zouden komen, dan zou hij zijn schema voor die ochtend opnieuw indelen en hen een rondleiding over Temple Square geven.

Zo kwam het dat Solvor en Thor die ochtend voor het eerst hoorden over de tempel, de pioniers, Moroni en het Boek van Mormon.

Aan het eind van de rondleiding bezochten ze de Tabernakel nogmaals. Dit keer hoorden ze meer over het historische gebouw. Net toen ze wilden vertrekken, werd er een opname van het koor gespeeld. 'Het leek wel of ik op dat moment op de schouders geslagen werd', herinnert Solvor zich. 'Ik ging zitten en begon te huilen. Ik kon maar niet stoppen. Thor probeerde mijn vreemde gedrag te verklaren door te suggereren dat ik overweldigd was door de mooie muziek, maar ik zei hem niet wat er werkelijk aan de hand was, want ik kon niets zeggen. Broeder Taylor zei gewoon: "Dat was de Geest."

'Ik kende het lied dat het koor zong niet, maar er waren

twee gedachten die mij steeds bezighielden', vervolgt Solvor. 'Ten eerste voelde ik een sterk verlangen om te weten te komen wat het was dat de leden van deze kerk hadden, en ten tweede had ik een groot verlangen om lid van de kerk te worden.'

Toen Solvor en Thor de Tabernakel verlieten, hadden ze nauwelijks tijd om hun vlucht van elf uur te halen. Maar toen ze zich haastten om te vertrekken, zei broeder Taylor: 'Wilt u zendingelingen bij u thuis ontvangen?'

Het onmiddellijke antwoord van Solvor en Thor was 'ja'. Ze gaven hun adres aan de zendingelingen en liepen weg van een ervaring die ze nog niet konden begrijpen.

Vol vragen gingen ze naar huis, en ze begonnen de lectuur te lezen die ze in Salt Lake City gekregen hadden: een exemplaar van het Boek van Mormon, wat zendingelingenbrochures en een exemplaar van *Een wonderbaar werk en een wonder*. Omdat ze erg graag meer te weten wilden komen, belden ze de kerk in Oslo. Op 10 januari 1994 klopten er twee zendingelingen op hun deur.

Bij dat eerste bezoek beantwoordden de zendingelingen, Landon Wright en Kurt Elison, veel van Solvors en Thors vragen. Er volgden nog veel bezoeken. Thor en Solvor luisterden, en hun hart werd geraakt door de evangeliewaarheden die ze hoorden. Ze hadden wel wat twijfels toen ze van het eerste visioen hoorden. 'Ik vroeg me af hoe dat met Joseph Smith zat', zei Solvor. 'Aanvankelijk dacht ik dat het een vreemd verhaal was, maar later besepte ik dat het helemaal niet zo vreemd was.'

'Ik herinnerde me een lange nacht, zo'n 35 jaar daarvoor – kort voordat ik mijn eerste kind het leven schonk. In een heilige ervaring die ik die nacht had, werd mij verteld dat mijn baby slechts kort bij me zou blijven – dat hij al gauw terug zou keren naar onze hemelse Vader. Ik was er kapot van en bad dat het niet zo zou gaan. Maar 's morgens werd mijn kind geboren met ernstige medische problemen. De artsen bevestigden wat mij al verteld was. Ik zal nooit de wanhoop vergeten die ik voelde.'

Toen ze zich die ervaring weer herinnerde, dacht Solvor nog eens na over het eerste visioen en besepte dat wat de zendingelingen haar hadden verteld waar was – dat Joseph Smith *echt* de Vader en de Zoon had gezien en dat zij *echt*

FOTO'S: MET DANK AAN THOR EN SOLVOR TORGENSEN

Boven (uiterst rechts): Broeder en zuster Torgersen met andere leden van de wijk Sandvika (ring Oslo) bij de Stockholm-tempel; en (rechts) bij hen thuis.

regen hem hadden gesproken. 'Ik geloof nu dat mijn bekering eigenlijk 35 jaar voordat we de kerk vonden, begonnen is', zegt ze, 'en dat mijn kind, dat ik zolang geleden verloren heb, op dat moment heeft gewacht.'

Voor Pasen besloot Solvor dat ze zich wilde laten dopen. Toen Thor nog aarzelde om een toezegging in die richting te doen, vroegen de zendelingen hem: 'Kunt u ons één goede reden geven waarom u zich *niet* samen met Solvor zou moeten laten dopen?'

'Solvor en ik spraken tot één uur 's morgens over mijn besluit', herinnert Thor zich. 'Ik voelde een behoefte om even alleen te zijn. Daarom ging ik midden in de nacht naar buiten en werkte aan mijn auto. Ik werkte – en bad. Ik bad dat mij duidelijk zou worden dat dit de juiste beslissing was. Na twee lange uren kreeg ik de bevestiging die ik nodig had. Ik wist dat er geen goede reden was om mij niet samen met Solvor te laten dopen.'

Thor en Solvor lieten zich op 17 april 1994 dopen. Een jaar later werden ze aan elkaar verzegeld in de Salt

FOTOGRAAF: JANET THOMAS

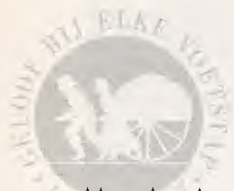
Lake-tempel. Robert, het kind dat zij 36 jaar eerder verloren, werd die dag ook aan ze verzegeld. 'Dat moment zal ik nooit vergeten', zegt Solvor. 'Robert was in de geest aanwezig – alle aanwezigen in die kamer voelden dat.'

Solvor glimlacht als ze denkt aan hoe ze zich voelde na haar eerste bezoek aan Salt Lake City. 'Toen ik op die koude novemberdag over Temple Square liep, voelde ik dat ik een heel ander mens was. Ik ging als toerist naar Temple Square, maar ik verliet het als mormoon. Broeder Taylor zei dat het de Geest was die mij raakte die ochtend in de Tabernakel, en Thor zei dat het de muziek was. Ze hadden

allebei gelijk! God wist welk middel Hij moest gebruiken om mij iets te leren: het koor!'

Solvor en Thor weten inmiddels welke muziek ze die eerste keer van het koor hoorden: 'God zij met u tot w'u wederzien' (lofzang 105). Sinds die tijd hebben ze veel opnamen van het Tabernakelkoor aan hun muziekverzameling toegevoegd en hebben ze het koor zelfs een keer live horen optreden. Maar van alle heerlijke muziek in het repertoire van het koor is er geen enkele lofzang die hun leven ooit zo sterk zal raken als die eerste fijne lofzang van geloof: 'Nu tot weerzien, zij 't op aard of in Gods vaderhuis (...) God zij met u tot w'u wederzien.' □

DE ONKNAKBARE MARY ANN

Rex G. Jensen

Mary Ann Angel Young waren ontberingen niet onbekend. Zij verdroeg de beproevingen van haar tijd met geloof en kracht.

HLD-pionier Mary Ann Angel Young was een levend bewijs dat geloof in God en zijn evangelie reden genoeg is om ontberingen met waardigheid, geduld en onwankelbare hoop te dragen. Haar toewijding aan het evangelie was zo groot en haar vertrouwen in de Heer zo standvastig dat geen enkele vorm van vervolging, inspanning, ziekte of scheiding van geliefden, ongeacht hoe extreem – in het leven of in de dood – haar geloof kon laten wankelen.

EEN 'MAN GODS' TROUWEN

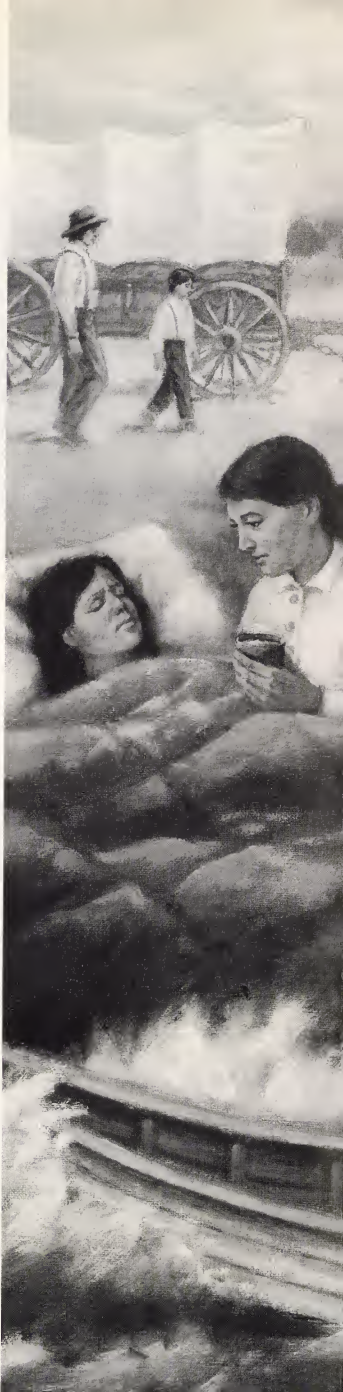
Mary Ann is in 1803 geboren in Seneca (Ontario County, New York), en opgevoed door godvrezende ouders. Toen het gezin naar Providence

(Rhode Island) verhuisd was, werd Mary Ann lid van de Free Will baptistenkerk en ontwikkelde zij een grote belangstelling voor de Bijbel.

'Haar schriftstudie, met name van de profetieën, hield haar zodanig bezig dat zij vol vertrouwen uitkeek naar de vervulling ervan, als gevolg waarvan ze besloot om niet te trouwen tot ze "een man van God zou ontmoeten".¹ Die zegening kwam jaren later, kort na haar bekering tot het herstelde evangelie.'

Mary Ann hoorde van het Boek van Mormon toen ouderling Thomas B. Marsh in 1830 in Providence de herstelling predikte. Ze vroeg hem om een exemplaar van het heilige boek, wat ze onder gebed las en het geloofde. 'Ze getuigde vaak dat, toen ze het Boek van Mormon aanpakte, de Geest tot haar getuigde van de waarheid van zijn oorsprong, en wel dusdanig sterk dat ze er later nooit meer aan heeft kunnen twijfelen' schreef haar biografe, Emmeline B. Wells.²

Mary Anns geloof in het herstelde evangelie van Jezus Christus was net zo groot als haar toewijding aan het verlichten van andermans beproevingen.

ILLUSTRACIE BRUCE MARTIN

Brigham Young herstelde van een levensbedreigende ziekte door de zorg en de geïnspireerde behandeling die hij van zijn vrouw Mary Ann ontving.

Twee jaar later reisde Mary Ann naar New York om zelf de nieuwe godsdienst te onderzoeken. Haar ouders, die vrienden bezochten in de buurt van Palmyra, hadden haar in hun brieven niet genoeg verteld over het nieuwe geloof om haar nieuwsgierigheid te bevredigen. Daarom voegde ze zich bij haar ouders, en samen hoorden en omarmden zij het herstelde evangelie en lieten zich dopen door ouderling John P. Greene, zwager van Brigham Young.

Omdat haar ouders er in 1833 nog niet aan toe waren om zich samen met de heiligen in Ohio te vergaderen, ging Mary Ann alleen op weg. Daar, ze was inmiddels dertig, ontmoette ze haar langverwachte 'man Gods'. Toen ze Brigham Young hoorde prediken, voelde ze zich 'instinctief tot hem aangetrokken, en bewonderde (...) hem zozeer dat zij, toen (...) hij haar ten huwelijk vroeg, zonder aarzelen toestemde, omdat ze het

vertrouwen had dat hij haar ware partner was.³

Na een korte verkeringstijd huwden zij op 18 februari 1834, twee jaar na het overlijden van Brigham's eerste vrouw, Miriam Works, die Brigham met twee dochtertjes had achtergelaten. Brigham schreef in zijn dagboek dat Mary Ann 'voor mijn kinderen zorgde, mijn huis schoonhield, en getrouw werkte voor het welzijn van mijn gezin en het koninkrijk.'⁴

EEN OVEN VAN BEROEVENING

Hoewel ontberingen de pasgehuwden niet vreemd waren, maakten ze toch al gauw gevaarlijker tijden mee. Mary Ann had nauwelijks tijd gehad om haar huishouden in orde te brengen toen Brigham vertrok om de profet te volgen op de mars van het Zionskamp en er zowel in Ohio als Missouri moeilijkheden met benden ontstonden.

In december 1837 was Joseph Smith 'enorm aan het snoeien' toen hij ongeveer veertig dissidenten excommuniceerde.⁵ Daardoor ontstond er vervolging, haat, en werd Brigham met lichamelijk geweld en zelfs met de dood bedreigd omdat hij fervent tegen de ontevreden had getuigd en de profet had verdedigd. Daar zijn leven in gevaar was, ontvluchtte Brigham Kirtland op 22 december. Kort daarna verlieten ook Joseph en andere getrouwe leden van de kerk Kirtland.

Die winter moesten Mary Ann en haar vijf kinderen zich alleen zien te redden terwijl ze geterriseerd werden

door afvalligen, die hun huis plunderden met de voorgewende reden dat ze meenden Brigham daar te vinden. De kwelgeesten bedienden zich van 'dreigementen en gore taal' die Mary Ann zo op de zenuwen werkten dat haar gezondheid eronder begon te lijden. Later vertelde ze haar biografie dat dit 'ongertwijfeld de zwaarste beproeving van mijn leven' was.⁶

In februari 1838 pakte Mary Ann, die inmiddels tuberculose had gekregen, haar kinderen en de weinige door de bende achtergelaten bezittingen bij elkaar en ondernam de lange, moeilijke reis van Kirtland (Ohio) naar Richmond (Missouri), om zich bij haar echtgenoot te voegen. 'Hij was zo geschrokken van de verandering in haar uiterlijk dat het eerste wat hij uitriep was: "Je ziet eruit of je al met een been in het graf staat".⁷

Brigham kon zich nu wijden aan de verzorging van Mary Ann, tot zij weer gezond was. De Heer wist ook hoe hard zij hulp en verzorging nodig had. Op 17 april 1838 ontving Joseph Smith een openbaring waarin Brigham Young tijdelijk van zijn zware kerktaken ontheven werd, waardoor hij in staat werd gesteld om vooral voor zijn kinderen en zieke vrouw te zorgen.⁸

Dat welkome respijt duurde niet lang. De spanning en vijandelijkheden tussen de heiligen en de andere inwoners van Missouri liep op tot de kerkleden in oktober 1838 alweer van huis en haard verdreven werden. Toen de familie Young en meer dan achthonderd andere heiligen in februari 1839 gedwongen werden om de staat te

verlaten, trotseerden ze de winterkou om hun toevlucht te zoeken in de staat Illinois. Daar hun wagens en vee in beslag waren genomen, moesten de meeste berooide heiligen lopen.

Tijdens deze moeilijke uittocht vormde Brigham Young met zijn gezin een speerpunt. Hij zocht eerst onderdak voor ze, en keerde vervolgens terug om de zwakkere en verweesde heiligen te begeleiden. Mary Ann en de kinderen woonden tijdens die drie maanden durende beproeving in elf verschillende verblijven.

WINTERSE OVERTOCHTEN OVER DE RIVIER

Op 4 september 1839, tien dagen nadat Mary Ann in Montrose (Iowa) het leven geschonken had aan Emma Alice, riep de plicht haar man weer van huis – op een zending naar Engeland. Brigham was zo ziek dat hij niet zonder hulp kon lopen; zijn hele gezin was ook ziek.

Bij hun verdrietige afscheid, zei Mary Ann tegen ouderling Young: 'Ga heen en vervul je zending, dan zal de Heer je zegenen, en zal ik mijn best doen voor mijzelf en de kinderen.'⁹ Zij vertrouwde op God en verheugde zich erin dat ze de kracht had om haar echtgenoot uit te zwaaien voor zijn reis.

Tussen Nauvoo en Montrose is de Mississippi anderhalve kilometer breed. Het was vaak noodzakelijk dat Mary Ann de gevaarlijke overtocht maakte in een roeiboortje om voedsel te halen. Op een dag laat in november 1839 leed Mary Ann aan malaria

en hielden haar hongerige kinderen om eten.

Mary Ann gooidde een gehavende deken in de boot en sloeg een andere om zichzelf en haar baby Emma Alice heen. Er was een winterstorm opgestoken en een stevige noordwestenwind woei over de rivier. In haar dunne katoenen jurk en omslagdoek roeide Mary Ann door de wind opgezwepte golven in, die haar en haar baby helemaal doorweekten.

Uiteindelijk bereikte ze Nauvoo, en ging op bezoek bij een vriendin, die haar te eten gaf. 'Zuster Young kwam bij mij thuis (...) met haar baby Alice in haar armen. Ze viel bijna flauw van de kou en de honger, en ze was druiptnat', schreef deze zuster op. 'Ik probeerde haar te overreden om bij me te blijven, maar ze weigerde en zei "de kinderen thuis hebben ook honger". Ik zal nooit vergeten hoe ze eruit zag, biberend van de kou en dun gekleed. (...) Ze kwam terug van het tiendekantoor met wat aardappelen en een beetje meel, waar ze erg dankbaar voor leek te zijn, en (...) zo zwak als ze was van de koude koorts, ging ze op weg naar de rivieroever om weer terug naar huis te roeien.'¹⁰

REDDENDE ENGEL

Na zijn terugkeer uit Engeland werd Brigham ziek; vermoedelijk had hij roodvonk. Het was winter, en het gezin woonde in een blokhut met een deken als deur.

'Toen de koorts na achttien dagen week,' schreef Brigham later, 'was ik

zover heen (...) dat ik mijn ogen niet kon sluiten (...) en mijn adem stokte. (...) [Mary Ann] gooide wat koud water in mijn gezicht. Toen dat geen resultaat had, gooide ze een handvol sterk ruikende kamfer in mijn gezicht en ogen, waar ik geheel niets van voelde. (...) Vervolgens hield ze mijn neusvleugels dicht (...) plaatste haar mond rechtstreeks op de mijne en blies lucht in mijn longen tot ze die gevuld had. Daardoor begonnen mijn longen weer te werken en begon ik weer te ademen.¹¹ Die geïnspireerde behandeling, die nu een gebruikelijke reanimatorietechniek is, was onbekend tot de twintigste eeuw en werd tot die tijd ook niet gebruikt.

Brigham bouwde later in Nauvoo een nieuw huis voor zijn gezin, en de stad genoot een zekere mate van vrede en voorspoed. Maar het duurde niet lang voor de tegenstand tegen de heiligen oplep, totdat zij nogmaals in het midden van de winter uit hun huizen verdreven werden.

Op weg naar het westen gebruikte Mary Ann haar gezende talenten veelvuldig. Ze verpleegde Thomas L. Kane tot hij weer beter was, waarna hij besloot om zich te wijden aan hulp voor de heiligen en andere verdrukte volken. Ze was ook behulpzaam bij de gezending van Eliza R. Snow.

In Winter Quarters (Nebraska) 'vervulde zuster Young een edele zending; er heerste ziekte in bijna elke blokhut in de nederzetting, terwijl de proviand schaars was en er geen enkele vorm van gemak aanwezig was. (...) [Mary Ann] was waarlijk een reddende

engel, want ze informeerde bij ieder naar zijn behoeften en gaf aandacht en medicijnen waar ze maar kon.'¹²

Mary Ann ging in het voorjaar van 1847 niet met haar man mee naar de Salt Lake Valley. Ze bleef achter om voor de kinderen en de andere leden te zorgen.

Drie weken na zijn aankomst in de Salt Lake Valley keerde president Young terug om zijn gezin te halen. Samen bereikten zij op 20 september 1848 hun nieuwe woonplaats in Utah.

In vergelijking met de ontberingen en beproevingen uit het verleden leefde het gezin jarenlang in relatieve vrede en voorspoed. Maar Mary Anns voorspoed veranderde niets aan 'haar houding ten opzichte van haar (...) naasten. Ze zorgde vooral voor de armen en niemand ging met lege handen bij haar weg.'¹³

Mary Ann kreeg zes kinderen en zorgde bovendien voor twee geadopteerde dochters; haar zoon Brigham Young jr. werd apostel.

Ze overleefde haar echtgenoot vijf jaar. Twee jaar voor haar dood op 27 juni 1882 leed ze hevige pijn door haar voortdurende lichamelijke problemen. Ook later 'leed ze hevige pijn, die ze verdroeg met groot geduld en de grootst mogelijke overgave aan de wil van haar hemelse Vader.'¹⁴

Ondanks de beproevingen in haar leven gaf Mary Ann blijk van een onwankelbaar vertrouwen in de Heer. 'Ze was altijd opgewekt en vrolijk'¹⁵ en doorstond een hele reeks ontberingen met buitengewone standvastigheid en aanvaarding, terwijl ze 'altijd opzag

naar omhoog, waar de hulp vandaan zou komen.'¹⁶

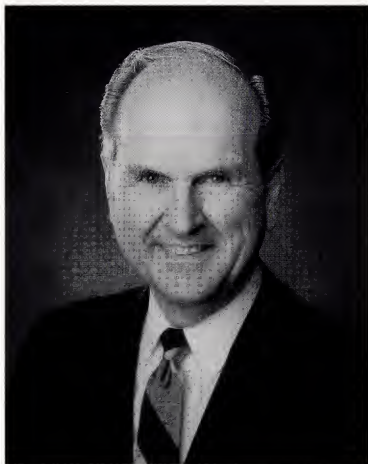
Haar voornaamste bolwerk van kracht was haar getuigenis. Ze getuigde vaak dat ze wist dat Joseph Smith een profeet van God was en dat Brigham Young zijn rechtmatige opvolger was. In haar leven zag ze de vervulling van profetieën die door die leiders waren uitgesproken. 'Ik weet het echt zelf,' zei ze, 'en ik geef dit getuigenis aan de hele wereld dat dit het eeuwige evangelie is, dat geopenbaard is door de macht van Gods inspiratie en de bezoeken van engelen in de bedeling van de volheid der tijden.'¹⁷ □

NOTEN

- 1 Kate B. Carter, *Our Pioneer Heritage*, 20 delen [1958], deel 1, blz. 420.
- 2 Emmeline B. Wells, 'Biography of Mary Ann Angel Young', *Juvenile Instructor*, 1 januari 1891, blz. 17.
- 3 Ibid.
- 4 Leonard J. Arrington, *Brigham Young: American Moses* [1985], blz. 37.
- 5 Ibid.
- 6 Ibid.
- 7 Wells, 'Biography'.
- 8 *History of the Church*, deel 3, blz. 23.
- 9 Emmeline B. Wells, 'Biography of Mary Ann Angel Young', *Juvenile Instructor*, 15 januari 1891, blz. 56.
- 10 Ibid., blz. 57.
- 11 Elden J. Watson, red., *Manuscript History of Brigham Young, 1801-1844* [1968], blz. 125.
- 12 Emmeline B. Wells, 'Biography of Mary Ann Angel Young', *Juvenile Instructor*, 1 februari 1891, blz. 94.
- 13 Ibid., blz. 95.
- 14 Ibid.
- 15 Emmeline B. Wells, 'Biography of Mrs. Mary Ann Young', *Woman's Exponent*, 15 september 1887, blz. 59.
- 16 Emmeline B. Wells, 'L.D.S. Women of the Past', *Woman's Exponent*, 9 mei 1908, blz. 66.
- 17 Emmeline B. Wells, 'Biography of Mrs. Mary Ann Young', *Woman's Exponent*, 15 september 1887, blz. 59.

Russell M. Nelson benoemd tot lid Amerikaans comité godsdienstvrijheid

Ouderling Russell M. Nelson van de Raad der Twaalf Apostelen is een van de twintig prominente religieuze leiders die door de Amerikaanse minister van Buitenlandse Zaken benoemd zijn om de regering te adviseren over de aanpak van schendingen van de rechten van de mens onder aanhangers van alle godsdiensten. Het voornaamste doel van het comité is een betere dialoog op gang te brengen tussen de religieuze gemeenschappen en de regering van de Verenigde Staten, om de regering informatie te verschaffen over de toestand waarin wereldwijd de met vervolging bedreigde religieuze minderheden zich bevinden, en om geïnteresseerde groepen en particulieren te informeren over de inspanningen van de regering op het gebied van godsdienstvervolgving en -vrijheid. 'Godsdienstvrijheid in de hele wereld is zeer zeker een belangrijke zaak die onze aandacht nodig heeft', zei ouderling Nelson. 'Ik voel mij vereerd dat ik uitgekozen ben om de kerk in dit comité te vertegenwoordigen en ik verheug mij op de komende samenwerking.' ■

Ouderling Russell M. Nelson

Twee miljoen leden in Zuid-Amerika; honderdduizend in Afrika

Het ledental in de twaalf landen van Zuid-Amerika bereikte in juni 1996 de twee miljoen. Daarmee woont twintig procent van het totale ledental in dat werelddeel. Er wonen naar schatting 313 miljoen mensen in Zuid-Amerika, 5 procent van de wereldbevolking. De kerk kreeg pas vaste voet aan de grond in de jaren twintig in Argentinië en Brazilië door de invloed van Duitse heiligen der laatste dagen die naar deze landen waren geëmigreerd. Toen ouderling Melvin J. Ballard van het Quorum der Twaalf Apostelen Zuid-Amerika toewijdde aan de verkondiging van het evangelie op 25 december 1925, zei hij: 'Het werk zal langzaam gestalte krijgen, zoals een eik uit een eikel groeit. (...) [Maar] de Zuid-Amerikaanse zending zal groot en sterk in de kerk worden.' Argentinië heeft nu 235 duizend leden en Brazilië 548 duizend. Uruguay heeft nu 64 duizend leden, Paraguay 24 duizend, Chili 394 duizend, Peru 279 duizend, Bolivia 89 duizend, Ecuador 128 duizend, Colombia 113 duizend, Venezuela 73 duizend, Guyana 500, en Suriname 300.

In januari is ergens in het gebied Afrika het honderdduizendste lid van de kerk gedoopt. Dat betekent dat het ledental in slechts zes jaar is verdubbeld. Eind 1990 was het ledental in het gebied 50.115 leden. De grootste concentratie leden bevond zich in Zuid-Afrika, 17.216 leden. Nigeria - het dichtstbevolkte land in Afrika - had toen 15.286 leden, en Ghana had 8.803 leden. Aan het eind van 1996 was er sprake van enorme groei. Nigeria heeft nu de meeste leden binnen zijn grenzen, 30.300, gevolgd door Zuid-Afrika met 24.450 leden en Ghana met 15.000 leden.

Die groei komt goed tot uitdrukking in het aantal nieuwe ringen in het gebied Afrika. Nigeria heeft nu zes ringen, waarvan er drie sinds juli 1996 zijn georganiseerd. Op 1 januari waren er vijftien ringen in Afrika, waarvan zes in Zuid-Afrika en twee in Ghana. Ook is er een Franstalige ring in Kinshasa (Zaire). Naar verwachting zullen er in 1997 vier nieuwe ringen, en wellicht meer, worden georganiseerd in het gebied. ■

President Hinckley bezoekt Zuid-Amerika, Florida en Washington D.C.

President Hinckley heeft in november 1996 tijdens een 12-daagse reis naar zes landen in Zuid-Amerika en Florida in de Verenigde Staten tien steden bezocht, waarbij hij naar schatting 220 duizend heiligen der laatste dagen in twintig vergaderingen heeft toegesproken, alsmede vierduizend zendelingen in 22 zendingsgebieden. Ook sprak hij met vertegenwoordigers van de overheid en de pers. Hij bezocht het bouwterrein van de Bogotá-tempel en stak de eerste spade in de grond voor de Cochabamba-tempel (in Bolivia) en de Recife-tempel (in Brazilië). President Hinckley werd op zijn reis vergezeld door zijn vrouw, Marjorie, en door ouderling Richard G. Scott van het Quorum der Twaalf Apostelen.

Colombia

President Hinckleys eerste reisbestemming was Bogotá (Colombia) waar hij de Bogotá-tempel in aanbouw bezocht, de zendelingen toesprak, alsmede zevenduizend Colombiaanse leden in een overdekt amfitheater. Het was voor het eerst in negentien jaar dat een president van de kerk Colombia bezocht.

Peru

Vervolgens reisde president Hinckley naar Lima (Peru) waar hij vergaderde met de zendelingen en sprak op twee conferenties die in totaal door 28 duizend heiligen der laatste dagen werden bijgewoond.

Bolivia

De reis ging verder naar Cochabamba (Bolivia). 'Het zal daar wel heet zijn, dacht ik bij mijzelf. Daarom heb ik maar geen regenjas meegenomen', bekende president Hinckley aan de zendelingen die waren vergaderd in Cochabamba. 'En nu heeft Cochabamba de hevigeste regenval in tien jaar.' Maar dat kon de vier-

duizend Boliviaanse leden er niet van weerhouden de eerste-spadesteking later op de avond bij te wonen, hoewel het programma wel werd ingekort.

Chili

Er waren onder meer driehonderd bussen nodig om de 48 duizend Chileense leden - vijftienduizend meer dan verwacht - naar het stadion in Santiago te vervoeren waar president Hinckley sprak. F. Melvin Hammond, president van het gebied Chili, sprak zijn bewondering uit over de offers die de leden hadden gebracht om de conferentie te kunnen bezoeken. Hij haalde het voorbeeld aan van een gezin dat geld leende om een zak meel te kunnen kopen. De moeder bakte broden en verkocht die op straat. Ze verdiende genoeg geld om de lening te kunnen afbetalen en voor haar gezin de reis naar en van Santiago te kunnen bekostigen.

Argentinië

In Buenos Aires sprak president Hinckley vijftigduizend heiligen der laatste dagen toe uit Argentinië, Paraguay en Uruguay. Voordat hij de zendelingen toesprak, ging president Hinckley op bezoek bij dr. José Camilo Cardoso, directeur van het Bureau Registratie van Religies. President Hinckley bedankte dr. Cardoso voor zijn inspanningen om godsdienstvrijheid te bevorderen, en voor het respect en de steun die de kerk in Argentinië ondervindt. Dr. Cardoso zei tijdens het gesprek dat hij zich zou blijven inzetten voor godsdienstige gelijkheid in Argentinië en zei dat dit de tijd is voor interactie en broederschap onder de godsdiensten.

Brazilië

President Hinckley verbleef een paar dagen in Brazilië en legde een be-

zoek af aan Pôrte Alegre, São Paulo, Recife en Manaus. In Pôrte Alegre, dat nog niet eerder door een president van de kerk was bezocht, vergaderde hij met de zendelingen en hield 's avonds een toespraak voor zesduizend leden. In São Paulo sprak hij in totaal tot veertigduizend leden in twee bijeenkomsten. De volgende morgen vergaderde hij met de zendelingen. Later die dag vloog hij naar Recife, waar hij met nog meer zendelingen vergaderde en met 2500 leden de eerste-spadesteking van de Recife-tempel bijwoonde. De avondbijeenkomst in Recife trok nog eens veertienduizend heiligen der laatste dagen. Zijn laatste Braziliaanse bestemming was Manaus, een grote stad aan de Amazone in het hart van het regenwoud. Ook daar vergaderde hij met de zendelingen en de leden.

Florida

Op weg naar huis maakte president Hinckley een tussenstop in Zuid-Florida om daar zesduizend leden van de ringen Fort Lauderdale en Miami toe te spreken. Dat gebeurde in twee bijeenkomsten, een in het Engels en een in het Spaans, in een zaal in Sunrise.

Washington D.C.

Minder dan een maand na zijn reis naar Zuid-Amerika en Florida vloog president Hinckley naar Washington D.C. Daar sprak hij tot achttienhonderd jongeren die waren vergaderd in het ringcentrum van de ring Washington D.C. De volgende dag sprak hij ambassadeurs en afgezanten uit 55 landen toe, alsmede vele overheidsfunctionarissen van de Verenigde Staten.

U.S. Holocaust Memorial

Samen met ouderling Neal A. Maxwell van het Quorum der Twaalf Apostelen, ouderling Vaughn J Fea-

therstone van de Zeventig, en president Ralph Hardy van de ring Washington D.C., nam president Hinckley een rondleiding van het U.S. Holocaust Memorial Museum, dat is gesticht ter nagedachtenis van de

zes miljoen Joden die in de Tweede Wereldoorlog in concentratiekampen zijn omgekomen. 'Dat was een gewijde ervaring, die tot nadenken stemt', zei president Hinckley na afloop.

President Hinckley woonde ook een lunch bij van vertegenwoordigers van de overheid en de pers. Tevens vergaderde hij met dertienhonderd tempelwerkers in de Washington-tempel ter ere van kerstmis. ■

THE CHURCH OF JESUS CHRIST OF LATTER-DAY SAINTS

EUROPE WEST AREA PRESIDENCY

OFFICE ADDRESS: PORTHSTRASSE 5-7, D-60435 FRANKFURT, GERMANY

MAILING ADDRESS: D-60423 FRANKFURT, GERMANY

12 februari 1997

Open brief aan de leden van de kerk in het gebied Europa-West

Geachte broeders en zusters,

We zijn heel blij met de vele plannen die gerealiseerd worden in de ringen en districten van het gebied Europa-West in verband met de pioniersviering. Hoewel het officieel de viering is van de aankomst van de pioniers in de Salt Lake Valley, honderdvijftig jaar geleden, biedt het ons de gelegenheid de pioniersgeest in ons eigen land en in onze woonplaats te gedenken. De meerderheid van de pioniers van Europa hebben geen handkar getrokken, maar ze zijn net zo goed pioniers als de leden die de vlakten zijn overgetrokken. En nog steeds hebben we pioniers onder ons.

We moedigen elke ring, elke wijk, elk district en elke gemeente aan deze prachtige gelegenheid aan te grijpen om hulde te geven aan diegenen die de weg voor ons bereid hebben. Laten wij onze jongeren doordringen van hun edele en rijke erfgood dat hun is nagelaten door deze Europese pioniers, die het evangelie ten koste van zoveel hebben aanvaard.

We nodigen in het bijzonder de leiders uit voorbereidingen te treffen voor de 'dag van dienstbetoon 1997' die op 19 juli over de hele wereld gehouden zal worden. Op die zaterdag zullen de leden van de kerk wereldwijd hun tijd ter beschikking stellen aan de gemeenschap. Wij moedigen elke gemeente en wijk aan, zo mogelijk, minimaal 150 uur aan dienstverlening bij te dragen. Naar verwachting zullen er drieëneenhalf miljoen werkuren geschonken worden aan dit project. Laten we in Europa op deze bijzondere dag de handen ineen slaan met onze broeders en zusters wereldwijd ter verrijking van onze gemeenschap.

Wij willen onze grote liefde en waardering onder woorden brengen voor de geweldige leden in Europa en danken u voor alles wat u doet bij de opbouw van het koninkrijk van God.

Met vriendelijke groeten,

Dieter F. Uchtdorf
President

Neil L. Andersen
Eerste raadgever

Gene R. Cook
Tweede raadgever

Seminarie en instituut in Roemenië

Sinds een half jaar kunnen de jongeren van de kerk in Roemenië nu ook seminarie- en instituutscursussen volgen. De training van de leerkrachten van CES is in handen van Alan en Patricia Dudley, zendelingen belast met CES-werk uit Alberta (Canada).

'Elke dag hebben wij wel een geestelijke ervaring', zegt zuster Dudley. 'De jongeren worden sterker in het evangelie.'

CES is nu volgens Bruce Lake, zonebestuurder van CES, in 135 landen aanwezig. De werkwijze in Roemenië is gelijk aan die in Hongarije, Tsjechië, Polen, Rusland, en Oekraïne. De cursisten bestuderen de Schriften zelfstandig en komen één keer in de week samen.

De cursussen zijn in september 1996 van start gegaan. CES probeert 'jongeren over de hele wereld op dagelijkse basis in het evangelie van Jezus Christus te onderrichten', aldus broeder Lake. ■

Erratum

In *Kerknieuws* van februari 1997 ontbreekt in het artikel over het nieuwe logo van de kerk een afbeelding van ... het nieuwe logo. Daarom drukken wij het hierbij af en verontschuldigen ons voor het ongemak. Wij maken u erop attent dat aan het gebruik van het logo stringente normen zijn gesteld die staan in *Richtlijnen toepassing naam en logo van de kerk door de plaatselijke units* (35654 120).

DE KERK VAN
JEZUS CHRISTUS
VAN DE HEILIGEN
DER LAATSTE DAGEN

Veranderingen

Op blz. 12 van de rubriek 'Kerknieuws' in *De Ster* van februari j.1. staan een aantal gegevens die men in de wijk of gemeente nodig kan hebben. Die uitgave was nog maar nauwelijks naar de drukker, of er deden zich veranderingen voor. Hieronder treft u de bijgewerkte gegevens aan. Let u vooral op het nieuwe faxnummer van de tijdschriftenadministratie.

CPB Vertaalbureau
Heschepad 1
5341 GS Oss
Tel.: 0412-690490
Fax: 0412-690266
Modem: 0412-690243

Tijdschriftenadministratie
Postbus 224
3430 AE Nieuwegein
Tel.: 030-6053804
Fax: 030-6000502

Hier volgt een overzichtje van de diensten van de kerk die men in de wijk of gemeente nodig kan hebben:

Dienst	Contactpersoon	Locatie
Abonnementen	R.de Kock-Goudberg	Nieuwegein
Kerknieuws <i>De Ster</i>	A.H. Niessink	Vertaalbureau Oss
Ledenadministratie	H. Adler	Servicecentrum Friedrichsdorf
Acceptgiro's tiende	B. Glaesener	Servicecentrum Friedrichsdorf
Tempelaanbevelingen	P. Meiser	Distributiecentrum Friedrichsdorf
CES	J.D.T. Noot	Heesch
Familiegeschiedenis	A. & A. van Dam	Apeldoorn
Bestellen microfilms	C. Fiedler	BHM Friedrichsdorf

Wonder in Rotterdam

Het onderstaande relaas is in 1982 geschreven door broeder Jan van Setten naar aanleiding van een project kerkgeschiedenis van het seminarie van de wijk Amsterdam. Broeder Van Setten liet zich op 11 mei 1914 in de Ringvaart/Amsterdam-Rijnkanaal, gelijk met zijn vader en zijn broer Willem, dopen. Later zou hij emigreren naar de Verenigde Staten, maar keerde nog wel een keer terug om een zending te vervullen. Broeder van Setten is inmiddels overleden.

Er was een conferentie in Rotterdam. Ik denk dat het in de St. Jansstraat was. Het is ongeveer 60 jaar geleden (schrijft hij in 1982) heel precies weet ik de datum niet meer. Maar broeder Roodhof was door ziekte als jongen van ongeveer 10 à 12 jaar geheel blind geworden. Zijn ouders, althans zijn moeder, wilde die morgen naar de kerk gaan om de profeet te horen en ook apostel Widtsoe (dat was in die dagen een van de zeven wijste mannen van de wereld. [In een brief van 23 juli 1985 schrijft broeder van Setten: 'Apostel Widtsoe heeft in 1916 of 1917, het was in de zomer, ik denk dat het juli of augustus 1916 was, in het gebouw Handwerkersvriendenkring een toespraak gehouden voor ongeveer 300 mensen. Nu Apostel Widtsoe was in zijn leven een van de zeven wijste mannen van de wereld. Maar als je hem zag, de man was zo eenvoudig gekleed dat je dacht dat het een boerenmannetje was. Maar toen hij sprak stond iedereen verbaasd dat zo'n eenvoudig man zo'n groot verstand had en zo veel wijsheid had als hij sprak.')

Toen zuster Roodhof zich klaarmaakte om naar de conferentie te gaan, zei zij tegen haar zoon, dat hij beter thuis kon blijven want dat hij niets aan die vergadering had! Het kind, of liever de jongen, Roodhof smeekte zijn moeder om hem mee te nemen. Want hij geloofde dat hij de profeet zou zien. Waarop de vader zei: 'Wij nemen de jongen mee, maar hij hoeft zich niet te beklagen als anderen hem beklagen [om] zijn blindheid.' In de zaal vroeg de jongen of hij op de hoek van de bank mocht zitten. En toen de profeet langs liep en hem aanraakte, zei de jonge broeder Roodhof: 'Broeder, ik kan u zien.' De profeet vroeg aan een zending, ik meen broeder Zappey, aan de [jongen] te vragen

wat hij zei. De profeet was ontroerd toen hij hoorde dat het joch blind was en geloofde dat als de profeet hem aanraakte hij [genezen] zou worden. De profeet heeft hem toen de handen opgelegd. Later is broeder Roodhof naar Amerika gegaan en als ik het goed heb met een meisje uit Utrecht getrouwd. Zij woonde in de Riouwstraat in Utrecht. Ik ben bij hun thuis geweest in het jaar 1919. Toen was ik onderofficier in Amersfoort. Of broeder Roodhof nog leeft weet ik niet, maar hij is later in Nederland op zending geweest.

(Aangepast overgenomen uit een brief die wetwillend ter beschikking is gesteld door zuster Rineke de Bruijn [gemeente Amstelveen].) ■

Het gebouw aan de St. Janstraat 15, hoek Spaanstraat, in Rotterdam, waar het wonder heeft plaatsgevonden.

KEMER
BEZELISCHSCHAFT
DER BRÄUERINNEN
UND AMSTEN
DACHAU

Nijmegen: Noviomagus

Tekst: Rob Ahrens

Noviomagus, de Latijnse naam voor Nijmegen, betekent nieuwe markt [Latijns: *novus* = nieuw; Galisch: *magus* = markt]. De naam herinnert aan het Romeinse verleden. Omdat het tiende legioen na een veldslag in het gebied ten noordoosten van de Rijn verpletterend werd verslagen, vestigde het zich hier als het meest noordelijke bolwerk van het grote Romeinse Rijk.

Het eerste begin

Op deze grondvesten vestigde zich de kerk van Jezus Christus vlak na de Tweede Wereldoorlog. Van de begin jaren weten we niet zoveel af, omdat veel leden Zion in de Verenigde Staten zochten en Nijmegen dus verlieten.

Vanaf eind jaren vijftig tot en met eind jaren zestig heeft de gemeente op verscheidene locaties vergaderd, van een balletzaal, een zaaltje behorend bij een hotel -

de ober kwam regelmatig de bestelling opnemen -, bij de leden thuis, een kantoorje van een drukkerij tot het FNV-gebouw toe. Even zoveel leiders passeerden de revue. Tot deze grote leiders behoorde o.a. broeder Jacob de Jager, die later als algemeen autoriteit zou worden geroepen, en ook broeder Botter, die nog als districts-president de Heer heeft gediend.

Het 'vakbonds'-verleden

Vanaf 1970 tot we een eigen kerkgebouw kregen, werd er vergaderd in het gehuurde FNV-gebouw, waarbij iedere zondag de grote vergaderzaal moest worden omgebouwd tot kapel en o.a. asbakken en glazen eerst verwijderd moesten worden. Alle attributen, zoals schoolborden, werden vanuit de opslag in de kelder naar boven gesjouwd en in de diverse lokalen geïnstalleerd. Maar de sfeer was goed en de saamhorigheid beter. Buiten de zondag kon in 't FNV-gebouw niet

Nijmegen: gezicht op de Waal.

Deze bladzijde: (Boven)
Zustershulpvereniging.
(Onder) Ouderlingenquorum.
Tegenoverliggende
bladzijde: (Boven) Jongevrouwen en jongemannen.
(Onder) Jeugdwerk.

---

worden vergaderd en dus werden de ZHV-werkdagen en het jeugdwerk op de woensdagmiddag bij de leden thuis gehouden. Onder-tussen werd hard gewerkt aan een (nieuw) eigen gebouw.

Om ons eigen deel te kunnen bijdragen voor dit eigen gebouw, werden bazars gehouden. Als voorbereiding op zo'n bazar repareerden de zusters op de werkdagen de ingebrachte kledingstukken en kregen van zuster Van Eersel, nu zuster

Houterman. De kleding werd nooit zo heel goed verkocht, maar het eten daarentegen kreeg vermaardheid en vond zijn aftrek tot ver over de gemeentegrens.

Bewakingsdienst

Heel blij waren we met ons eigen gebouw, dat in 1987 op de Oranjesingel in Nijmegen werd aangekocht. Omdat krakers het in bezit dreigden te nemen als die er eenmaal in zitten, krijg je ze er niet een twee

drie uit - besloten leden dag en nacht te gaan posten. De eventuele kraker moet zich wel een bult zijn geschrokken, want hij/zij moest eerst langs twee zusters, die dreigend gewappend met honkbalknuppels, de wacht hielden. Het eigen kerkgebouw werkte de groei van de gemeente in de hand. In de tijd dat de grenzen open gingen, bezochten vele asielzoekers onze gemeente. Het gebeurde vaak dat er rond de tien Nigerianen of Ghanezen in de kerk

DE KINDERSTER

VOOR DE KINDEREN VAN DE KERK VAN JEZUS CHRISTUS VAN DE HEILIGEN DER LAATSTE DAGEN

APRIL 1997

JEZUS CHRISTUS LEGT HET AVONDMAAL EN HET GEBED UIT

Jezus Christus vraagt zijn discipelen om brood en wijn te gaan halen. Hij laat de Nephieten alvast op de grond zitten. 3 Nephi 18:1-2

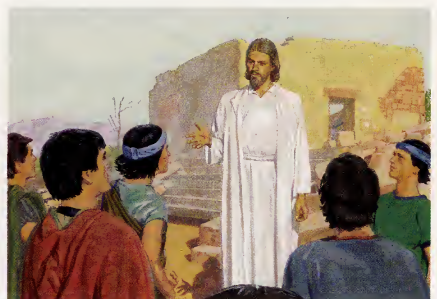
De discipelen komen even later terug met brood en wijn. Jezus breekt het brood in stukken en zegent het. Hij geeft eerst zijn discipelen een stuk brood. Daarna delen zij het overige brood rond. 3 Nephi 18:3-4

Jezus zegt: Als jullie aan het avondmaal deelnemen, laat je zien dat je altijd aan Mij en mijn offer zult denken. Dan zul je mijn Geest bij je hebben. 3 Nephi 18:6-7

Jezus Christus zegent ook de wijn. Hij laat zijn discipelen ervan drinken. De discipelen geven daarna de wijn aan de mensen. 3 Nephi 18:8

Hij zegt tegen zijn discipelen: Als jullie aan het avondmaal deelnemen, laat je zien dat je mijn geboden wilt onderhouden. 3 Nephi 18:10

Jezus belooft nogmaals dat ze zijn Geest bij zich zullen hebben als ze aan het avondmaal deelnemen en altijd aan Hem zullen denken. 3 Nephi 18:11

Hij zegt zijn discipelen dat ze gezegend zullen worden als ze zijn geboden onderhouden. 3 Nephi 18:14

Ook zegt Hij tegen hen dat ze altijd moeten bidden zoals zij Hem hebben horen bidden. 3 Nephi 18:15-16

Jezus zegt alle Nephieten in zijn naam tot onze hemelse Vader te bidden. Ook moeten ze in hun gezin bidden. 3 Nephi 18:17-21

Hij zegt dat de mensen vaak bij elkaar moeten komen. Ze moeten ook anderen uitnodigen. Voor anderen bidden. En een goed voorbeeld voor anderen zijn. 3 Nephi 18:22-24

Jezus Christus geeft zijn discipelen de macht om de Heilige Geest te verlenen. Er komt een wolk om de mensen heen. Daardoor zien alleen de discipelen Jezus naar de hemel opvaren. 3 Nephi 18:36-39

VERHAAL

DE GEHEIME WEEK

Jennifer Jensen

PLAATJES: ELISE BLACK

Een jeugdwerkles kan de boel behoorlijk op zijn kop zetten! Vorige week zei zuster Pietersen dat onze doop steeds dichterbij kwam. Daarom zouden we alvast gaan oefenen in het volgen van Jezus. 'Melissa,' vroeg ze, 'waarom hielp Jezus andere mensen?'

Ik zei: 'Omdat Hij van ze hield.'

We spraken over mensen helpen uit liefde, niet om geprezen te worden. Toen kreeg zuster Pietersen haar

bekende pretoogjes. Jeanette slaakte een diepe zucht, want ze wist wat dat betekende. Zuster Pietersen had weer een opdracht voor ons. 'Als jullie deze week nu eens elke dag iets doen voor iemand anders zonder dat ze het in de gaten hebben,' zei ze. 'Mensen vinden het heel fijn als je iets liefs voor ze doet.'

Dat wordt wel heel moeilijk bij *mij* thuis. Mama en papa zien alles wat we doen. Ik geef toe dat het ook wel een beetje aan onszelf ligt. Ze moeten alles drie keer vragen voordat we het eindelijk doen. Volgens mij hebben ze het gelijk door als ze dat niet meer hoeven te doen.

Toen ik op maandag uit school kwam, moest mijn moeder met mijn grote zus, Jeanette, naar de dokter. Meteen toen ze weg waren, keek ik uit het raam. Ik zag dat mijn broer, Barend, aan het voetballen was. Die zou voorlopig niet naar binnen komen. Ik deed de afwas en zette alles netjes weg. Het was eigenlijk Barends beurt om de afwas te doen. Maar meestal begint hij er pas mee als mama tegen hem begint te schreeuwen. Deze keer zou mama dus niet schreeuwen. En Barend zou denken dat mama de afwas had gedaan. Niemand zou ook maar vermoeden dat ik die had gedaan.

Het voelde anders aan die avond, ik voelde me vredig. Barend deed zijn huiswerk zonder dat hij eraan herinnerd moest worden. Na het avondeten ruimden Jeanette en

mama vrolijk af. Niemand zei iets over de afwas die ik die middag gedaan had.

Op dinsdag baktten we koekjes. Ik wikkelde zes koekjes in een servetje en deed ze in een papieren zakje. Mevrouw Hendriks, onze buurvrouw, is weduwe. Ze woont helemaal alleen. Ik weet dat ze mama's koekjes lekker vindt. Daarom heb ik het zakje koekjes voor haar deur gezet. Ik heb

aangebeld en ben vlug achter een struik gaan zitten. Ik zag dat ze heel blij was met de koekjes.

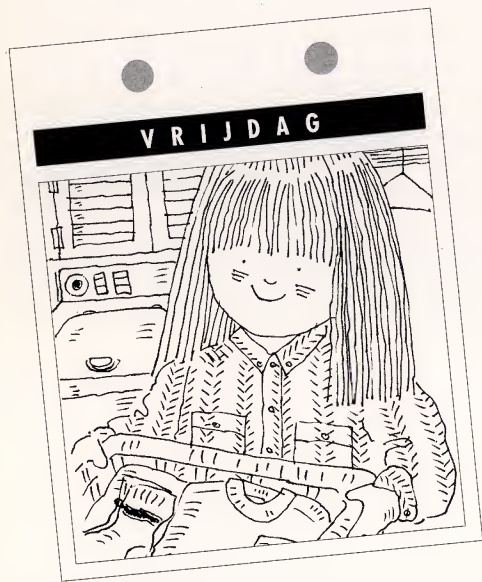
Toen ik op woensdag uit school kwam, zag ik dat Jeanette haar bed niet had opgemaakt. Dat heb ik toen maar gedaan. Het was best lastig om de dekens helemaal

recht te krijgen. Dat lukte me wel, maar toen zag ik dat het laken weer veel te ver uitstak. Ik kon wel huilen. Met veel moeite wist ik het laken onder de matras te stoppen, want ik wilde niet opnieuw beginnen. Ik hoopte maar dat Jeanette mij niet zou verdenken. Toen ze thuis kwam, zei ze er niets over.

De volgende morgen vroeg ik me wel af of het nog wel zin had om een ander te helpen. Het leek iedereen koud te laten. Ik bedoel, het was blijkbaar niemand opgevallen, want niemand had er zelfs ook maar iets van gezegd! Maar ik wilde zuster Pietersen kunnen zeggen dat ik het de hele week had volgehouden, dus ging ik door.

Om papa's laarzen zat nog veel aangekoekte modder. Ik wist dat hij ze aanstaande zaterdag weer nodig had. Na schooltijd heb ik dus met het oude mes dat hij altijd gebruikt om zijn laarzen schoon te maken, een uur lang

modder zitten schrapen, tot ze weer schoon waren. En dat hele uur heb ik zitten hopen dat hij het zou waarderen.

Toen ik op vrijdagmorgen beneden kwam, had iemand mijn lunchpakket al klaargemaakt. Ik denk dat mama het gedaan had – ik kreeg er zelfs een reep chocola bij! Ik heb er een hele dikke zoen voor gegeven, toen voelde ik me weer een stuk beter. 's Middags heb ik stilltjes alle schone kleren weggelegd terwijl zij de groente aan het schoonmaken was voor het avondeten. Daar kreeg ik een nog veel beter gevoel van.

Op zaterdagmorgen waren Barend en ik al vroeg wakker om tv te gaan kijken. We doen dat totdat iedereen wakker is en het tijd is voor onze karweitjes. Papa kwam binnen met zijn laarzen en gaf mama een zoen. 'Bedankt dat je ze hebt schoongemaakt, liefje,' zei hij, 'ik heb er de hele week geen tijd voor gehad.'

Mama keek verbaasd. 'Maar ik heb ze niet ...'

Maar papa was de kamer al uit. Ik deed net of ik niets

gehoord had, maar van binnen zat ik te glimlachen, waar mama het niet kon zien.

Mama liet ons een half uur langer tv kijken voordat ze hem uitzette en zei: 'Aankleden en dan aan de karweitjes.' Ze klonk blij. Daarom wisten we dat het een leuke karweitjesdag zou worden.

Ik was al een tijdje in mijn kamer toen het eindelijk tot me doordrong dat iemand mijn bed al had opgemaakt. De hoekjes netjes ingestopt, dekens en lakens keurig recht, en mijn kussen netjes opgeschud. Ik hoorde mama beneden fluiten. Nu moest ik weer glimlachen, en niet alleen van binnen. Het was fijn om iets voor anderen te doen. Ik had zuster Pietersen zondag heel veel te vertellen. □

GEMOEDSRUST DOOR GEHOORZAAMHEID

Ouderling Rex D. Pinegar

van de Zeventig

Op een dag kreeg ik een telefoontje van mijn kleinzoon Joel. Hij had de kans om met een paar schoolvrienden een kamp aan zee in San Diego (Californië) mee te maken. Ze zouden ook Sea World [een soort dolfinarium] gaan bezoeken en daar zelfs achter de schermen kunnen kijken – ze zouden de trainers bezig zien en zelf de zeedieren kunnen voeren. Wat hem dwars zat, was dat het kamp in een weekeinde viel. Op zondag zouden ze gaan duiken en het strand verkennen.

Zijn ouders vonden dat hij niet moest gaan, maar stonden hem toe zelf een keus te maken. Hij had hen beloofd dat hij op zondag niet zou gaan zwemmen. Hij zei: 'Ik kan op het strand gaan zitten en genieten van Gods schepping. Daar kan onze hemelse Vader toch niets op tegen hebben?'

Joel wilde weten wat ik ervan vond. Ik stelde hem een vraag: 'Joel, wat zou Jezus ervan vinden?'

Zijn stem klonk een beetje verdrietig toen hij zei: 'Opa,

ik denk niet dat Hij erg blij met mij zou zijn als ik dat op zondag deed.'

En hij besloot niet te gaan. Het was geen gemakkelijke beslissing voor hem, maar wel de juiste.

We komen allemaal voor moeilijke keuzen te staan. Er is veel leuks dat ons van Christus zal weg leiden als we daarvoor kiezen. De films en video's die we kijken, het vermaak dat we kiezen, de muziek waarnaar we luisteren, de kleding die we dragen en wat we zeggen, worden alle beïnvloed door de kracht van ons verlangen om Christus te volgen.

Als we voor dergelijke keuzen staan, kan het lijken alsof we te kort worden gedaan of alle plezierjes mislopen die men in de wereld goedkeurt. Maar als we Christus volgen, zullen we de gemoedsrust hebben die volgt op het maken van de juiste keuzen. Hij zal ons de moed geven in de tijden dat we er alleen voor staan. □

(Aangepast overgenomen uit een conferentietoetspraak van oktober 1991.)

PAAS- VERHAAL

Verteld door Marita Schugk

HARRY ANDERSON, CHRISTUS BIJ DE KINDEREN

1 Jezus was eens een kind, net als jij. Hij houdt van jou. Hij heeft altijd van kleine kinderen gehouden.

'En Hij omarmde ze en hun de handen opleggende, zegende Hij ze' (Marcus 10:16).

CARL HEINRICH BLOCH: HET LAATSTE AVONDMAAL (DETAIL)
HET ORIGINEEL BEVINDT ZICH IN DE KEPEL VAN HET KASTEEL
FREDERIKSBORG (DENEMARKEN), MET TOESTEMMING VAN
HET MUSEUM FREDERIKSBORG.

2 Op een dag zei Jezus tegen zijn discipelen [mensen die in Hem geloofden] dat Hij weg zou gaan. Ze moesten altijd aan Hem denken en elkaar liefhebben.

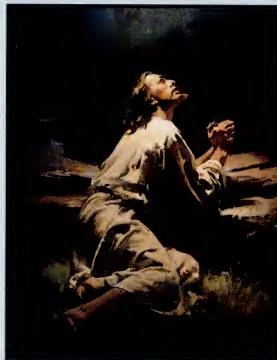
Jezus gebruikte met zijn discipelen het avondmaal om hun te laten zien dat het belangrijk was. Wij nemen van het avondmaalsbrood en -water en laten daarmee zien dat we aan Hem denken.

Hij zei: '(...) doet dit tot mijn gedachtenis' (Lucas 22:19).

4 Later werd Jezus door slechte mensen geslagen. Ze hebben Hem aan een houten kruis genageld. Jezus heeft lang aan dat kruis gehangen. En hoewel het nog lang geen nacht was, werd het heel donker. Jezus stierf en zijn geest verliet zijn lichaam.

'(...) Er kwam duïsternis over het gehele land (...). En Jezus riep met luider stem: Vader, in uw handen beveel Ik mijn geest' (Lucas 23:44, 46).

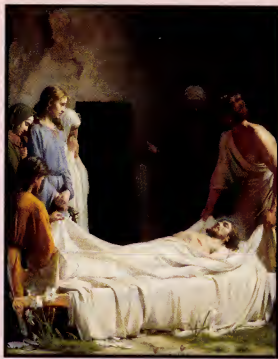
3 Jezus wist wat er met Hem ging gebeuren. Hij zei tegen zijn discipelen dat Hij door slechte mensen zou worden gedood, maar dat Hij na drie dagen weer zou gaan leven. Daarna zou Hij nooit meer sterven. In de hof van Getsemane leed en bloedde Jezus voor de zonden van alle mensen. Wie zich bekeert en in Hem gelooft zal eeuwig leven.

HARRY ANDERSON, CHRISTUS IN GETSEMANE. MET
WELWILLENDE DANK AAN PACIFIC PRESS PUBLISHING

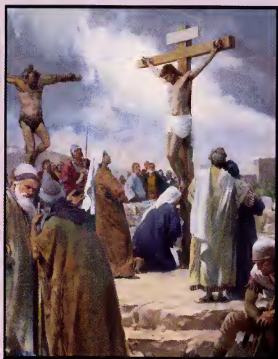
'En Hij werd dodelijk beangst en bad des te vuriger. En zijn zweet werd als bloeddruppels, die op de aarde vielen' (Lucas 22:44).

5 Jozef, een van Jezus' vrienden, liet Jezus' lichaam van het kruis afhalen en in zuiver linnen wikkelen. Daarna werd zijn lichaam in een graf gelegd. De ingang van het graf werd met een grote steen afgesloten.

CARL HEINRICH BLOCH: DE BEGRAFFENIS VAN CHRISTUS. HET ORIGINEEL BEVINDT ZICH IN DE KEPEL VAN HET KASTEEL FREDERIKSBORG (DENEMARKEN). MET TOESTEMMING VAN HET MUSEUM FREDERIKSBORG.

'En Jozef nam het lichaam en wikkelde het in zuiver linnen, en hij legde het in zijn nieuw graf, dat hij in de rots had laten uithouwen, en na een grote steen voor de ingang van het graf te hebben gewenteld, ging hij heen' (Matteüs 27:59–60).

HARRY ANDERSON: DE KRUISIGING

6 Op zondagmorgen, drie dagen na de dood van Jezus, rolde een engel de grote steen weg van de ingang van het graf. Toen Maria en Maria van Magdala bij het graf aankwamen en zagen dat het leeg was, waren ze bang.

'(. . .) de engel antwoordde (. . .): Weest gij niet bevreesd (. . .) want Hij is opgewekt, gelijk Hij gezegd heeft' (Matteüs 28:5–6).

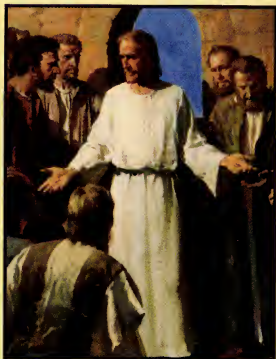

DEREK HEGSTED, HOOPVOL BEVREESD

7 Jezus was herrezen. Zijn geest en zijn lichaam waren weer bij elkaar. Maar Maria van Magdala had dat nog niet begrepen. Jezus noemde haar bij haar naam. Hij sprak met haar. Ze herkende zijn stem en wist toen dat Hij echt uit de dood was herrezen.

Jezus ging naar anderen toe. Zij zagen Hem en raakten zijn herrezen lichaam aan.

'Ziet mijn handen en mijn voeten, dat Ik het zelf ben; betast Mij en ziet, dat een geest geen vlees en beenderen heeft, zoals gij ziet, dat Ik heb' (Lucas 24:39)

JOANTJE VAN DER GRINTEN: ZIJN LICHAAM. MET TOESTEMMING VAN HARRY ANDERSON. GEBASEERD OP EEN SCHILDWERK VAN HARRY ANDERSON.

8 Daar Jezus is herrezen, kunnen ook wij uit het graf herrijzen na onze dood. Dat is de ware betekenis van Pasen. Jezus leeft. En door zijn offer zullen wij allemaal weer leven en vergiffenis van onze zonden krijgen als we ons bekeren en in Hem geloven. □

BEKERING – VAN VERKEERD NAAR GOED

Karen Ashton

‘Want zie, Ik, God, heb deze dingen voor allen geleden, opdat zij niet zouden lijden, indien zij zich wilden bekeren’ (LV 19:16).

Wat is het tweede beginsel van het evangelie dat in het vierde geloofsartikel wordt genoemd? Als je ‘beking’ zegt, heb je het goed!

Beking is van verkeerd naar goed gaan. De Heiland wil dat je je afwendt van het verkeerde en tot Hem komt (zie 3 Nephi 30:1–2). Hij heeft zijn leven gegeven om jouw zonden te kunnen verfeffen. Als je je bekeert kun je vergiffenis ontvangen en weer rein worden.

Als je ongehoorzaam bent of anderen pijn doet, kan de Heilige Geest niet bij je blijven. Dan voel je je verdrietig, schuldig, eenzaam of angstig. Als je die gevoelens niet wilt hebben, moet je je afwenden van het verkeerde en het goede doen. Je hemelse Vader en Jezus Christus zullen je daarbij helpen. Die verandering wordt beking genoemd.

Beking begint bij jezelf – in je gedachten en in je hart. Als je weet dat je iets verkeerd hebt gedaan, kun je daar over nadenken, totdat je berouw in je hart voelt opkomen. Praat het niet goed of geef anderen niet de schuld. Vertel je hemelse Vader wat je gedaan hebt en hoe je je voelt. Zeg tegen Hem hoeveel je van Hem houdt en vraag Hem om hulp. Als je iemand pijn hebt gedaan of iets kapot hebt gemaakt, kun je het weer goed maken. Beloof je hemelse Vader dat je vanaf nu met heel je hart zult proberen om het goede te doen.

Beking begint bij jezelf, maar ook anderen zullen het zien. Als je je hemelse Vader belooft dat je het goede zult doen, houd je je aan je belofte door je te veranderen. Je behandelt anderen liefdevoller en vriendelijker. Je onderhoudt de geboden. Daardoor zul je een goed gevoel hebben over jezelf en anderen.

Je zult je je hele leven lang vaak moeten bekeren. Maar als je je afwendt van het verkeerde en het goede

probeert te doen, kom je steeds dichter bij je hemelse Vader en Jezus Christus.

De Heer Jezus Christus heeft beloofd dat als je je bekeert, Hij je zal zegenen en het niet meer over je fouten zal hebben (zie Helaman 13:11; LV 58:42).

Instructies

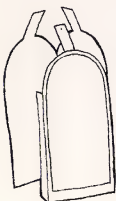
(1) Plak bladzijde 11 op stevig karton en kleur de plaatjes in. (2) Knip de plaat langs de dikke zwarte lijn uit en vouw hem om langs de stippellijn. Plak tab 1 tegen de binnenkant van het derde plaatje. (3) Maak kleine gaatjes op de aangegeven plaats in tabs 2, 3 en 4, en laat de tabs zo over elkaar vallen dat de gaatjes op een lijn komen te zitten. Maak een dubbele knoop in een draadje en steek dat door de gaatjes. (4) Hang je bekeringsmobiel ergens op waar je hem elke dag kunt zien.

Ideeen voor de participatieperiode

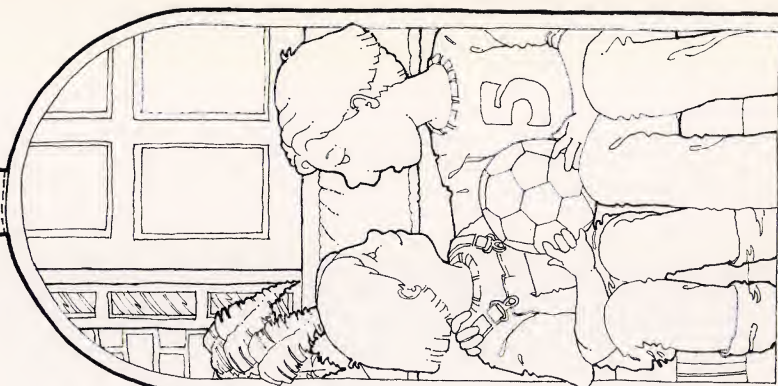
1. *Vraag vijf jeugdwerkleerkrachten een van de vijf stappen op het pad van beking uit te leggen. Neem de kinderen het pad van beking op door met hen vijf andere plaatsen in het jeugdwerklokaal langs te gaan. Op elke plaats bespreekt u een van de volgende stappen: erkennen, berouw, belijden, schadeloos stellen, en de geboden onderhouden (zie ‘Beking’, Evangeliebeginselen, bladzijde 117). Geef elk kind een blaadje met de stappen van beking en geef in overweging dat ze deze activiteit thuis nog eens doen.*

2. *Zeg de kinderen dat als we op Jezus willen gaan lijken en ons bekeren van wat we verkeerd doen, we de liefde van de Heiland zullen voelen. Zing ‘Ik wil zo graag zijn als Jezus’ (Kinderliedjes) en ‘Ik voel uw liefde, Heer’ (Kinderliedjes).*

3. *Vraag een lid van de bisschop om de evangelienorm ‘Ik zal het goede kiezen. Ik weet dat ik mij kan bekeren als ik iets verkeerd heb gedaan.’ Vraag hem de kinderen te vertellen hoe deze norm hem tot zegen is geweest. Geef uw getuigenis over het beginsel van beking. □*

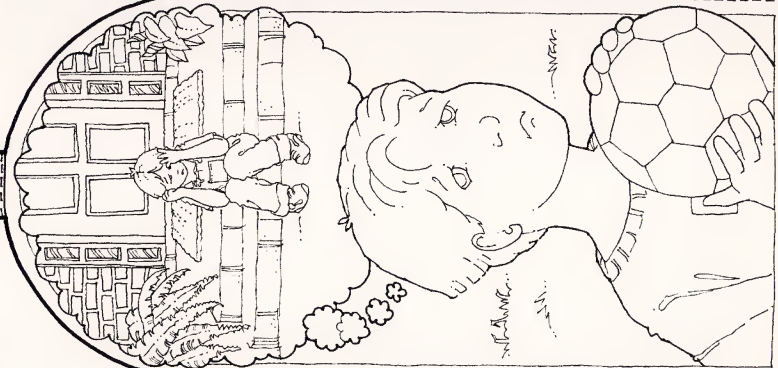
4

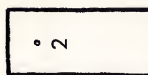
NAAR GOED

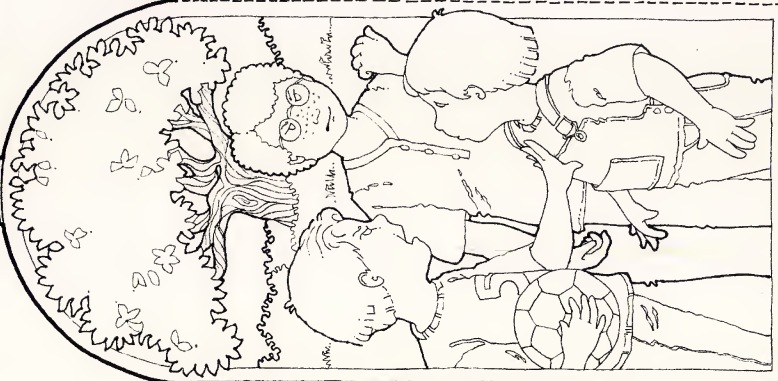
3

VAN VERKEERD

2

BEKERING:

TAB 1 (LIJMEN)

VEEL PLEZIER!

DOOR DE VIJVER

Colleen Fahy

Dit kikkertje wil lekker gaan zonnen op het lelieblad in de vijver. Kun je hem de weg wijzen door de vijver?

KNOTSKAZOE

Je hebt een leeg wc-rolletje nodig of een blad stevig papier dat je op kunt rollen, een stukje cellofaan of vetvrij papier (geen plastic) van 10 cm bij 10 cm, en een elastiekje.

1. Leg het cellofaan of vetvrij papier over een van de einden van de rol.
2. Zet het papier vast met het elastiekje.
3. Neurie in het open einde van de rol. Je kunt deuntjes neuriën of gewoon vreemde geluidjes maken. Maak meer kazoets met je vriendjes en vriendinnetjes en begin een kazoeband.

PLAATJES: ELISE BLACK

VRIENDSCHAP SLUITEN

DAN BALL UIT JERUZALEM

Jamie Macomber

Hoe zou het zijn om te wonen waar Jezus gewoond heeft – door de straten van Jeruzalem te lopen of op de Olijfberg te staan?

Dan Ball weet het. Het gezin waaruit Dan (10 jaar) komt heeft een jaar in Jeruzalem gewoond. Zijn vader, Terry Ball, heeft daar lesgegeven aan het Jerusalem Center for Near Eastern Studies [een soort school waar je meer kunt leren over het Midden-Oosten]. Dans lievelingsplaats in het Heilige Land is het Meer van Galilea, waar Jezus veel heeft gepredikt. Het is daar prachtig en groen. Dan heeft daar gezwommen

en naar krabbetjes gezocht met zijn broertjes, Cody (6) en Alex (6). Hij vond dat heel erg leuk. De familie Ball is met een boot over het Meer van Galilea gevaren, net zoals Jezus en zijn apostelen dat hebben gedaan. Toen het gezin daar was hebben ze gelezen hoe Jezus over het water heeft gelopen en de storm heeft gestild (zie Matteüs 14:22–33).

Dan heeft ook op de berg der zaligsprekingen gezeten, vlakbij Galilea, en daar Jezus' bergrede gelezen (zie Matteüs 5-7).

Dan ging ook graag naar de oude stad Jericho. Het verhaal over Jozua

Boven: Jeruzalem. Links: Dan met zijn broer, Cody, nadat zij naar krabbetjes bij het Meer van Galilea hebben gezocht; de Damascuspoort in Jeruzalem.

en de slag om Jericho vindt hij steengoed. Hoe de muren om die stad instortten toen het volk van Israël juichte en de priesters op hun horens bliezen (zie Jozua 6). Hij vindt het verhaal over koning Hizkia ook spannend, die ter verdediging van de stad tegen de Assyriërs een tunnel onder Jeruzalem door liet graven om de stad te voorzien van water (zie 2 Koningen 20:20; 2 Kronieken 32:1-4, 30). Dan heeft zelfs door de tunnel gewaad.

Hij kwam veel te weten over de gebeurtenissen die in en om Jeruzalem hebben plaatsgevonden, zoals we dat in het Oude en Nieuwe Testament en in het Boek van Mormon kunnen lezen.

Dan, zijn broer Christopher (16), en zijn zussen Cami (18) en Carla (14) hebben in Jeruzalem op een internationale school gezeten. Hun vrienden daar kwamen uit alle delen van de wereld, maar ook uit Jeruzalem en de omliggende steden. Hoewel veel van hun schoolvrienden geen lid zijn van de kerk, weten de kinderen Ball dat onze hemelse Vader ook van deze kinderen houdt. De familie Ball is genoeg te weten gekomen over veel culturen en godsdiensten, maar nog het meest over de Joden en de Palestijnen in het Heilige Land.

Dan doet zijn uiterste best om het voorbeeld van Jezus te volgen. Toen

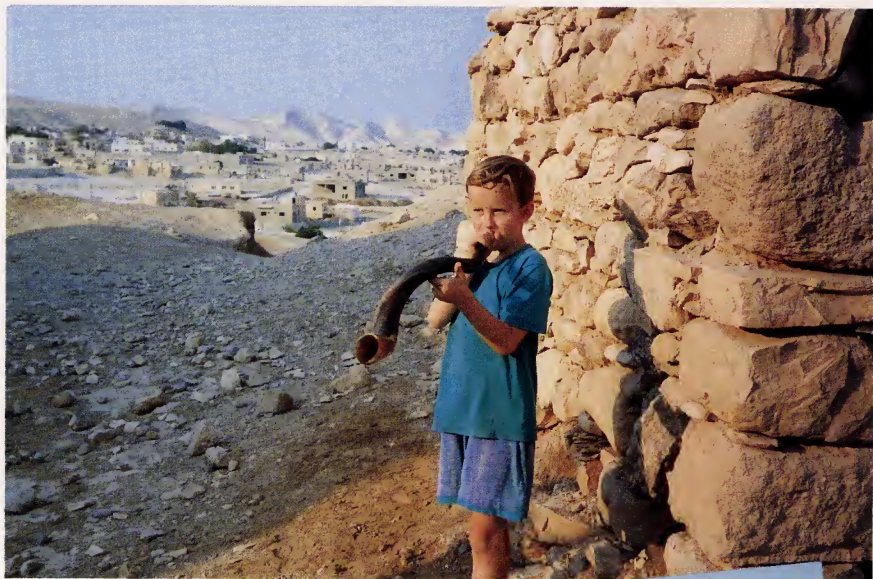
hij acht was heeft hij zich laten dopen, omdat hij wist dat Jezus dat heel fijn zou vinden. Hij is in de rivier de Jordaan gedoopt, waar Jezus zich heeft laten dopen door Johannes de Doper (zie Marcus 1:4-11).

DeAnne, Dans moeder, zegt dat hij zich heel goed had voorbereid op zijn doop door vertrouwd te raken met het evangelie en elke avond in de Schriften te lezen. 'Hij was een geweldig voorbeeld voor zijn jongere broertjes', zo zegt ze.

Pasen was heel bijzonder voor Dan. Hij leerde dat op Palmzondag (de zondag voorafgaand aan Pasen) herdacht wordt dat de mensen met palmtakken zwaaiden ter ere van de intocht van Christus in Jeruzalem (zie Johannes 12:12-13). Dan heeft veel nagedacht over Jezus Christus en zijn verzoening, vooral toen hij in de hof van Getsemane was, waar Jezus geleden heeft om de zonden der wereld (zie Matteüs 26:36-46; Lucas 22:40-45). Dan heeft ook een bezoek gebracht aan het tuingraf, waar de Heiland na zijn kruisiging begraven is en waar Hij drie dagen later is herrezen (zie Johannes 19-20).

Dan is gedurende zijn verblijf in Jeruzalem veel te weten gekomen over Jezus Christus. Hij zegt dat de Schriften nu voor hem zijn gaan leven. Zijn getuigenis wordt nog elke dag sterker. □

Linksboven: Het tuingraf.

Linksmidden: Dan met zijn vader, voordat hij in de Jordaan zou worden gedoopt. *Linksonder:*

Dan met zijn broer, Christopher, in de tunnel van Hizkia. *Rechtsboven:*

Dan blaast hier op een hoorn bij Jericho. *Rechtsmidden:* de familie Ball. *Rechtsonder:* Dan op een ezeltje in de woestijn van Judea.

Je kunt aan je gezichtje zien hoe je je voelt. Als je iets verkeerd hebt gedaan, zul je je verdrietig voelen en om vergeving willen vragen. Dan moet je proberen het niet weer te doen. Onze hemelse Vader en Jezus weten dat als je het niet meer doet, je je blij zult voelen.

GEVOELENS

Pat Graham

PLAATJES: SHALINA MOONEY KAWASAKI

1. Verwijder deze bladzijde voorzichtig uit het blad. Plak het op karton en knip het hoofd en het gezicht uit.
2. Knip een snee waar je nu de stippellijn ziet (vier keer); schuif het gezicht door de sneden.
3. Verander het gezicht van verdrietig naar blij door het onderste gedeelte heen en weer te bewegen.
4. Gebruik dit gezicht op een gezinsavond om je huisgenoten te vertellen wat je weet over bekerings. □

waren. Hiervan hebben er zes zich laten dopen en ontvingen enkelen het Aäronisch priesterschap, zodat zij bij terugkeer in het vaderland het evangelie konden verkondigen.

Ook andere nationaliteiten passeerden de revue, waaronder Duitsers (sinds lange tijd aanwezig), Polen, Amerikanen, Antillianen en zelf een Armeniër. Voor al deze nationaliteiten werd zelfs een vertaalmogelijkheid in de kapel aangebracht, waarbij de broeders Noot en Hartgers, en

later Broeder J. Reimer, de vertaling op zich namen.

Afgeslankt

Doordat de gemeente Den Bosch werd gesticht, waaronder een deel van de leden van de gemeente Nijmegen vielen, slankte de gemeente flink af, maar de saamhorigheid bleef. En ondanks de grote afstanden en de vele ontberingen die geleden werden (bv. een uur wachten op de bus in de sneeuw) bleven de

leden elkaar graag bezoeken.

Traditiegetrouw wordt jaarlijks de muziekavond gehouden. Het zijn drukbezette avonden, waarbij leden en niet-leden uit de omgeving (wijk Arnhem en gemeente Den Bosch) hun talenten en vooruitgang kunnen tonen. Hieruit blijkt dat talent volop aanwezig is, dat velen door ontwikkeling van hun talent tot grote prestaties kunnen komen, en dat de gemeente echt van alle markten thuis is. ■

MUZIEK

IN APELDOORN EN GRONINGEN

Tekst: Frans Heijdemann

Op zaterdag 11 januari werd voor de derde maal een nieuwjaarsconcert gehouden in het kerkgebouw te Apeldoorn. Precies vier weken later, op 8 februari, was er een muziekavond in de kerk in Groningen. Ongeveer een derde van de programma's was gelijk, dankzij de medewerking van de accordeoniste Rita Wolthers en het koor 'Con Amore' aan beide avonden. 'Con Amore' is het afgelopen jaar gestart met leden uit de ringen Apeldoorn, Rotterdam en Antwerpen. Zowel in Groningen als in Apeldoorn werd een selectie uit 'The Work and the Glory' gezongen, over de mormoonse pioniers in de tijd van Joseph Smith en Brigham Young. In de loop van het jaar zullen deze liederen nog in andere plaatsen worden uitgevoerd. Verder stond in januari en februari een selectie uit 'The Sound of Music' op het programma. Verschillende leden hebben de moeite genomen om hun ervaringen op deze avonden aan het papier toe te vertrouwen. Uit hun bijdragen is het onderstaande verslag samengesteld.

Nieuwjaarsconcert Apeldoorn

Het nieuwjaarsconcert in Apeldoorn werd verzorgd door een groot aantal solisten en het vocaal ensemble 'Con Amore' onder leiding van Frans Heijdemann. Het programma omvatte oude en jonge componisten, waarvan enkelen na de pauze eigen werk uitvoerden, zoals Jan Lingen, Frans Heijdemann en Lynn van der Put.

Vanaf het openingsstuk, 'Wachet

Joan Ahrens en Frans Heijdemann zongen in Groningen een duet uit 'The Work and the Glory'. Zij vielen in voor Greet en Jan Peter van der Grift, die wegens ziekte verhindert waren.

auf, ruft uns die Stimme' van Johann Gottfried Walther, tot de afsluiting met delen uit 'The Sound of Music' was het een boeiend programma. Greet van der Grift, Margriet Noot en Rémy van der Put zongen liederen van Schubert, ter gelegenheid van diens tweehonderdste 'verjaardag'. Naar aanleiding van het 'pioniersjaar' werden zeer mooie en ontroerende stukken uit 'The Work and the Glory' ten gehore gebracht. Vooral het door Margriet Noot en Rémy van der Put gezongen lied 'Someday I'll Hold Him Again' deed velen even naar

een zakdoek grijpen.

Bijzonder was wel het optreden van Rita Wolthers, die enkele (klassieke) stukken op haar accordeon speelde, een instrument dat nog niet veel als concertinstrument gezien wordt. In het programma was een wereldpremière opgenomen, de woorden uit Mosiah 4:9-10 op muziek gezet door Jan Lingen, door hem begeleid op de piano en gezongen door Frans Heijdemann. 'Con Amore' zong twee composities voor koor van Frans Heijdemann, en Lynn van der Put speelde een eigen pianowerk. Daarnaast was ze een voortreffelijk

begeleidster in verschillende liedere-
ren. In 'The Sound of Music' was de
muziekles 'Do-re-mi', gegeven door
Janalynn Meijerink, een belevenis.
Broeder en zuster Meisner citeren
toepasselijke titels van opera-aria's
en besluiten hun verslag met: 'Vele
malen lieten wij "una furtiva lagri-
ma" (een heimelijk traan). Het pro-
gramma was een music-mix die
ontroering, vreugde en vooral lief-
de van de uitvoerenden schonk aan
de leden en hun vrienden en beken-
den in de zaal. En "l'amour est un
oiseau rebelle" (liefde is als een on-
getemde vogel), maar in deze bes-
list op afroep. Het voert te ver om
iedereen afzonderlijk voor zijn of
haar bijdrage te bedanken. Laten we
het houden op 'Chapeau!' en 'grote
klasse!', want dat was het minste
dat van deze avond gezegd kan
worden.'

Zuster Knudsen schrijft: 'Gelukkig
hadden velen van de gelegenheid
gebruik gemaakt om naar
Apeldoorn te komen. De kapel was
vol tot aan de schuifwanden, maar
de zaal kan nog dubbel zo groot
worden. Hopelijk zal dat volgend
jaar nodig zijn, zodat dubbel zoveel
mensen, zowel leden als niet-leden,
van dit concert mogen genieten.'
Dan citeren we broeder Van der
Spek: 'Niet alleen de muzikale uit-
voering was perfect, ook het profes-
sioneel uitgevoerde programma-
boekje was prachtig. Het is een
waardevolle en opbouwende avond
geweest, die nog lang in de herin-
nering van velen zal blijven.'

Muziekavond Groningen

'Want allen wordt niet iedere gave
geschonken, want er zijn vele ga-
ven, en een ieder wordt door de
Geest Gods een gave geschonken'
(Leer en Verbonden 46:11) — Het
muziekcomité van de wijk Gronin-
gen heeft deze tekst zeker in ge-
dachte gehad, toen het plan werd

Rita Wolthers speelde, zowel in Apeldoorn als in Groningen,
een compositie voor accordeon van Lundquist
en een sonate van Scarlatti.

opgevat om een muziekavond te
organiseren. Naast enkele lokale
muzikale grootheden werden leden
uit andere wijken uitgenodigd om
de muziekavond te verrijken. Zo
konden wij (degenen die andere
gaven bezitten dus) op zaterdag 8
februari 1997 in het kerkgebouw in
Groningen genieten van degenen die
hun talent in de muziek niet hebben
begraven, maar het door jarenlange
arbeid verder ontwikkeld hebben.

De avond begon met Rita Wolthers,
die ons liet zien en horen, dat een
accordeon - mits door zo kundige
handen bespeeld - ook een mooi
concertinstrument is. Het volgende
instrument dat zijn opwachting
maakte was de piano, vakkundig
bespeeld door Alexei Romanov. Hij
bracht een paar door hem zelf ge-
componeerde preludes ten gehore.
Na broeder Romanov liet Jan Peter
Siegel ons een blik in zijn 'Diary'

Jan Peter Siegel vertolkte enkele zelf geschreven liedjes op de gitaar.

(dagboek) werpen door middel van zijn gitaar en zelf geschreven liedjes. Hij bezingt daarin een reis door zijn eigen innerlijk, op zoek naar zijn eigen ik. Zijn songs nodigen dan ook uit om over jezelf na te denken.

Hierna werd onze aandacht gericht op de pioniers die het werk in onze kerk zijn begonnen en aan wie wij zoveel te danken hebben. Op deze muziekkavond werd hierbij stilgestaan door middel van een aantal

liederen uit 'The Work and the Glory' van Lynn S. Lund. De liederen werden ten gehore gebracht door het koor 'Con Amore'. Dit koor zingt in wisselende samenstelling. Door ziekte waren er nogal wat zangers uitgevallen; op korte termijn was het koor nog enigszins aangevuld door drie zendelingen (twee zusters en een ouderling) die in Groningen werkzaam waren.

Het koor zong eerst over het plan

van zaligheid en de herstelling van het evangelie, dus over 'het werk en de heerlijkheid'. Hierna konden wij luisteren naar een solo van Frans Heijdemann, die de worsteling van Joseph Smith in de gevangenis van Liberty weergaf en hoe hij een troostgevende openbaring ontving. Joan Ahrends en Frans Heijdemann zongen het lied 'Someday I'll Hold Him Again', over een moeder die treurt om haar overleden zoonje en troost put uit een openbaring van Joseph Smith over de zaligheid van jonggestorven kinderen, en daarna het lied 'Seasons of Joy' waar ze terugblikken op hun leven, waar ze verdriet en zorgen gekend hebben, maar ook vreugde ervaren hebben. Het gehele koor eindigde dan voor de pauze met 'A Marvelous Work', dat op een tekst uit de Leer en Verbonden gebaseerd is, die later met het eerste couplet van de lofzang 'Gods Geest brandt in 't harte' gecombineerd wordt.

Na de pauze speelde Frans Heijdemann de 'Wiener Damen-Ländler' van Franz Schubert op de piano. Daarna mochten wij met Jan Peter Siegel weer enkele liedjes uit zijn 'Diary' beluisteren. Zuster Wolthers en broeder Romanov brachten twee composities van D. Lukac op de accordeon en de piano ten gehore. Het sluitstuk van de avond was een selectie uit de musical 'The Sound of Music'. Zuster Peterson begeleidde op de piano en broeder Romanov op het orgel. Het was een goed verzorgde muziekkavond, waarbij de aanwezigen genoten hebben en misschien zichzelf voorgenomen hebben om ook hun muzikale talenten verder te ontwikkelen.

Samengesteld uit bijdragen van broeder en zuster Meisner, zuster S.A. Knudsen, broeder D. van der Spek en broeder J. Weening. ■

Jeugdwerk Amsterdam voert de vogels

FOTO: OUDERLING STARLY

Vlnr: Marian Sechere, Zadia Bazie, Wenda Yiadom, Kim van Dijk, Priscilla Kailola.

Ergens rond half januari had ik een koolmees horen fluiten op een bepaalde toon, waarvan ik door de jaren heen ervan heb dat er geen strenge winter meer zou volgen. Dus zei ik tegen de meisjes die het prestatieprogramma volgen: 'De winter is voorbij'. Daar wilden zij echter niets van horen, want wij zouden een taart gaan maken voor de vogels. Priscilla Kailola had dit op de tv gezien en zoals uit de briefjes van de meisjes te lezen valt, zijn zij met elkaar aan het werk gegaan. Hun enthousiasme kende geen grenzen, hetgeen er ook op de foto vanaf straalt. Rita Sluyter.

De kerk in Amsterdam heeft iets leuks georganiseerd voor de kinderen van acht t/m elf jaar voor onze prestatiedagen. We hebben daarbij ook een prachtig boekje. Elke vrijdag om de twee weken komen we bijeen met onze jeugdwerkleidster, zuster Rita Sluyter. We zijn alleen maar met meisjes, want er zijn geen jongens van onze leeftijd. Dit keer hebben we voor onze prestatiedagen aan de vogels gedacht. We hebben een vogeltaart gemaakt. We

hebben frituurvet laten stollen en het mooi versierd met vogelzaad. Wat zouden de vogels dat lekker vinden, ze wisten niet wat hen te wachten stond. Drie dagen later kwamen we terug om te kijken en het was helemaal op ... leuk hè!

Priscilla Kailola, elf jaar.

De anderen en ik van acht t/m elf hebben een keer in de twee weken op vrijdagavond een prestatieavond. Deze keer hebben we een vogeltaart gemaakt, met diamantvet en vogelzaad en noten. Zondag hebben we de taart in de tuin van de kerk gezet. Hij is echt heel mooi geworden, want we hadden één grote en acht kleine gemaakt, en toen was er nog over en daar hebben we er dus nog twee van gemaakt. Drie dagen later gingen we kijken. Hij was helemaal opgegeten. Ze hadden ervan genoten!

Kim van Dijk, negen jaar.

Op een vrijdag gingen we naar de kerk. Toen hadden we een taart gemaakt. We hebben 'm zo gemaakt: vogelzaad en diamantvet. In een

uur of vier is het gestold. We gingen ook pinda's voor de vogels ophangen. Priscilla had op televisie gezien hoe we dat moesten doen. Drie dagen later was het op.

Wenda Yiadom, negen jaar.

We hebben een groepje van vijf kinderen. Op vrijdag hebben we prestatiedagen. We hebben een vogeltaart gemaakt van frituurvet en zaadjes. We hebben een foto gemaakt. We hebben veel plezier op de prestatiedagen.

Zadia Bazie, negen jaar.

We hebben op een vrijdag altijd een soort les en daar heb je een boekje. Het boekje heet: *Mijn prestatiedagen*. Op een keer hebben we een taart gemaakt voor de vogels. We hebben die gemaakt van diamantvet en vogelzaad. Daarna moesten we een dag wachten voordat het weer gestold was en woensdag gingen wij kijken en alles was weg. Het was heel erg leuk. En de vogels hebben gratis van onze vogeltaart een feestje gehouden.

Marian Sechere, negen jaar. ■

De zendelingenpagina's

Deze maand besteden we aandacht aan Hilbert Fridsma uit de gemeente Leeuwarden, die op zending is in het zendingsgebied Halifax (Canada), en aan Barry ten Have uit de gemeente Sipkenisse, die momenteel een zending vervult in het zendingsgebied Manchester.

Hilbert Fridsma

Zeven jaar geleden had ik een ervaring waardoor ik ging nadenken over het doel van het leven. Ik had verschillende vragen die nergens beantwoord leken te worden. Ik bezocht een paar kerken maar geen enkele had datgene waar ik naar zocht. Ik was namelijk op zoek naar de waarheid. Net als Joseph Smith was ik verward dat er zoveel kerken waren. Om de een of andere reden had ik het gevoel dat er iets ontbrak, maar ik wist niet precies wat.

Totdat er zo'n vijf jaar geleden bij mij op de deur werd geklopt en twee zendelingen mij het evangelie van Jezus Christus brachten. Toen zijde zendelingenlessen gaven, voelde ik de Heilige Geest heel sterk en wist ik direct dat dit het was waar ik naar had gezocht. Binnen twee maanden heb ik mij laten dopen.

Na verloop van tijd kreeg ik het sterke verlangen om anderen over het evangelie te vertellen. Uiteindelijk besloot ik om een voltijdzending te gaan vervullen.

Mijn zending is op 18 oktober 1995 begonnen. Een profeet van God riep mij naar het zendingsgebied Washington D.C. De drie weken in het opleidingsinstituut waren reusachtig. Nooit heb ik de Geest sterker gevoeld dan daar. Het was dan ook moeilijk om daar weg te gaan.

Gelukkig was mijn aankomst in Washington D.C. grandioos en kon ik het niet beter treffen met een fantastische trainer. Ik heb maar liefst vijf maanden met hem samen mogen werken. En in die tijd zijn we instrumenten in de handen van de Heer geweest en zijn wij gezegend met vier dopelingen.

We hebben veel nederige mensen lesgegeven die openstonden voor het evangelie. De moeilijke omstandigheden zoals armoede en criminaliteit maakten de mensen erg lang-

moedig en nederig. Wanneer wij zulke mensen les gaven, veranderde hun leven ten goede door de leringen van de Heiland. Het is een voorrecht om die verandering van het hart te mogen zien en hun dichter tot Jezus Christus te zien komen. Om medische redenen ben ik in de maand mei van 1996 onverwachts overgeplaatst naar een ander zendingsgebied, namelijk het zendingsgebied Halifax (Canada). Ook hier

luisteren. Toch zien we de laatste tijd grote vooruitgang. Het aantal dopelingen is met sprongen omhoog gegaan. Dat is vooral te danken aan het feit dat de zendelingen veel nauwer met de leden zijn gaan samenwerken. Het is ongelooflijk hoeveel invloed en kracht de leden op de niet-leden kunnen hebben in hun omgeving.

Tot slot wil ik de gemeente Leeuwarden bedanken voor alle steun en

Ouderling Fridsma met een kind uit de gemeente Windsor.

in zag ik duidelijk de hand van de Heer. En ook hier stond er een uitstekende collega op mij te wachten. Het viel mij wel op dat het zendingswerk er iets anders aan toegaat in Canada. Er zijn hier maar weinig mensen die met hun hart

liefde die zij mij op mijn zending geven. Ik ben heel dankbaar voor een ieder van deze lieve broeders en zusters uit deze fijne gemeente. En dat geldt ook voor de leden van de gemeente Heerenveen. Ik zie jullie weer in de herfst van 1997! ■

Ouderling Ten Have staat hier voor het huis waarin president Hinckley tijdens zijn zending heeft gewoond.

Barry ten Have

Ik ben sinds november 1995 in het zendingsgebied Manchester. De mensen zien hier echt ongelooflijk. Toen ik in Manchester arriveerde dacht ik dat ik in de hel terecht was gekomen. Maar ik moest mijn mening herzien toen ik de mensen beter leerde kennen. Ik ben erachter gekomen dat er hier hele goede mensen wonen.

Ik herinner me dit ene gezin. We gingen er elke week eten. Het was een alleenstaande zuster met vijf kinderen. Ze deed altijd zo haar best voor ons. U moet weten dat ze behoorlijk arm was (Manchester heeft veel arme buurten). Ze had net genoeg om rond te komen. Ze deed met denken aan de weduwe met het penningske uit de Bijbel. Ze had niet meer dan een penny, maar die gaf ze aan de kerk.

Dit gezin had dan ook het voorrecht om veel van hun vrienden in de kerk te brengen. De Heer zegent waarlijk degenen die hun leven verliezen voor Hem. Het is één van de armste en blijfste gezinnen die ik ken. Het is geweldig om zendingswerk

te doen. Er is niets dat de plaats van zendingswerk kan innemen. Er is niets dat je beter kunt doen dan negentienjarige.

Ik had laatst een gigantische ervaring met mijn trainer. Op een avond kwam onze districtsleider teleurgesteld binnenlopen. We vroegen hem wat er aan de hand was en hij vertelde ons dat hij en zijn collega een vrouw op straat tegen waren gekomen. Ze gaven haar de eerste les. Toen zij haar over Joseph Smith vertelde kreeg ze kippenvel. Het was gigantisch. Toen vroegen ze haar adres, maar dat wilde ze niet geven vanwege haar man, want hij was er tegen.

Mijn collega en ik hadden de volgende dag nogal wat afspraken met gezinnen die veelbelovend leken. Maar toen we langs gingen, wilden ze een voor een niets meer met ons te maken hebben. U kunt zich wel indenken hoe we ons om acht uur 's avonds voelden. Het liefste had ik wat anders willen doen, maar mijn trainer was van mening dat dit alles een bedoeling had. Dus zochten we een straat op waarvan we het gevoel

hadden dat er misschien iemand woonde die interesse had in het evangelie. We klopten dus op de eerste deur, *wham, slam*, en zo ging het bij elke deur. Ondertussen begon er rook uit mijn oren te komen. Ik had er helemaal genoeg van. Toen we echter op de laatste deur in de straat klopten, werd er opengedaan door de vrouw met wie onze districtsleider in gesprek was geweest. Na een tijdje met haar gepraat te hebben, vroegen we of we terug mochten komen. Ze wilde dat niet vanwege haar man.

De volgende dag liepen we op straat en spraken een man aan. We maakten een afspraak met hem. Toen we bij zijn huisadres aankwamen, wisten we niet wat we zagen. Hij woonde op hetzelfde adres als die vrouw. We hebben ze beiden lesgegeven. Het is ongelooflijk om zo nauw met de Heer te kunnen samenwerken. Ik weet dat God en Jezus Christus leven. Zijn hand is in dit werk en het is waarlijk het belangrijkste werk. Engeland heeft naast Nederland een speciale plek in mijn hart. Ik hou van jullie. ■

In het zendingsveld

Canada

Spencer Hulleman

Canada Calgary Mission,
6940 Fisher Rd. S.E., #122,
Calgary, Alberta T2H 0W3,
Canada

Kurt Okhuijzen

Canada Toronto West Mission
338 Queen Street East, Suite 214
Brampton, Ontario
Canada

Hilbert Fridsma

Canada Halifax Mission
202 Brownlow Ave., Unit F, Bldg F
Dartmouth, Nova Scotia B3B 1T5
Canada

Duitsland

Celine Rol

Talstrasse 10, D-61381 Friedrichsdorf

Cornelis en Siegrid van der Put

Talstrasse 10, D-61381 Friedrichsdorf

Jos Reijnders

Deutschland-Mission Leipzig
Springerstrasse 16
D-04105 Leipzig

Engeland

Henk Prins

England Leeds Mission,
Technocentre, Station Road,
Horsforth, Leeds, Yorkshire,
LS18 5BJ, Engeland

Barry ten Have/Sander Uyleman

England Manchester Mission,
Trafalgar House, 110 Manchester Road,
Altrincham, Cheshire, WA14 1NU,
Engeland

Jared Verdonk

England London South Mission,
Southfield House, 482-484 London Road
Mitcham, Surrey CR4 4ED
Engeland

Ben Janssen

England Bristol Mission
Southfield House, 2 Southfield Road
Westbury-on-Trym, Bristol
BS9 #BH Engeland

Griekenland

Sergei Oudman/Timothy Stekinger/

Richard van der Put

Zendingsgebied Athene,
Papadiamanti Straat 4,
Paleo Psychiko 15452,
Athene, Griekenland

Frankrijk

Andrew Bracy

Mission française de Paris
'23, rue Du Onze Novembre
F-78110 Le Vesinet

Nederland

Antony den Dulk/Inge Pardaen/

Marjon Blomsma/
Zendingsgebied Amsterdam,
Noordse Bosje 16,
NL-1211 BG Hilversum

Anton en Anna van Dam

Snijdersplaats 162
7328 VJ Apeldoorn

Verenigde Staten

Jeroen Bulder

California Roseville Mission
8331 Sierra College Blvd., Suite 208,
Roseville, California 95661, USA

Xander van Damme

Arizona Tucson Mission
1840 East River Rd., Suite 102,
Tucson, Arizona 85718, USA

Curtis Wursten

South Carolina Columbia Mission
1345 Garner Lane, #307
Columbia, SC 29210, USA

Daniel Aukema

Utah Salt Lake City Mission
7938 South 3500 East, Suite H
Salt Lake City Utah 84121, USA

Marissa Doi/Emily Schooltink/

Hanneke Dijkwel

Historic Temple Square Mission
P.O. Box 112110,
Salt Lake City, UT 84147-2110, USA

Annelous van der Sterre/Natascha Spee

Utah Provo Mission
2500 N. University Ave., #100
Provo, UT 84604, USA

Ga je op zending?

*Stuur ons dan je naam,
zendingsgebied, uit welke
wijk of gemeente je
komt, wanneer je zen-
ding begint, naar welk
opleidingsinstituut je
gaat - en vooral: een
goede pasfoto!*

*Ons adres staat hele-
maal voorin De Ster.*

DE WAARHEID HERKENNEN

'En verder wordt het sommigen door de Heilige Geest gegeven de verscheidenheid der werkingen te kennen, of zij uit God zijn, opdat de openbaringen van de Geest aan een ieder tot zijn voordeel mogen worden gegeven' (Leer en Verbonden 46:16).

Met zoveel tegenstrijdige invloeden in de wereld, is het een zegen om toegang te hebben tot de gaven van de Geest, waarmee wij kunnen onderscheiden wie wij moeten volgen en wat wij kunnen geloven.

WELKE INVLOED?

Een van de gaven van de Geest, waarmee wij de waarheid kunnen herkennen, is de gave van 'verscheidenheid in werkingen'. Door die gave kunnen wij vaststellen of een invloed van God is of van een andere bron (zie Hyrum M. Smith en Janne M. Sjodahl, *Doctrine and Covenants Commentary* [1957], blz. 274-275). De gave van verscheidenheid in werkingen stelt ons in staat om ingevingen van de Heilige Geest te ontvangen waardoor wij kunnen vaststellen wanneer iemand beïnvloed wordt door de Geest van God. Bovendien worden we erdoor in staat gesteld om valse uitleg van Schriften te onderkennen en om invloeden te vermijden die ons zouden verleiden om af te wijken van ware beginselen.

Al vroeg in deze bedeling hadden enkele kerkleden het gevoel dat zij 'openbaringen' voor de hele kerk aan het ontvangen waren, hoewel zij daar-

toe niet het gezag bezaten. Anderen leerden valse leerstellingen. Een aantal leden die niet inzagen dat die manifestaties niet van God kwamen, raakten in de war en vervielen tot zonde. (Zie *Leringen van de profet Joseph Smith*, bez. Joseph Fielding Smith [1976], blz.).

In die periode ontving de profet Joseph Smith enkele openbaringen aangaande het probleem. Hij vernam dat als de leden van de kerk 'God [zouden] vragen', de Geest tot hen zou getuigen en hen zou helpen om niet te 'worden verleid door boze geesten, of leerstellingen van duivelen, of door de geboden van mensen' (LV 46:7).

WEES EEN VROUW DIE DE WAARHEID KAN HERKENNEN

President Boyd K. Packer van het Quorum der Twaalf zegt: 'Wij hebben vrouwen nodig (...) die de trends in de wereld kunnen aanzien en ontdekken welke oppervlakkig of gevaarlijk zijn, hoe populair ze ook zijn. Wij hebben vrouwen nodig die de standpunten kunnen onderscheiden die misschien helemaal niet populair zijn, maar wel juist' (*Ensign*, november 1978, blz. 8).

Een zuster die in een afgelegen gebied woont, was eenzaam en verlangde naar gezelschap. Vaak nodigde ze enthousiast een buurvrouw uit die kritiek had op een kerkleider. Na een tijdje merkte deze zuster dat de schijnbaar logische argumenten van haar vriendin ook bij haarzelf post begonnen te vatten. Maar toen ze er een keer op een zondag aan zat te denken, voelde ze dat de Geest haar zei dat haar vriendin

fout was en dat ze zelf gevaarlijk dicht bij het verliezen van haar getuigenis kwam. Ze besloot op dat moment om zich beter op de hoogte te stellen van de Schriften en van de geest van vrede en geloof die daarin te vinden is.

In Leer en Verbonden 46:8 vraagt de Heer ons om 'ernstig naar de beste gaven [te] streven'. Een van de redenen om naar die geestelijke gaven te streven, zegt Hij, is 'opdat [wij] niet (...) word[en] misleid'. Om te voorkomen dat we misleid worden, moeten wij die concrete gaven van de Geest verkrijgen die ons het beste in staat zullen stellen om te bepalen wat van God komt en vervolgens naar die kennis te handelen.

- *Waarom is het belangrijk om te kunnen herkennen welke invloeden op ons inwerken?*
- *Hoe draagt de Geest ertoe bij dat u de waarheid kunt herkennen?* □

Blauwdruk voor een goede toespraak

Darrin Lythgoe

Net als het bouwen van een huis of een lange brug vereist een goede toespraak zorgvuldige planning. Doeltreffend spreken is niet altijd makkelijk, maar met wat kennis en de juiste hulpmiddelen kun je een prima toespraak in elkaar zetten en houden.

Kies een onderwerp

Als je een concreet onderwerp krijgt, houd je daar dan aan. Maar als je zelf mag kiezen, bid dan om de leiding van de Geest. Onderwerpen met betrekking tot Jezus Christus zijn altijd gepast. Het kan goed zijn om jezelf deze vragen te stellen:

- Voel ik me geïnspireerd om de mensen iets bepaalds te vertellen?
- Heb ik een lievelingstekst, schriftverhaal of evangelielering waar ik door geleid ben en waar anderen wat aan zouden kunnen hebben?
- Heb ik een geestelijke ervaring gehad die niet te persoonlijk is om te vertellen en die de aanwezigen zou kunnen raken en hun wat leren?
- Van welk evangelie-onderwerp zou ik zelf graag meer willen weten?
- Tot welke leeftijdsgroepen spreek ik?
- Hoeveel tijd heb ik?
- Welke evangelie-onderwerpen ken ik het beste?
- Kan ik iets zeggen met betrekking tot de tijd van het jaar?

Stel vast wat je doel is

Wat wil je precies dat de aanwezigen leren uit je toespraak? Wat je ook beslist, alles wat je zegt, dient gericht te zijn op dat doel.

Verzamel informatie

Denk enkele dagen na over het onderwerp dat je hebt gekozen. Schrijf stukjes van uitspraken op, voorbeelden, kernvragen, artikelen, of andere ideeën die je hebt. Je kunt ook een of meer van de volgende bronnen gebruiken:

- De Schriften. Gebruik de index om teksten te vinden.
- Andere kerkboeken en kerktijd-schriften.
- Je eigen ervaringen. Kijk in je dagboek of denk na of je ergens een leerzame herinnering aan hebt.
- De ervaringen van vrienden en familieleden. Controleer echter of de verhalen wáár zijn.

Rangschik je materiaal

De beste toespraken zijn eenvoudig en goed uitgewerkt. Kijk je materiaal door en rangschik het in groepen ideeën. Rangschik de ideeën daarna in een logische volgorde en verwijder al het materiaal waar je geen tijd voor zult hebben. Maak een prioriteitenlijst met alle ideeën erop zodat je het merendeel van je tijd zult spreken over de belangrijkste punten. Met de volgende tips kunt je een schema opstellen voor je toespraak:

- Vermeld aan het begin van je toespraak in eenvoudige bewoordingen wat je doel is. Wees duidelijk, maar op een interessante manier. Probeer een creatieve benadering te vinden om de aandacht van je gehoor te krijgen.
- Gebruik geen trucjes of grappen die ongepast zouden kunnen zijn.
- Werk je onderwerp uit met behulp van schriftteksten of verhalen die je doel illustreren of onderschrijven. Elk punt dient op logische wijze te volgen op het vorige.

- Als je van plan bent om schriftteksten te citeren, schrijf ze dan over op een kaartje of markeer de bladzijden dusdanig dat je op het spreekgestoelte geen tijd verliest met opzoeken.

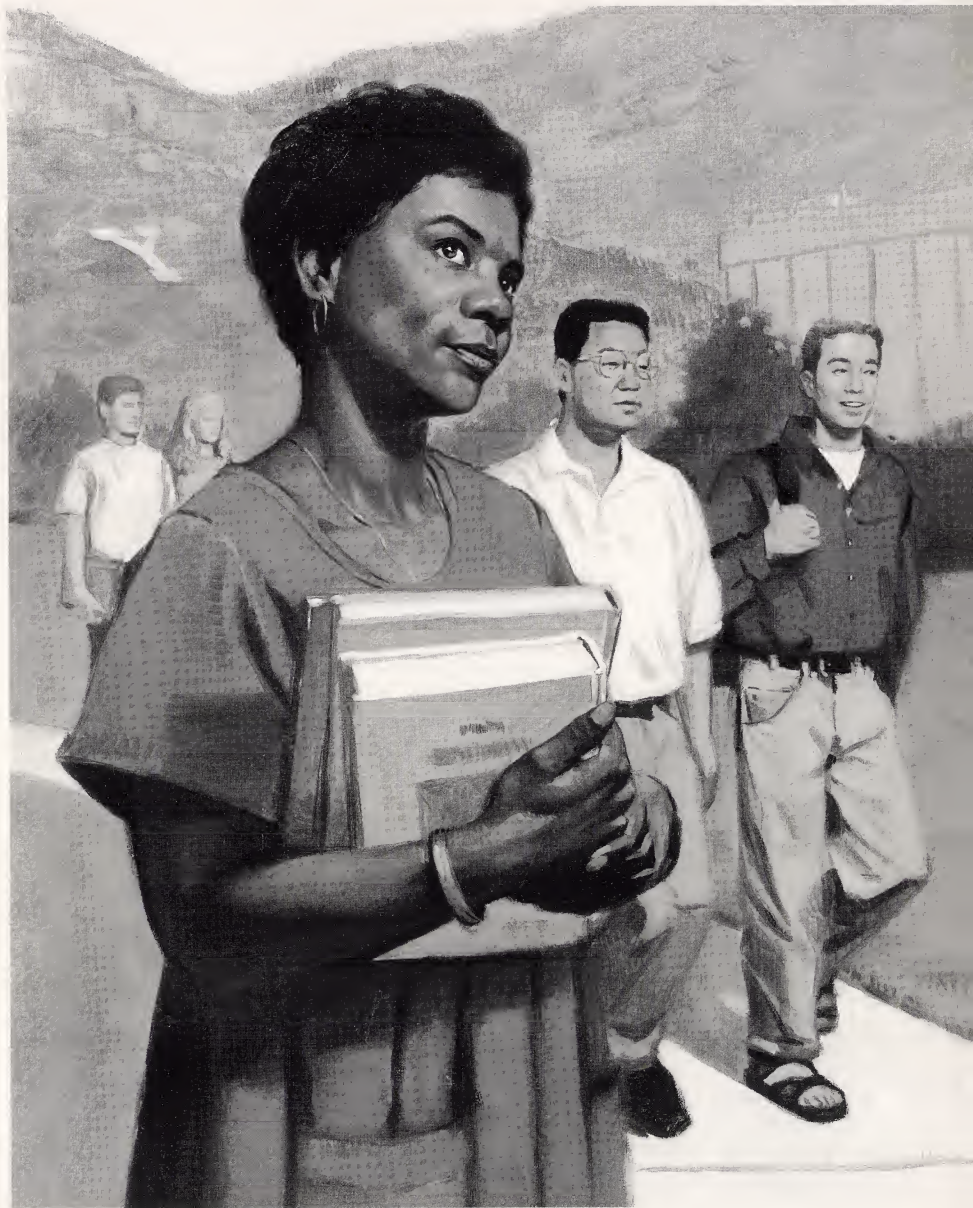
- Rond je toespraak af door nogmaals je doel te vermelden. Dat is tevens een goed moment om je getuigenis te geven van de beginselen die je onderricht.

- Oefen je toespraak met een vriend, vriendin of huisgenoot als gehoor – of voor de spiegel. Let erop hoeveel tijd je nodig hebt om je toespraak te houden, en maak hem zo nodig korter of langer.

De toespraak houden

Denk aan de volgende tips wanneer je voor al die mensen staat:

- Sta rechtop.
- Spreek langzaam, en spreek hard genoeg om door iedereen gehoord te worden. Als er een microfoon is, spreek daar dan in.
- Kijk zoveel mogelijk naar de aanwezigen. Probeer oogcontact te maken met een paar mensen in verschillende delen van de zaal.
- Verontschuldigd je niet dat je geen betere toespraak hebt.
- Als je zenuwachtig bent, pauzeer dan even, haal diep adem, kijk waar je gebleven bent, en ga verder.
- Houd je aandacht erbij. Laat je concentratie niet door kleinigheden verknoeien.
- Zeg bij het afsluiten van je toespraak niet: 'In de naam van uw Zoon...', want die bewoording is alleen geschikt voor gebeden. Zeg gewoon: 'In de naam van Jezus Christus. Amen.' □

Het tempelhuwelijk waarop ik gewacht had

Patricia E. McInnis

Enkele jaren geleden kreeg ik, na mijn studie aan de Brigham Young University te hebben voltooid, de ingeving van de Geest om terug te keren naar mijn oude woonplaats, Sanford (Maine), in het noordoosten van de Verenigde Staten. Ik aarzelde. Als alleenstaande vrouw van 27 wist ik dat de doelen die mij de meeste voldoening zouden geven, een huwelijk waren, een verdere opleiding, of een carrière in de journalistiek. Ik was sceptisch dat ik in Maine ook maar één van die doelen zou verwezenlijken.

Ondanks mijn bedenkingen ging ik terug naar huis met het gevoel dat de Heer me daar wilde hebben en met de hoop dat Hij me zou helpen. Hoewel het gebied het economisch nogal moeilijk had, werd ik gezegend met een baan als journaliste bij een weekblad.

Ik uitte in gebed mijn dank dat ik zo snel een goede baan gevonden had.

Maar zelfs nu mijn carrière perspectief bood, bleef het doel van een huwelijk mij bezighouden. Omdat ik al mijn leven lang lid ben van de kerk, had ik al in mijn tienerjaren, in de tijd dat ik met jongens uitging, geleerd hoe belangrijk een eeuwig huwelijk is. Ik had altijd op een tempelhuwelijk gerekend.

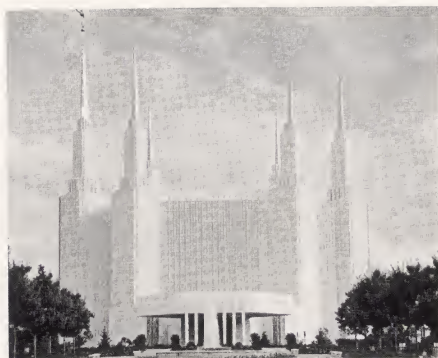
Ik had echter vier jaar aan de Brigham Young University gestudeerd, de plek waar duizenden jonge heiligen hun

eeuwige partner vinden, maar ik was niet gezegend met een huwelijk.

In Maine had ik een andere moeilijkheid: er waren erg weinig HLD-mannen in dat gebied. Ik begon uit te gaan met James, een minder-actief lid van de kerk. Toen ik hoorde dat hij nog steeds een getuigenis had van Jezus Christus en van het evangelie, koesterde ik een zekere hoop dat hij terug zou gaan naar de kerk. Ik bad vaak dat de Heer hem daarmee zou helpen.

Naarmate ik verliefder werd op James, werden mijn gebeden steeds wanhopiger. Hij begon geregeld naar de kerk te gaan, maar na een jaar had hij nog steeds moeite met het woord van wijsheid. Hij vroeg me verscheidene malen ten huwelijk, maar onder de omstandigheden aarzelde ik om mij te binden. Toch kreeg ik het gevoel dat James de juiste persoon voor mij was.

Uiteindelijk besepte ik dat ik mijn beslissing niet kon blijven uitstellen. Met de wetenschap dat ik van James hield en in het geloof dat de Heer onze verbintenis goedkeurde, stemde ik in met een burgerlijk huwelijk. Het was mijn bedoeling om later naar een verzegeling in de tempel te streven. Die beslissing had twee kanten. Ik hield van James, maar ik vond het moeilijk te aanvaarden dat we een huwelijk voor het leven zouden hebben in plaats van een voor de eeuwigheid.

Toch hield ik vast aan mijn beslissing. Toen ik de avond voor het huwelijk naar bed ging, begon ik me onprettig en zelfs onwel te voelen. Ik had gehoord dat bruidjes soms op het laatste moment bang worden, en ik dacht dat het mij nu overkwam. Maar tot mijn ontsteltenis verminderde de spanning niet in de loop van de nacht, maar werd zelfs erger naarmate de ochtend naderde. Er flitsten beelden door mijn hoofd van mijn toekomst zoals die eruit kon zien zonder tempelhuwelijk. Ik zag mijzelf alleen in de kerk, of misschien zelfs buiten de kerk. Ik was ook bang dat een van ons zou overlijden voordat we naar de tempel konden gaan.

Ik was erg verontrust en in de war en vroeg slechts luttele uren voor de huwelijksplechtigheid mijn bisschop om raad. Terwijl ik met hem praatte en een zegen van hem kreeg, getuigde de Geest tot mij dat ik mijn plannen niet moest doorzetten. Tot groot verdriet van zowel James als mijzelf, blies ik de huwelijksplechtigheid af. Maar door mijn hartepijn heen voelde ik een kalmerende invloed en een zekere gemoedsrust.

De daaropvolgende dagen huilde en bad ik veel. Ik overpeinsde de situatie en bedacht wat ik nu moest doen. In plaats van de Heer de hoogste prioriteit te geven bij het nemen van mijn beslissing, besefte ik, had ik mijn verlangen naar een huwelijk de hoogste prioriteit gegeven. In plaats

van het geloof te hebben dat de Heer mij zou bijstaan in mijn streven naar het doel van een eeuwig huwelijk, had ik het opgegeven en mijzelf overtuigd dat een burgerlijke verbintenis het beste was wat ik onder de omstandigheden kon doen.

Ik besloot om de Heer de eerste plaats te geven in mijn leven. Naarmate ik bad om vergeving voor mijn gebrek aan geloof en mijn neiging om toe te geven aan misleiding, voelde ik een last van mij afvallen en begon er een nieuw gevoel van kracht in mij te groeien. Ik wist dat de Heer mij door mijn moeilijke situatie heen zou helpen. Ik kon toen zeggen: 'Uw wil geschiede', ook al zou dat betekenen dat ik James niet zou huwen.

Aanvankelijk besefte ik het niet, maar James had een soortgelijke ervaring. Ook hij besloot om de Heer de voornaamste plaats in zijn leven te geven. Het was geweldig om te zien dat hij een heel nieuwe uitstraling kreeg toen hij in de ogen van de Heer een goed lid werd. Kort daarna kreeg hij het Melchizedeks priesterschap en vroeg hij mij om hem in de Washington-tempel te huwen.

Nu zijn James en ik actieve leden van de wijk Sanford in Maine. Ik ben overweldigd door de zegeningen die de Heer me heeft gegeven. Ik ben dankbaar dat Hij alles beter begrijpt dan ik en wist dat een tempelhuwelijk echt een realistische verwachting was voor mij. □

HET BOEK VAN MORMON WEGGEVEN

Victor Camargo

ILLUSTRATOR: DOUGLAS M. FREYER

Een van mijn burens is lid van de kerk. Hij had in onze woonwijk, in Argentinië, al aan drie gezinnen een exemplaar van het Boek van Mormon gegeven. Ik woonde aan de overkant van de straat, en was niet een van de ontvangers van een boek, maar ik zag dat die gezinnen het evangelie leerden van de zendingelingen. De vriend van mijn zuster Sandra was een van de burens die de zendingelingenlessen volgden, en hij nodigde haar uit om ook mee te gaan.

Ze werden uitgenodigd om op een zondag allemaal mee naar de kerk te gaan, en Sandra nodigde mij ook uit. Ik had geen idee dat die uitnodiging om mee te gaan naar de kerk, mijn leven volledig zou veranderen. Vanaf het moment dat ik het kerkgebouw binnenging, had ik het geweldige gevoel dat ik daar thuis hoorde.

Ik maakte kennis met de zendingelingen en maakte een afspraak om de zendingelingenlessen te volgen. Mijn ouders lieten de zendingelingen niet toe in hun huis, dus volgde ik de lessen in het kerkgebouw. Na veel gebed en vasten liet ik mij op 21 januari 1990 dopen. Twee weken later lieten ook Sandra en haar vriend zich dopen.

Volgens mij zou ik de kerk nooit aanvaard hebben als dat mormoonse gezin niet zo zijn best had

gedaan om exemplaren van het Boek van Mormon weg te geven. Ik ben de Heer eeuwig dankbaar dat ik zulke gehoorzame naasten heb die bereid waren om van hun rijkdom, het evangelie van Jezus Christus, aan anderen te geven.

Ik heb bijgehouden hoeveel dopelingen het gevolg waren van die drie exemplaren van het Boek van Mormon. In onze rij huizen waren dat er zestien, en daar komt bij dat mijn zuster Sandra en ik nu een voltijdzending vervullen. Mijn moeder, die aanvankelijk faliekant tegen de kerk was, heeft zich tijdens mijn zending laten dopen en is nu ZHV-presidente in onze gemeente.

Mijn overbuurman heeft mij de kennis gegeven die ik nodig heb om terug te keren naar mijn hemelse Vader. Wij moeten iedereen diezelfde kans geven. Ik weet dat dit de enige ware kerk is, maar anderen weten dat niet. Wij moeten iedereen een exemplaar van het Boek van Mormon geven. □

DE REIS NAAR HUIS

Jennifer Gantt Absher

Mijn jongere broer ging voor het eerst alleen uit met een meisje. Ik belde van de universiteit naar huis om mijn moeder ergens over te spreken, en zij vertelde dat Chris zich aan het klaarmaken was om zo dadelijk op stap te gaan. Ik stond erop om met hem te spreken, en Chris en ik kletsten even met elkaar. Ik zei hem dat ik van hem hield en erg trots op hem was, en we namen afscheid.

Dat was de laatste keer dat ik mijn broer sprak. Nog geen twee weken later kreeg ik het bericht dat Chris was verongelukt, en dat ik naar huis moest komen.

Ik werd tijdens de lange reis van 3200 kilometer naar huis overstelpst met herinneringen.

Toen ik in het vliegtuig plaats nam, dacht ik met plezier terug aan de dag waarop we mijn moeder en baby Chris uit het ziekenhuis ophaalden. Ik was nog maar drie en een half, maar ik herinner me dat moment heel duidelijk. Mama had hem in een gele deken gewikkeld die ze voor hem had gemaakt, en ze had hem bij haar op de voorbank toen we in onze oude *stationcar* naar huis reden. Ik zat met de rest van het gezin achterin, maar ik kon mezelf er niet van weerhouden om zover naar voren te leunen dat ik mijn nieuwe broertje kon zien.

Ik herinnerde me de keer dat een van mijn oudere broers en ik de vijfjarige Chris in zoveel wc-papier hadden gewikkeld dat hij eruit zag als een Egyptische mummie. Zijn blonde haar was nauwelijks te zien door het witte papier dat zijn hele lichaam bedekte.

Ongeveer een jaar later viel Chris en brak zijn arm omdat hij mij nadeed toen ik van het bed van onze ouders aan het springen was. Mama maakte me al snel duidelijk dat het ook mijn schuld was omdat ik zo'n slecht voorbeeld had gegeven. Ik voelde me zo naar dat ik op dat moment besloot om te proberen een betere zus voor mijn broertje te zijn. En dat was ik ook. Chris keek echt naar me op, vertelde mama me.

Maar het duurde niet lang voordat ik naar hém opzag. Toen ik de eerste keer met de kerst van de universiteit naar huis kwam, zag ik tot mijn verbazing dat Chris mij meer dan vijf centimeter voorbij gegroeid was. Ik keek naar hem op – niet alleen vanwege zijn lengte, maar ook omdat Chris een indrukwekkende jongeman geworden was.

Hij vertelde mij vaak over zijn geestelijke ervaringen. Toen ik nog naar het voortgezet onderwijs ging, zaten Chris en ik op een avond voor ons huis te kijken naar de sterren. Het was een prachtige, heldere avond, en we hadden niet veel zin om weer naar binnen te gaan. We hadden het over de schoonheid van de aarde en al Gods scheppingen. Chris gaf zijn getuigenis aan mij, en ik herinner me dat ik erg trots op hem was.

Chris en ik waren vrienden, en hoewel we niet altijd met elkaar konden opschieten, waren we altijd blij dat we broer en zus waren. Ik vatte mijn taak als oudere zus ernstig op. Ik leerde hem dansen, leerde hem hoe hij in

een auto met handversnellingen moest rijden, en leerde hem hoe hij zich als heer moest gedragen. Elk jaar als ik mijn nieuwe rijbewijs had ontvangen, gingen we samen kerstinkopen doen en praatten we over van alles en nog wat.

Toen mijn gedachten zo overspoeld werden door al die herinneringen, wenste ik met heel mijn hart dat ik nog een kans had gehad om mijn broertje te omhelzen en hem te zeggen hoeveel ik van hem hield. De tranen stroomden over mijn wangen toen ik antwoord kreeg op mijn diepdoorvoelde verlangens. 'Die kans krijg je nog', sprak een stem als troost duidelijk in gedachten. 'Die kans krijg je.'

Ik wist dat het lang zou duren voor ik Chris weer zou zien, maar de zoete gemoedsrust van de Trooster had mij nu met hoop vervuld. Ik wist zeker dat Chris' geest niet dood was. Vanwege de Heiland zou ik Chris ooit weer kunnen zien. Jezus Christus is voor ons gestorven opdat wij kunnen leven, opdat wij door onze getrouwheid kunnen terugkeren naar onze hemelse Vader, opdat gezinnen voor eeuwig bij elkaar kunnen zijn. Ik kan weer bij mijn jongere broer zijn omdat Jezus Christus dat mogelijk heeft gemaakt!

Toen ik door het vliegtuigraampje naar de wolken en de lucht staarde, bad ik dat zowel Chris als de Heiland zouden weten hoezeer ik ze miste en van ze hield. En ik bad om de kracht om het goede te doen, zodat ik in staat zou zijn om weer bij hen te zijn.

Toen het vliegtuig landde om bij te

tanken, veegde ik mijn tranen af. Ik wist dat de rest van de reis naar huis, naar mijn familie, moeilijk zou zijn, maar dat ik het met de hulp van de Heer kon. En ik weet ook dat ik met de hulp van de Heiland naar huis, naar mijn Vader in de hemel terug kan keren om daar bij mijn familie en geliefden te zijn. □

Familiefoto's van Chris. Onder: Chris (rechts), met zijn zusters - vlnr: Jennifer, Veronica, Michelle, en (achteraan) zijn schoonzuster, Amy; en zijn broer, Vernon.

FOTO GEFILMST MET TOESTELLEN VAN JENNIFER GANTT ABSHEK

DE WINDEN VAN HET EVAN- DE KAAPVERDISCHE EILAN

Andrew Clark

Hoewel de voornaamste Kaap-
verdische Eilanden op bijna
640 kilometer afstand van Afri-
ka's westkust in de Atlantische Oceaan
liggen, hebben de droge winden afkom-
stig uit de Sahara er toch nog zo'n sterke
uitwerking, dat de eilanden daardoor
toch van vocht verstoken zijn.
Maar een krachtiger, leven-
gevende wind bereikt de

Kaapverdische eilanden nu ook: het
herstelde evangelie van Jezus Christus.

CIRKEL

Tot de vijftiende eeuw waren
de troosteloze, vulkanische Kaapver-
dische Eilanden onbewoond.

Daarna werden ze voor het
eerst bevolkt door Portugese

kolonisten die er een tussenhalte voor
slavenhandelaren op weg van Afrika
vestigden. Maar tegenwoordig hebben
de vierhonderdduizend inwoners van
de Kaapverdische Eilanden een duidelijke
identiteit die Afrikaans noch
Europees is. De eilanden werden in
1975 onafhankelijk van Portugal.

Hoewel op school
Portugees wordt

**Rechts: Michelle en Pedro
Semedo en hun gezin.
Zuster Semedo is waar-
schijnlijk de eerste inwoon-
ster van de Kaapverdische
Eilanden geweest die
zich heeft laten
dopen.**

GELIE BEREIKEN DEN

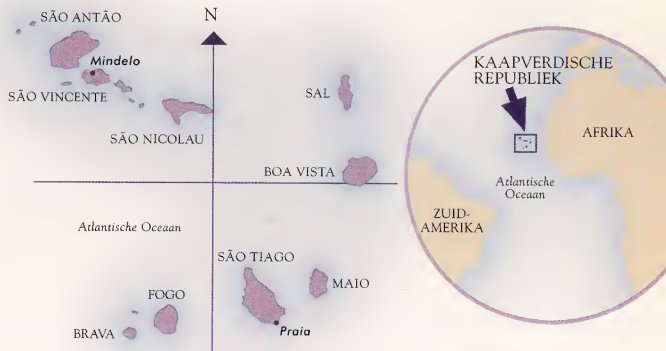

gegeven, beschouwt de bevolking het Criulo-dialect als hun moedertaal. De meeste grond is te droog voor akkerbouw, maar de jumbojets die nu op het platte eiland Sal bijtanken, leveren voedselvoorraden af die een hongersnood voorkomen.

Sinds november 1988 zijn er meer dan 2600 inwoners van de eilanden lid geworden van de kerk. Eind 1988 bezocht Marion K. Hamblin, president van het zendingsgebied Canarische Eilanden (Spanje), de Kaapverdiese Eilanden. Al gauw na dat bezoek stuurde hij er enkele zendingen naar toe. Ouderling Dallin H. Oaks van het Quorum der Twaalf Apostelen bezocht regeringsleiders en wijdde in 1994 het land toe aan het zendingswerk, waarbij hij onder meer bad dat het land een betere voedselbron voor zijn inwoners zou worden. De kerk is er niet alleen tot bloei gekomen, maar de cirkel is nu rond, want zo'n vijftig jonge inwoners van het land zijn in het buitenland op zending gegaan om de kerk daar te helpen verder te groeien.

VAN BEKEERLING TOT LEIDER

'Het evangelie brengt eenheid voor de familie', zegt de gepensioneerd militaire officier Antero Andrade, die zich in 1993 heeft laten dopen aan een van de winderige stranden van São Vicente. Broeder Andrade weet waarover hij het heeft. Niet alleen zijn vrouw, Oria, en hun twee zoons zijn lid van de kerk geworden, maar ook zijn

ouders, broers, zusters, neven en nichten. Alleen zijn dochter is nog niet gedoopt – en alleen maar omdat ze nog te jong is.

Broeder Andrade is president van het district Mindelo, dat genoemd is naar de op-één-na-grootste stad van de Kaapverdiese Eilanden. De twee andere districten in het land, in Praia en Fogo, en twaalf van de zestien

Linksonder: Milena Sa Nogueira, jongevrouwenpresidente van het district Praia. **Rechtsonder:** Antonio Mascarenhas, president van de Kaapverdiese Republiek, ontvangt een exemplaar van het Boek van Mormon van broeder en zuster Maia, volijdzendingen uit Brazilië.

gemeenten, worden geleid door plaatselijke inwoners, en de meesten zijn recente bekeerlingen. De eilanden maken deel uit van het zendingsgebied Lissabon-Zuid (Portugal).

Michelle Semedo was misschien wel de eerste inwoner van de Kaapverdise Eilanden die lid werd van de kerk. Zij liet zich dopen toen zij in 1987 wegens een moeilijke tweede zwangerschap in Lissabon verbleef. Ze nam een exemplaar van het Boek van Mormon mee terug naar huis, naar de hoofdstad van de Kaapverdise Eilanden, Praia, op het grootste eiland, São Tiago.

'Ik houd van het Boek van Mormon', zegt haar man, Pedro, die zich in 1993 liet dopen. Het echtpaar en hun vier kinderen houden vooral van het verhaal van de drie Nephieten. 'Wij zijn ontroerd door hun onzelfzuchtige keuze om te blijven en het volk te helpen', zegt Michelle, die nu jeugdwerkpresidente van het District Praia is.

'Ik neem het Boek van Mormon altijd met me mee op zakenreis', zegt Pedro, die de gemeente Praia 2 presideert. Zijn vrouw en hij, die beiden een goede opleiding hebben gehad, werken voor een overheidsbedrijf in voedsel-distributie en aannemingswerk. Toen Pedro eens op een zakenreis op het noordelijke eiland Santo Antão was, maakte hij een omweg van twee en een half uur om iemand die anderhalve week eerder per ongeluk het telefoonnummer van de familie Semedos had gedraaid bekend te maken met het Boek van Mormon.

JONGE KERK

In een land waar de overgrote meer-

derheid van de bevolking jonger is dan 25, maken de jongeren en de jonge volwassenen een groot deel uit van het ledental van de kerk. In alle grote steden wordt hun enthousiasme voor het evangelie opgebouwd tijdens avondlessen van het seminarie en het instituut, en ze worden er ook aangemoedigd om zich voor te bereiden op een zending. Onder leiding van energieke leerkrachten als Milena Sa Nogueira hebben sinds het begin in januari 1993 al meer dan vierhonderd cursisten deelgenomen aan de evangeliestudie-programma's.

'Vroeger leerde ik de kinderen het evangelie', zegt Milena, een weduwe die moeder is van vijf kinderen, en die zich in mei 1992 heeft laten dopen. 'Maar nu leren de kinderen het mij.' Milena heeft sinds haar doop elke week gezinsavond gehouden, en momenteel is ze jongevrouwenpresidente van het district Praia. Begin 1995 was ze behulpzaam bij het op touw zetten van zendingen voedsel en kleding toen de vulkaan op het eiland Fogo uitbarstte en meer dan duizend mensen van huis en haard beroofde.

HET GEZIN VERSTERKEN

Omdat het huwelijk nooit een sterke godsdienstige of sociale traditie is geweest in de Kaapverdise Eilanden, moeten veel moeders en vaders die lid van de kerk willen worden eerst trouwen. Een voorbeeld. Claudimire en Margarida Cardoso, die een kraam hebben op de openluchtmarkt van Praia, woonden al 26 jaar samen toen de oudste van hun kinderen, de negentienjarige Kaiuka, lid werd van de kerk. Drie andere kinderen aanvaardden het

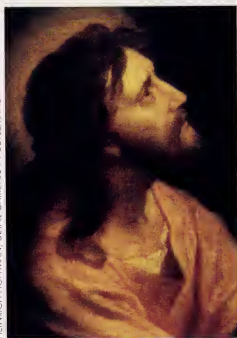
evangelie, en pas daarna besloten Claudimire en Margarida, in juni 1993, om zich bij de kerk aan te sluiten. Voordat ze zich lieten dopen, werden ze bij de burgerlijke stand in Praia in de echt verenigd.

In juli 1994 reisden Aníbal Moreira, die voor een bank werkt, en president is van het district Praia, en zijn vrouw, Maria do Rosario (Zézá) naar de Washington-tempel in Washington D. C., en werden daarmee het eerste echtpaar van de Kaapverdise Eilanden dat een tempelhuwelijk heeft gesloten. Ook andere huwelijken geven blijk van een sterke toewijding aan het evangelie van Jezus Christus.

President Antonio Mascarenhas, president van de Kaapverdise Republiek, gaf de kerk onlangs een eerbetoon wegens het versterken van het gezinsleven. Hierbij haalde hij meer dan tachtig huwelijken en dopen soortgelijk aan die van de familie Cardosas aan. Ook andere regeringsleiders hebben openlijk hun bewondering uitgesproken voor de nadruk die de kerkleden leggen op zelfredzaamheid en zorg voor hun naasten. Zoals president Moreira het zegt: 'Op de bladzijden van de geschiedenis van de Kaapverdise Republiek zullen de geschiedkundigen hoog opgeven van de heiligen der laatste dagen.' □

Boven, vlnr: Leden van het District Mindelo nemen deel aan een culturele activiteit; Claudimire en Margarida Cardoso en familie; een huwelijksplechtigheid op het eiland Fogo. Rechts: Raul Gomes, president van het district Fogo.

HEINRICH HOFMANN, DETAIL CHRISTUS IN GETSÈMANE

EEN KROON VOOR AS

De verzoening van Jezus Christus

Ieder van ons zal de bittere as van het leven smaken, van zonde en verwaarlozing tot verdriet en teleurstelling. Maar de verzoening van Christus kan ons uit de as doen verrijzen als op de vleugels van de zekere belofte van de onsterfelijkheid en de kroon van het eeuwig leven. Hij zal ons verheffen, niet alleen aan het eind van ons leven, maar op elke dag van ons leven.

FOTOGRAAF: FLOYD HOIDMAN

Ouderling Bruce C. Hafen

van de Zeventig

Sommige leden van de kerk voelen zich ontmoedigd door hun levensomstandigheden, zelfs als ze er van alles aan doen om daar verbetering in aan te brengen. Vaak vloeit dat aan zichzelf opgelegde gevoel van teleurstelling niet voort uit wangedrag, maar uit problemen waarvan de schuld niet geheel bij hen kan worden neergelegd. De verzoening van Jezus Christus geldt ook voor deze ervaringen omdat die voor het hele leven geldt. De Heiland kan *al* onze tranen drogen 'na alles wat we kunnen doen' (2 Nephi 25:23).

In Lucas 4:18 citeert Jezus een deel van een tekst uit Jesaja die de kern van zijn bediening weergeeft. In Jesaja staat: 'God, de Heer, heeft mij gezalfd (...). Dit is mijn opdracht: goed nieuws brengen aan de armen, opbeuren wie alle moed verloren, gevangenen de vrijheid aanzeggen (...). Wie treuren in Sion worden getroost. *De as op hun hoofd maakt plaats voor een kroon*' (Jesaja 61:1, 3, Groot Nieuws Bijbel [GNB]; cursivering toegevoegd).

De verzoening van de Heiland wordt hier niet alleen omschreven als de genezende kracht voor zonde, maar ook voor onoplettendheid, onbeholpenheid, en alle aardse benauwingen. De verzoening is niet alleen voor zondaars.

FOTOGRAF. CRAIG DIMOND

Door middel van de Heilige Geest maakt de verzoening zekere geestelijke begiffingen mogelijk die onze natuur zuiveren en ons in staat stellen een meer 'eeuwig' of goddelijk leven te leiden.

Het stoort mij dat *Newsweek* deze fundamentele leer verkeerd belicht heeft, ook al beweert de auteur in het artikel geen samenvatting van onze theologie te geven, maar slechts wat een heilige der laatste dagen werkelijk geloof. Het is jammer als we onjuiste ideeën aan anderen doorgeven; maar het is nog erger als wij, door ons beperkt leerstellig begrip, onszelf de geruststelling en leiding ontzeggen die we zo hard nodig kunnen hebben op kritieke momenten van ons leven.

Onze terughoudendheid om al teveel nadruk te leggen op de leer van de genade is begrijpelijk. Nephi heeft geschreven: '(...) want wij weten, dat wij *na alles, wat wij kunnen doen*, slechts door genade zalig worden' (2 Nephi 25:23, cursivering toegevoegd). Als men in het openbaar bij voortdurende nadruk legt op de genade, kan bij sommige mensen de gedachte post vatten dat het met het cruciale 'na alles wat wij kunnen doen' niet zo'n vaart loopt in deze tweezijdige overeenkomst. Dat kan leiden tot de idee dat we door goddelijke genade gered kunnen worden, zelfs als we ervoor kiezen in zonde te leven. Sommige christenen geloven dat ze, ongeacht wat ze ook doen, door genade zalig zullen worden. In het slechtste geval ontkent deze leer de keuzevrijheid volkomen, wat inclusief dat God zijn uitverkorenen zal redden, ongeacht hun levenswandel of zelfs hun voorkeur.

Evenzo zijn sommige leden van de kerk van mening dat ze erop los kunnen leven zonder daarvoor de gevolgen onder ogen te hoeven zien; diensgevolge bevinden ze zich voortdurend op de rand van de zonde. Of ze geloven dat bekering niet veel meer inhoudt dan zich te verontschuldigen. Teveel nadruk op de mogelijkheid tot vergiffenis kan in die gevallen averechts werken, omdat men ten onrechte het idee heeft dat men er nu op los kan leven en zich later gemakkelijk kan bekeren zonder pijnlijke gevolgen.

Toch wegen deze bezwaren niet op tegen de zegen die ons ten deel valt als we de verzoening centraal stellen in ons leven. Als we uit gewoonte de ruime betekenis van de verzoening beperken, gaat de berokkende schade verder dan

'NA ALLES WAT WE KUNNEN DOEN'

We behoren de verzoening beter te begrijpen dan we nu doen, enerzijds omdat buitenstaanders onze leer verkeerd kunnen opvatten, anderzijds omdat wij de reikwijdte van de verzoening in ons leven aan banden leggen. Zo heeft er ten onrechte in het tijdschrift *Newsweek* gestaan 'dat mormonen, in tegenstelling tot orthodoxe christenen, geloven dat de mens vrij van zonde geboren wordt en godschap bereikt door zijn keuzevrijheid juist aan te wenden, zonder daarbij de genade van Jezus Christus nodig te hebben. Volgens de mormoonse zienswijze verzoenen Jezus' lijden en dood (...) niet anderzonden' (*Newsweek*, 1 september 1980, blz. 68).

het onthouden van geruststellende troost – want sommigen zullen gewoon afhaken, geknakt onder de druk van vertwijfeling en geestelijke uitputting.

De Heiland zelf was niet bezorgd dat Hij te vergevensgezind was of niet streng genoeg ten aanzien van zonde. Hij heeft gezegd: 'Komt tot Mij, allen, die vermoeid en belast zijt, en Ik zal u rust geven (...) want mijn juk is zacht en mijn last is licht' (Matteüs 11:28, 30). Hij sprak deze troostrijke woorden toen Hij zijn volgelingen vroeg een liefde te ontwikkelen die zuiver genoeg was om haat, lust en boosheid uit te bannen. Zijn juk is zacht – maar Hij verlangt ons hele hart.

Zijn woorden omschrijven geen gebeurtenis, maar een ontwikkelingsgang. Hij verwacht geen antwoord op een ja/nee-vraag, maar een essay, geschreven op het kronkelige pad van onze ervaringen. Naarmate wij dat pad volgen, zullen we zien dat Hij zich niet alleen bewust is van onze beperkingen, maar dat Hij die te zijner tijd 'na alles wat wij kunnen doen' zal gladstrijken. Dat is, in aanvulling op onze vergiffenis voor zonde, een essentieel onderdeel van het goede nieuws van het evangelie, het maakt deel uit van de overwinning, van de verzoening.

FUNDAMENTELE LEER VAN DE VERZOENING

De fundamentele leer van de verzoening houdt in de eerste plaats verband met de overtreding van Adam en Eva en onze eigen zonden. De val onderwierp Adam, Eva en hun kinderen aan de dood, zonde en de andere kenmerken van het sterfelijk leven, die hen van God scheidde. Wilde de mens weer met God verenigd worden dan moest iemand de gevolgen van de val vereffenen. De goddelijke gerechtigheid eiste dat. Gods barmhartigheid maakte het mogelijk dat de Heiland ter vereffening de verzoening teweegbracht.

Vanwege zijn zondeloze leven, zijn goddelijke natuur als de Eniggeborene van de Vader, en zijn gewilligheid om de bittere beker van de gerechtigheid uit te drinken, was

de Heiland in staat *onvoorwaardelijk* verzoening te doen voor Adam en Eva's overtreding en voor de lichamelijke dood, en *voorwaardelijk* verzoening te doen voor onze zonden. Het onvoorwaardelijke deel van de verzoening is een vrije gave van genade waarvoor wij niets hoeven te doen. Het voorwaardelijke deel vergt echter onze bekering voordat de genade van toepassing kan zijn op onze zonden. Als we ons niet bekeren, moeten we lijden evenals de Heer geleden heeft om aan de eisen van de gerechtigheid te kunnen voldoen (zie Leer en Verbonden 19:15–17).

Als we ons weigeren te bekeren, waardoor we zelf moeten voldoen aan de eisen van de gerechtigheid, dat wil zeggen zelf lijden voor onze zonden, dan zijn we onvoorbereid om het celestiale koninkrijk binnen te gaan. Tenzij wij het aanbod van de Heiland accepteren om onze zonden op zich te nemen, zullen we niet de complete rehabilitatie ervaren die zich voordoet door middel van een combinatie van goddelijke hulp en oprechte bekering. Bij analogie, een crimineel die de hem opgelegde straf uitzit en daarmee zijn schuld jegens de samenleving voldoet, hoeft daarmee niet noodzakelijkerwijs gerehabiliteerd te zijn. Een gevangenisstraf beantwoordt wellicht aan ons gevoel voor vergelding, maar echte rehabilitatie vergt een positieve ontwikkeling van het karakter.

Barmhartigheid en bekering zijn rehabiliterend, niet vergeldend. De Heiland verlangt van ons dat we ons bekeren, niet alleen omdat Hij onze schuld aan de gerechtigheid voldaan heeft, maar ook om ons aan te zetten tot de zuivering van ons karakter. De 'natuurlijke mens' blijft voor eeuwig een vijand van God – zelfs als hij of zij voor zijn eigen zonden heeft geboet – tenzij hij of zij ook 'een heilige wordt door de verzoening van Christus, de Here' (Mosiiah 3:19).

Sommigen onder ons vatten bekering te licht op, en anderen te zwaar. Wie het te licht opvat, ziet geen grote zonden in zijn leven, of is van mening dat een nonchalante verontschuldiging voldoende is. Die mensen moeten het

boek *Het wonder der vergeving* van president Spencer W. Kimball maar eens lezen, waarin hij ingaat op vele zonden, zowel passief als actief bedreven. En hoewel vergeving een wonder is, geschiedt dat niet zonder berouwvolle en onvermoeibare inspanning.

Het andere uiterste zijn de mensen die het gevoel hebben dat bekering meer vergt dan zij mogelijkwijs kunnen opbrengen. Veel van hen geloven dat de vereffening van hun zonden geheel en al bij hen ligt. Ten overvloede: bekering vergt dat de overtreder al het mogelijke moet doen om schadeloosstelling te verwezenlijken. Maar er zijn gevallen waarin we *niet* alles kunnen vereffenen. Het is gewoonweg onmogelijk om ontnomen deugd terug te geven zoals men een gestolen auto terugbrengt. Daar het ons ontbreekt aan het vermogen om de gevolgen van onze overtredingen

volledig te vereffenen, zijn we volslagen afhankelijk van Christus voor volkomen herstelling, hoe oprecht onze bekering ook moge zijn.

HET BITTERE VERZOETEN

Zelfs nadat de Heiland onze oprechte bekering heeft aanvaard en ons zegent met zijn barmhartigheid, dan nog zijn we pas gereed om het 'enge en smalle pad, dat naar het eeuwige leven leidt' (2 Nephi 31:18) *op te gaan*. Daarna moeten we de aanvullende aspecten overwegen die van ons een heilige maken door middel van de verzoening – de ontwikkelingsgang van een vuile lei vol zonde, via een schone lei van vergeving naar een prachtig volle lei van de goddelijke natuur. Er zijn tenminste twee gebieden waarop de

Denk eens aan de ongelukken die worden veroorzaakt door onachtzaamheid, zoals in slaap vallen achter het stuur. Dergelijke incidenten kunnen nare gevolgen hebben, maar niet alle zijn het gevolg van welbewuste zonde. Kan het zijn dat de verzoening van Jezus Christus iets moois weet te maken uit de as van dergelijke ervaringen?

genade van de Heer ruimschoots onze zonden vereffent: *het bittere verzoeten en goddelijke volmaaktheid verwerven.*

Laten we eerst de idee van het bittere smaken om het goede te waarderen eens bekijken. De overtreding van Adam en Eva was niet echt een zondige daad in de zin zoals wij de term zonde gebruiken. Hoewel hun keuze wel van de verboden vrucht te eten, Gods gebod schond, was die keuze noodzakelijk om gehoorzaam te kunnen zijn aan het gebod om kinderen te krijgen. Hun 'overtreding' was bijgevolg een pijnlijke maar correcte, in eeuwige zin zelfs glorierijke, keuze: 'Ware het niet, dat wij overtreden hadden, dan zouden wij nimmer zaad hebben gehad, en nimmer het goed en het kwaad, en de vreugde onzer verlossing hebben gekend' (Mozes 5:11).

Toen de verzoening dus voor het eerst werd toegepast op

FOTOGRAAF JED CLARK

Ik heb eens een gesprek gehad met een priesterschapsleider die zich volledig verantwoordelijk voelde voor de opstandigheid van zijn afgedwaalde zoon. De verzoening van Jezus Christus kan datgene herstellen wat buiten onze macht ligt.

boom heeft geleid. Door aanvaarding van de verdrietige of blijde gevolgen van onze keuzen kunnen we, evenals zij deden, door eigen ervaring leren het bittere van het zoete te onderscheiden.

Iemand op pianoles maakte zoveel fouten dat ze er heel ontmoedigd door raakte. Elke keer als zij een stuk onder de knie had, kreeg ze van haar leraar een moeilijker stuk, waarna ze weer de verkeerde noten aansloeg. Ze kwam tot de conclusie dat ze niets opschoot, omdat ze bij haar nieuwe stukken altijd weer fouten maakte. Toen legde haar leraar haar uit dat niemand ooit piano leert spelen zonder heel veel fouten te maken. De succesvolle leerling leert van zijn fouten.

Op dezelfde manier leren wij vele andere levenslessen – door vallen en opstaan. We kunnen, bijvoorbeeld, leren liefhebben door gehoor te geven aan de snepende geluiden van valse noten die in onze emotionele oren schetteren, wanneer we gedachtenloos iemand die ons na staat, hebben gekwetst.

Het leven is een school, een plaats waar we kunnen leren en groeien. Wij ervaren, evenals Adam en Eva, groeipijnen, veroorzaakt door het verdriet en vuil van een eenzame en sombere wereld. Die ervaringen kunnen zonde omvatten, maar ook vergissingen, teleurstelling en de onverdiende pijn van tegenspoed. Het gezegende nieuws van het evangelie is dat de verzoening van Jezus Christus alle onreinheid kan zuiveren en alle bitterheid kan verzoeten.

We zouden de mate van onze verantwoording voor al het slechte wat ons overkomt in ons leven kunnen vergelijken met een schaal met aan het ene eind zonde, en aan het andere eind tegenspoed. Aan het 'zonde'-eind op de schaal dragen we zware verantwoording, want we roepen de bittere vruchten van de zonde over onszelf af. Maar aan het 'tegenspoed'-eind van de schaal, dragen we wellicht helemaal geen verantwoording. De bittere pil van tegenspoed kan ons deel zijn, zoals dat bij Job in het Oude Testament het geval is geweest, zonder dat we daar bewust schuld aan hebben.

Tussen de twee eindpunten zonden en tegenspoed op de schaal bevinden zich andere opties zoals onverstandige

een menselijke handeling, vereffende zij de schadelijke gevolgen van een keuze die meer een onvolmaakte keuze was dan een echte zonde. Evenals Adam en Eva maken wij veel onvolmaakte keuzen, waarmee wij anderen en onszelf met hartzeer en moeilijkheden opzadelen. Sommige keuzen zijn beter dan andere. Denk eens aan de ongelukken die worden veroorzaakt door onachtzaamheid, zoals in slaap vallen achter het stuur. Dat kan verschrikkelijke gevolgen hebben, net zo tragisch als de gevolgen van opzettelijk geweld. Denk aan de onvriendelijke woorden en vergeten beloften onder gezinsleden. Dergelijke incidenten kunnen nare gevolgen hebben, maar niet alle zijn het gevolg van welbewuste zonde.

In belangrijke zin leiden onze keuzen ons tot de boom der kennis, zoals de keuze van Adam en Eva hen tot dezelfde

keuzen en haastige inschattingen. In die gevallen kan het onduidelijk zijn in hoeverre we verantwoordelijk zijn voor de bittere vruchten die wij, of anderen door ons toedoen, smaken. Bitter blijft bitter, ongeacht de bron, en het kan onze gemoedsrust vernietigen, ons hart breken, en ons van God verwijderen. Kan het zijn dat de verzoening van Jezus Christus het gebrokene heelt en iets moois weet te maken uit de as van dergelijke ervaringen?

Voor mij staat dat vast, omdat het smaken van het bittere in al haar vormen een onmiskenbaar deel uitmaakt van het grote levensplan. De val was niet slechts een verschrikkelijke vergissing; zij geeft het sterfelijk leven juist een diepzinnige betekenis: '(...) zij smaken het bittere, *opdat zij het goede weten te waarderen*' (Mozes 6:55; cursivering toegevoegd).

De verzoening kan de gevolgen van het smaken van al deze bitterheid genezing brengen. Deze genezende kracht reinigt onze geest, op voorwaarde van bekering, als onze ziel bezoedeld is door zonde. Ook kan zij, 'na alles wat we kunnen doen', niet alleen de gevolgen van onze zonden vereffenen, maar ook de schadelijke gevolgen van onze onwetendheid en onachtzaamheid.

Ik heb eens een triest, maar liefdevol gesprek gehad met een trouwe priesterschapsleider die zich volledig verantwoordelijk voelde voor de opstandigheid van zijn afgedwaalde zoon. Hij had er alles aan gedaan om zijn zoon op andere gedachten te brengen, maar tevergeefs. Hij zei dat er in de Schriften stond dat iemand die zijn eigen huis niet weet te bestieren ook niet voor de kerk kan zorgen (zie 1 Timoteüs 3:5). Hij vroeg zich af of hij niet uit zijn functie ontheven moest worden.

Ik kon onmogelijk weten, en hij vermoedelijk ook niet, in welke mate hij schuld had aan de weerspanning van zijn zoon. Maar we hoefden het antwoord op die vraag niet te kennen om te weten of hij binnen bereik was van de genezende kracht van de Heiland. Toen ik de tranen in zijn ogen zag, moest ik denken aan de profeet Alma, die zo'n zoon had. Ik dacht aan Adam en Eva, die zo'n zoon hadden.

Ik moest denken aan andere ouders met kinderen die hun keuzevrijheid misbruiken.

Ook kwam deze gedachte bij me op: hoewel het waar is dat geen enkel succes opweegt tegen falen in of buiten het gezin, weegt het succes van de verzoening wel degelijk op tegen ons falen, en vereffent wel degelijk wat wij tekortkomen, na alles gedaan te hebben wat we logischerwijs kunnen doen. De verzoening van Jezus Christus kan datgene herstellen wat buiten onze macht ligt. Misschien, zo dacht ik, kan die heilige invloed zelfs hetzelfde doen bij de zoon van die man wat zij bij de jonge Alma heeft gedaan.

GODELIJKE VOLMAAKTHEID NASTREVEN

Ten tweede kan de genade van de Heiland ons, naast de vereffening van onze zonden, tot zegen zijn bij ons streven naar goddelijke volmaaktheid. Hoewel veel van het vervolmakingsproces betrekking heeft op de genezing van zonde en bitterheid, behelst onze ontwikkeling ook een aanvullend, bekrachtigend aspect waardoor we een christelijke natuur verwerven, namelijk zoals de Vader en de Zoon zijn.

In zijn ontwikkeling tot volmaaktheid ontving de Heiland de genade van de Vader. 'Hij (ontving) aanvankelijk niet van de volheid (...), maar (ontving) genade op genade' (LV 93:12–13). Hij was zondeloos; vandaar dat Hij geen genade ontving ter vereffening van zijn zonden, maar om zijn persoonlijke groei te bewerkstelligen:

'Ofschoon hij de Zoon van God was, heeft hij in de school van het lijden gehoorzaamheid geleerd.

'En toen hij *de volmaaktheid had bereikt*, is hij oorzaak van eeuwig heil geworden' (Hebreeën 5:8–9, GNB; cursivering toegevoegd).

Onze relatie tot Hem kan een weergave zijn van zijn relatie tot de Vader: 'Want indien gij Mijn geboden onderhoudt, zult gij van Zijn volheid ontvangen, *en in Mij worden verheerlijkt, zoals Ik in de Vader ben verheerlijkt*; [aldus zult gij] genade op genade ontvangen' (LV 93:20; cursivering toegevoegd).

Iemand op pianoles maakte zoveel fouten dat ze er ontmoedigd door raakte. Haar leraar legde haar uit dat de succesvolle leerling leert van zijn fouten. Het leven is een school, een plaats waar we kunnen leren en groeien. De verzoening van Jezus Christus kan alle onreinheid zuiveren en alle bitterheid verzoeten.

Wanneer de verzoening en onze bekering voldoen aan de wetten van gerechtigheid en barmhartigheid, zijn wij in wezen vrij van zonde. Maar evenals de zondeloze Christus volmaaktheid bereikte door interactie met zijn Vaders genade, kan zijn verzoenende genade ons voorbij de vergeving van zonden naar de volmaaktheid van de goddelijke natuur brengen. Wie het celestiale koninkrijk beërven zijn 'rechtvaardige mensen (...) tot volmaking gekomen door Jezus, de Middelaar van het nieuwe verbond, Die deze volmaakte verzoening teweeg bracht door het vergieten van Zijn eigen bloed' (LV 76:69; cursivering toegevoegd). Moroni zegt het zo: 'Ja, komt tot Christus, en wordt in Hem vervolmaakt (...) door de genade Gods in Christus geheiligd door het vergieten van het bloed van Christus' (Moroni 10:32-33).

Deze teksten maken duidelijk dat we niet louter door onze eigen inspanningen volmaaktheid bereiken. Die kennis is de bron van een nieuw perspectief. Juist omdat we ons overmand voelen door het schriftuurlijke gebod om volmaaktheid na te streven, lijkt de idee dat goddelijke genade de uiteindelijke bron van onze volmaaktheid is, te mooi om waar te zijn. En dat lijkt Christus' genade te zijn voor hen die de last van ernstige zonden met zich meedragen. Eerlijke mensen, 'heiligen' genaamd, dagelijks struikelend over de ontmoedigende brokstukken van hun evidente beperkingen, kunnen datzelfde gevoel hebben. Maar het evangelie heeft goed nieuws, niet alleen voor de zware overtreders, maar voor allen die verlangen een beter mens te worden.

Door middel van de Heilige Geest maakt de verzoening zekere geestelijke begiftigingen mogelijk die onze natuur zuiveren en ons in staat stellen een meer 'eeuwig' of goddelijk leven te leiden. In dat stadium eten wij van de vrucht van de boom des levens en nemen wij deel aan de goddelijke natuur. Dan zullen we blij geven van een goddelijk karakter, niet omdat we vinden dat dat zo hoort, maar omdat we zo zijn.

De gave van naastenliefde illustreert deze ontwikkelingsgang, hoewel naastenliefde slechts een deel is van 'de

grootste van alle gaven Gods' – eeuwig leven (LV 14:7). Deze liefde, de 'liefde die [de Heer] voor de mensenkinderen [heeft] gehad' (Ether 12:34), kunnen wij niet geheel op eigen kracht tot ontwikkeling brengen, hoewel onze getrouwheid wel noodzakelijk is om haar te kunnen ontvangen. Veeleer wordt naastenliefde 'uitgestort' op de 'oprechte volgelingen' van Christus (Moroni 7:48; cursivering toegevoegd). Haar bron, evenals alle andere zegeningen van de verzoening, is de genade van God. Moroni heeft gezegd: '(...) ik bad tot de Here, of Hij de niet- Joden genade wilde schenken, opdat zij naastenliefde mochten hebben' (Ether 12:36).

Het doel van de begiftiging met naastenliefde is niet louter om ervoor te zorgen dat Christus' volgelingen liefdadig zijn jegens elkaar, hoe wenselijk dat ook is. Het uiteindelijke doel is het karakter van zijn volgelingen om te vormen totdat zij zijn zoals Hij is: '(...) dat gij met deze liefde moogt worden vervuld, die Hij op allen, die oprechte volgelingen zijn van Zijn Zoon (...) heeft uitgestort, opdat gij de zonen van God moogt worden, en wij aan Hem gelijk zullen zijn, wanneer Hij zal verschijnen' (Moroni 7:48). De verzoening stelt ons dus niet alleen in staat om bij God te zijn, maar ook om zoals God te zijn.

Een andere machtige begiftiging met genade is de gave van hoop, die ons zegent met de gemoedstoestand die nodig is om met de leemte tussen waar we zijn en waar we willen zijn om te kunnen gaan. Daar de vergeving van zonden ons nederig van hart maakt en zachtmoedig genoeg om de Heilige Geest te ontvangen, vervult de Trooster ons met 'hoop' (zie Moroni 8:25-26). De gave van hoop schenkt vrede en perspectief, wat veel weg heeft van de bemoediging die we voelen als een goede vriend ons inzicht geeft in een moeilijk probleem en we doorkrijgen dat er licht gloort aan het eind van de tunnel. Een dergelijke hoop, ons door de Heiland geschonken, kan letterlijk van levensbelang zijn, want het licht aan het eind van de donkerste tunnels is het Licht en het Leven der wereld.

GERED VAN ONS ONVERMOGEN

De Heiland verlangt ons zowel van ons onvermogen als van onze zonden te redden. Onvermogen is niet hetzelfde als zonde – we hebben veel meer controle over de keuze om te zondigen dan we hebben over ons aangeboren vermogen. De Heer zal ons niet in onze zonden redden, maar van onze zonden. Hij kan ons echter wel in en van ons onvermogen redden. Het gevoel tekort te schieten is niet alleen normaal, maar van wezenlijk belang voor de sterfelijke ervaring. Maar 'na alles wat we kunnen doen' kan de verzoening vullen wat leeg is, onze gebogen delen strekken, en sterk maken wat zwak is.

In hun bewonderenswaardige, maar soms blindelinge, hardnekkige verantwoordelijkheidsgevoel, geloven sommigen dat op het pad naar het eeuwige leven, de verzoening alleen voor notoire zondaars is. Als alledaagse heilige der laatste dagen die gewoon nog wat beter zijn best moet doen, hebben ze het gevoel dat ze het alleen moeten doen.

De waarheid is niet dat we op *onzelf* zijn aangewezen, maar dat we op *Hem* zijn aangewezen.

Nadat Adam en Eva van de boom der kennis hadden gegeten, versperde de Heer de weg naar de boom des levens. Zij hadden de tijd, ruimte en vorming van het sterfelijk leven nodig (zie Alma 42:5). Zij moesten het bittere smaken om 'het goede', gesymboliseerd door de tweede boom, te kunnen 'waarderen', dat wil zeggen: de betekenis van het goede begrijpen. Het is bij lange na niet de bedoeling van de Heer dat we van de boom des levens kunnen eten, en daarmee volledige toegang krijgen tot de vervolmakende genade, voordat we, al struikelend en tastend, zoveel mogelijk geleerd hebben van de teleurstellingen en overrompelingen van dit tranendal. Ook wij moeten, evenals Adam en Eva, het beste maken van onze omstandigheden. We hoeven ons niet te verontschuldigen voor de typerende wanorde in die omstandigheden. Het is juist hun eenzame en sombere aard, die ons zo goed weet te vormen. Misschien kunnen we de

gave van het eeuwige leven alleen dan waarderen en begrijpen, na alles wat we hebben kunnen doen. Totdat we op heel onvolmaakte manieren voorbereid zijn op de gaven die onze natuur vervolmaken, zijn we niet klaar voor die gaven.

In zijn droom van de boom des levens, bevond Lehi zich in een donkere en treurige woestijn. Hij zag anderen die zich in een donkere mist begaven. Het pad huiswaarts uit deze duisternis was de weg naar de boom des levens – dezelfde boom, veronderstel ik, waar Adam en Eva niet bij konden komen, totdat ook zij het pad hadden bewandeld waarover Lehi is gegaan. Langs het pad liep de ijzeren roede, het woord van God (zie 1 Nephi 8:7–30). Evenals Lehi houden wij ons in de donkere mist vast aan deze roede en bewegen ons op de tast huiswaarts. Al doende zullen we erachter komen dat de koude ijzeren roede warm aan begint te voelen in onze hand, als de warme, stevige, liefdevolle hand van Hem die ons letterlijk meetrokt over het pad. We zullen zien dat die hand sterk genoeg is om ons te redden, warm genoeg om ons te verzekeren dat ons thuis niet veraf is; en wij op onze beurt schrapen al onze kracht bij elkaar om ons deel te doen, totdat we ons weer veilig in de armen van de Heer bevinden.

Het is heel belangrijk dat we ons aan de kant van de Heer bevinden. Maar we moeten nooit vergeten dat de Heer ook aan *onze* kant staat.

Ieder van ons zal de bittere as van het leven smaken, van zonde en verwaarlozing tot verdriet en teleurstelling. Maar de verzoening van Christus kan ons uit de as doen verrijzen als op de vleugels van de zekere belofte van de onsterfelijkheid en de kroon van het eeuwige leven. Hij zal ons verheffen, niet alleen aan het eind van ons leven, maar op elke dag van ons leven.

'(...) hebt gij het niet gehoord? Een eeuwig God (...) geeft de moede kracht en de machteloze vermeerderd hij sterkte. (...) wie de Here verwachten (...) varen op met vleugelen als arenden; zij lopen, maar worden niet moede; zij wandelen, maar worden niet mat' (Jesaja 40:28–31). □

Dank zij God voor het wonder en de majesteit van
zijn eeuwige plan. Dank en heerlijkheid zij zijn

geliefde Zoon, die, ondanks onbeschrijflijk lijden, zijn leven heeft gegeven
aan het kruis op Golgota om de schuld te betalen van de zonden in dit sterfe-
lijk leven. Hij was het die, door zijn zoenoffer, de banden van de dood gebro-
ken heeft en met goddelijke macht als overwinnaar uit het graf is herrezen.

Hij is onze Verlosser, de Verlosser van alle mensen. Hij is

de Heiland van de wereld. Hij is de Zoon van God, de Oor-

zaak van ons eeuwig heil.' ❧ 'Daarom verheugen wij ons, zoals zovelen, en

zoals de hele mensheid zou moeten, wanneer wij denken aan de heerlijkste,

meest troostgevende en geruststellende gebeurtenis in de geschiedenis van

de mensheid: de overwinning op de dood.' (Zie president

Gordon B. Hinckley, 'De overwinning op de dood', blz. 2.)

LINKSBOVEN: FOTO MATT REIER. RECHTSBOVEN: HEINRICH HOFFMAN, DETAIL CHRISTUS IN GETSEMANE. LINKSONDER: CARL
HEINRICH BLOCH, DETAIL DE KRUISIGING, HET ORIGINEEL BEVINDT ZICH IN DE KAPEL VAN HET KASTEEL FREDERIKSBORG.
MET TOESTEMMING VAN HET FREDERIKSBORGMUSEUM. RECHTSONDER: GARY KAPP, ZODAT GI MOOGT WETEN.

97984 120
DUTCH